

مروری بر قوانین و مقررات مالیاتی با رویکرد آزمون جامعه حسابداران رسمی

@ IRAN_TAX_NEWS

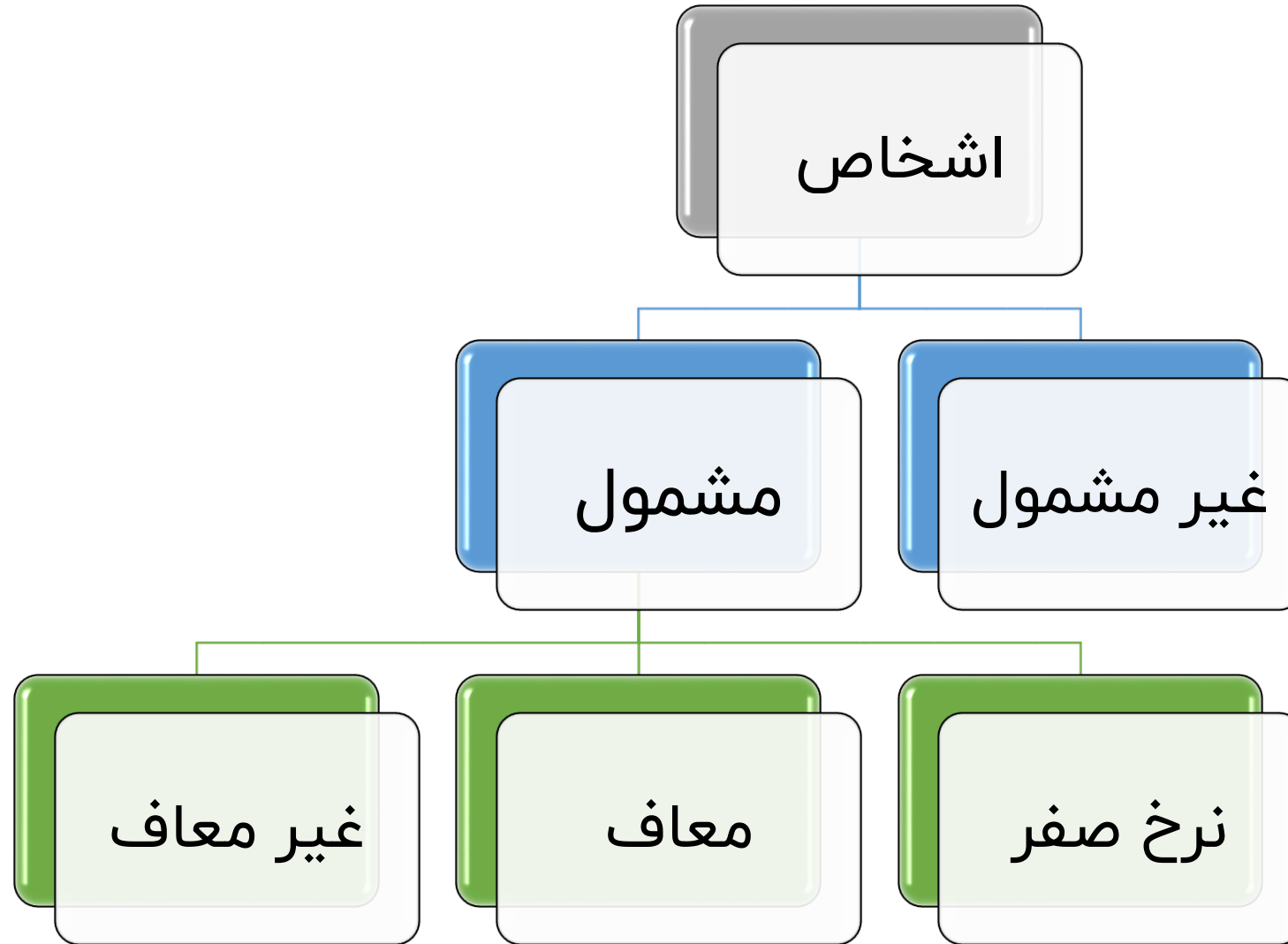
@TAXINFORMATION

منبع:

- کتاب قوانین و مقررات مالیاتی با رویکرد آزمون عضویت در جامعه حسابداران رسمی
- کتاب مجموعه قوانین و مقررات مالیاتی به انضمام بخشنامه ها
- کتاب حسابرسی و حسابداری مالیاتی جلد اول و دوم

احمد آخوندی

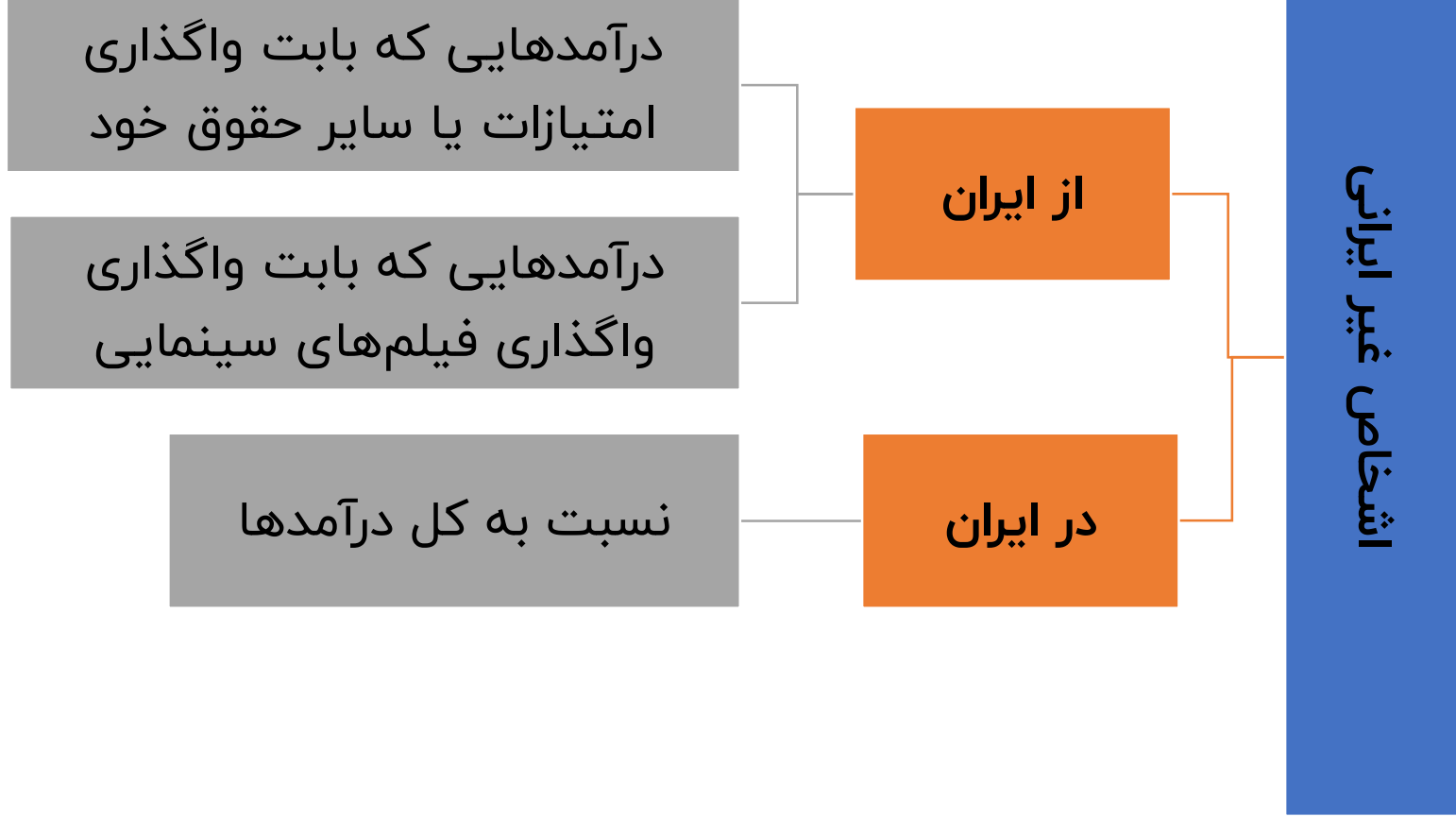
قانون مالیاتهای مستقیم

ماده ۱

اشخاص مشمول خارجی

- ۵- هر شخص غیر ایرانی (اعم از حقیقی یا حقوقی) نسبت به درآمدهایی که در ایران تحصیل می‌نماید و همچنین نسبت به درآمدهایی که بابت واگذاری امتیازات یا سایر حقوق خود و یا دادن تعلیمات و کمک‌های فنی و یا واگذاری فیلم‌های سینمایی(که به‌عنوان بها یا حق نمایش یا هر عنوان دیگر عاید آنها می‌گردد) از ایران تحصیل می‌کند.

اشخاص
غیرمشمول
قانون
مالیاتیهای
مستقیم

وزارتخانه و موسسات دولتی

دستگاه های که بودجه آنها وسیله
دولت تامین می شود.

شهرداری ها

بنیادها و نهادهای انقلاب اسلامی

ماده ۲

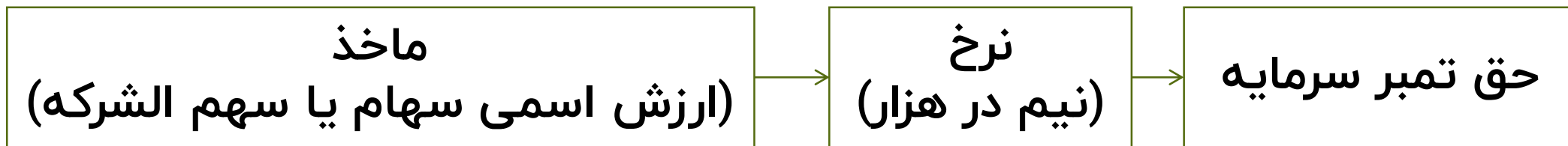
- تبصره ۱- شرکت‌هایی که تمام یا قسمتی از سرمایه آنها متعلق به اشخاص و مؤسسه‌های مذکور در بندهای فوق باشد، سهم درآمد یا سود آنها مشمول حکم این ماده نخواهد بود. حکم این تبصره مانع استفاده شرکت‌های مزبور از معافیت‌های مقرر در این قانون، حسب مورد، نیست.
- تبصره ۲- درآمدهای حاصل از فعالیت‌های اقتصادی از قبیل فعالیت‌های صنعتی، معدنی، تجاری، خدماتی و سایر فعالیت‌های تولیدی برای اشخاص موضوع این ماده، که به نحوی غیر از طریق شرکت نیز تحصیل می‌شود، در هر مورد به‌طور جداگانه به نرخ مذکور در ماده (۱۰۵) این قانون مشمول مالیات خواهد بود. مسؤولان اداره امور در این گونه موارد نسبت به سهم فعالیت مذکور مکلف به انجام دادن تکالیف مربوط طبق مقررات این قانون خواهند بود. در غیر این صورت نسبت به پرداخت مالیات متعلق با مؤدی مسؤولیت تضامنی خواهند داشت.

بخشنامه شماره ۶۲۴۷/۱۱۳۰۴/۲۰۱ مورخ ۸۲/۱۱/۱۵

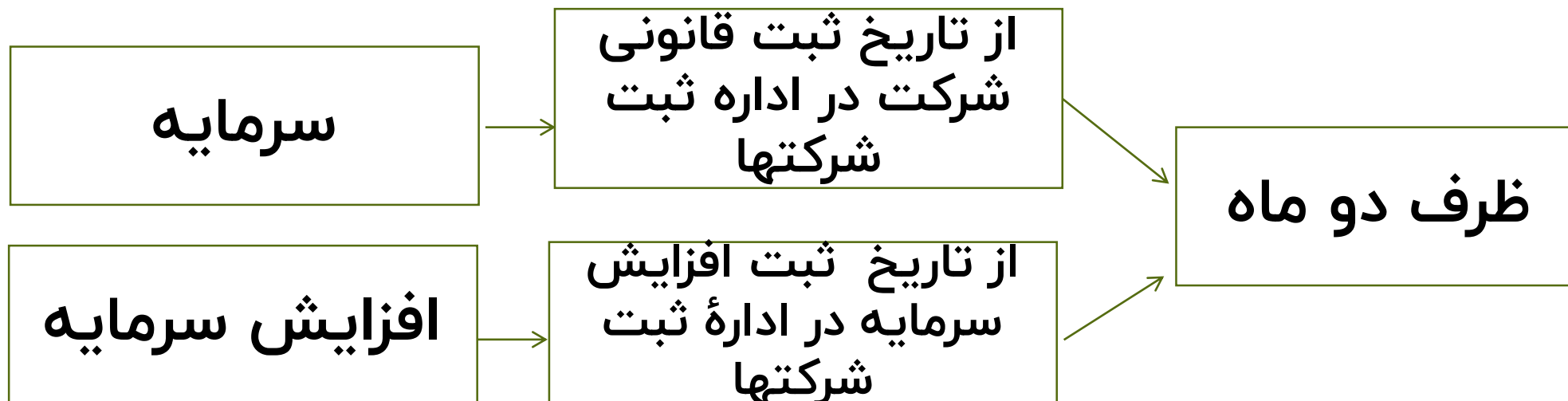
- ۵- نقل و انتقال قطعی املاک و حق واگذاری محل موضوع ماده ۵۹ ق.م.م.توسط نهادهای موضوع ماده ۲ و مال الاجاره دریافتی آنها از این بابت به منزله فعالیت اقتصادی موضوع این تبصره مشمول مالیات نمی باشد. لیکن آن قسمت از درآمد ناشی از فروش ساختمان های نوساز از این قاعده مستثنی بوده و طبق مقررات ماده ۷۷ قانون مزبور مشمول پرداخت مالیات خواهد بود.
- ۶- درآمدهای رفاهی نهادهای مذکور (مانند ادارات رفاه و تعاون و باشگاه ها و رستوران های آنها که جهت رفع نیاز کارکنان ایجاد می شوند) به عنوان درآمد ناشی از فعالیت های اقتصادی، مشمول مالیات تلقی نمی شود.
- عدم کسر مالیات تکلیفی موضوع تبصره (۹) ماده ۵۳ ق.م.م.ت از مال الاجاره های پرداختی به اشخاص موضوع ماده ۲ ق.م.م. (بخشنامه شماره ۶۳/۹۳/۲۰۰ مورخ ۹۳/۶/۸)

حق تمبر

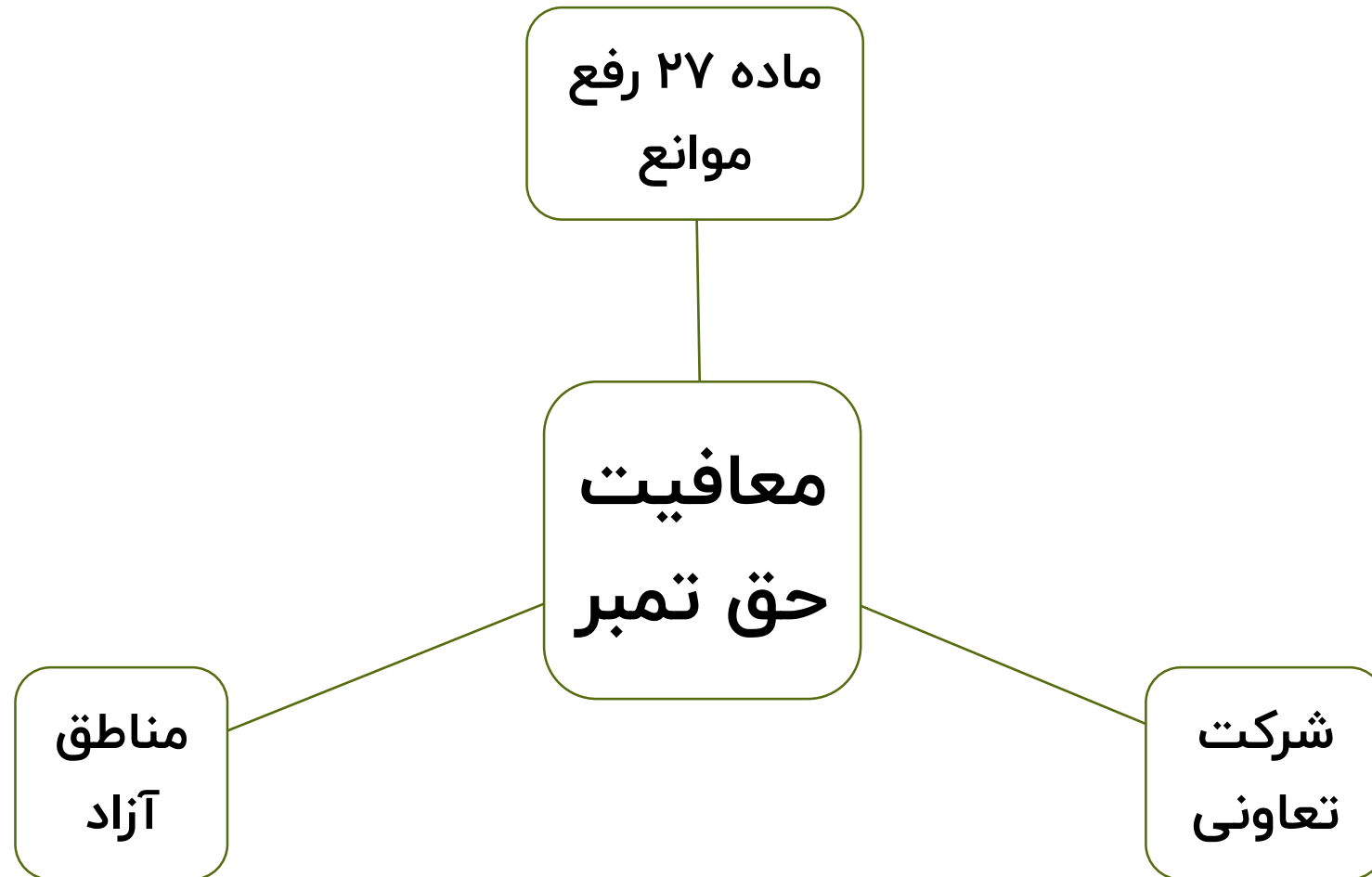
• محاسبه حق تمبر سرمایه شرکت

• مهلت پرداخت حق تمبر سرمایه

حق تمبر

حق تمبر

$$\boxed{\text{اصل حق تمبر}} \times \boxed{۲} = \boxed{\text{جریمه حق تمبر سرمایه}}$$

حق تمبر

در مردادماه ۱۳۹۶ شرکت الف با سرمایه ۴.۰۰۰ میلیارد ریال از ادغام دو شرکت ب و ج به ترتیب با سرمایه ۱.۴۰۰ میلیارد ریال و ۲.۶۰۰ میلیارد ریال ایجادشده است. حق تمبر سرمایه شرکت الف چند میلیون ریال می باشد؟

• افزایش سرمایه شرکت سهامی عام (الف) پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار مبلغ ۱۰۰۰ میلیون ریال از محل مطالبات حال شده سهامداران، مبلغ ۵۰۰ میلیون ریال از محل آورده نقدی سهامداران و مبلغ ۲۰۰۰ میلیون ریال از محل مازاد تجدید ارزیابی دارایی‌های ثابت شرکت در مجمع عمومی مورخ ۹۵/۷/۱۵ شرکت تصویب و صورت جلسه مذکور در تاریخ ۹۵/۰۹/۲۰ در اداره ثبت شرکت‌ها به ثبت رسیده و افزایش سرمایه در تاریخ ۹۵/۱۰/۱۰ در دفاتر شرکت ثبت و اعمال گردیده است. مبلغ حق‌تمبر افزایش سرمایه و مهلت واریز آن به ترتیب عبارت است از:

الف) ۱۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال - تا دو ماه پس از تاریخ ۹۵/۷/۱۵

ب) ۲۲۵۰۰۰۰۰ ریال - تا دو ماه پس از تاریخ ۹۵/۹/۲۰

ج) ۱۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال - تا دو ماه پس از تاریخ ۹۵/۹/۲۰

د) معاف از پرداخت مالیات حق‌تمبر می‌باشد.

حق‌تمبر

$$۲.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰ \times ۰/۰۰۰۵ = ۱.۰۰۰.۰۰۰$$

مروری بر قوانین و مقررات مالیاتی با رویکرد آزمون جامعه حسابداران رسمی

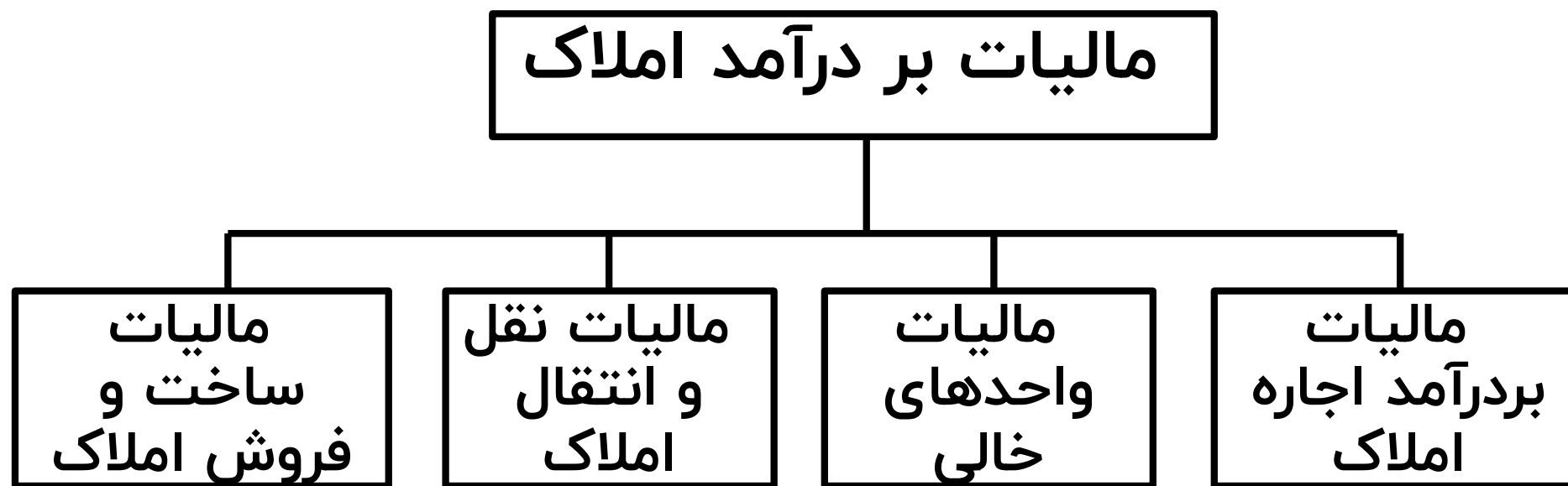
@ IRAN_TAX_NEWS

@TAXINFORMATION

منبع:

- کتاب قوانین و مقررات مالیاتی با رویکرد آزمون عضویت در جامعه حسابداران رسمی ۱۳۹۷
 - کتاب مجموعه قوانین و مقررات مالیاتی به انضمام بخشنامه‌ها ۱۳۹۷
 - کتاب حسابرسی و حسابداری مالیاتی جلد اول و دوم ۱۳۹۷
- احمد آخوندی

مالیات بر درآمد املاک

مالیات بر درآمد اجاره املاک

- مطابق ماده ۵۳ ق.م.م درآمد مشمول مالیات املاکی که به اجاره واگذار می‌گردد عبارت است از کل مال الاجاره، اعم از نقدی و غیرنقدی، پس از کسر ۲۵٪ بابت هزینه‌ها و استهلاکات و تعهدات مالک نسبت به مورد اجاره.

(۲۵٪ × کل مال الاجاره) - کل مال الاجاره = درآمد مشمول مالیات اجاره املاک

نرخ مالیات بر درآمد اجاره املاک

• الف- اشخاص حقیقی:

نرخ مالیات بر درآمد اجاره اشخاص حقیقی نرخ‌های مقرر در ماده ۱۳۱ ق.م.م بوده که با اعمال نرخ مزبور به درآمد مشمول مالیات سالانه، میزان مالیات هر سال مشخص خواهد شد.

نرخ	شرح
۱۵%	تا میزان ۵۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال درآمد مشمول مالیات سالانه
۲۰%	تا میزان ۱/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال درآمد مشمول مالیات سالانه نسبت به مازاد ۵۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال
۲۵%	نسبت به مازاد ۱/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال درآمد مشمول مالیات سالانه

نرخ مالیات بر درآمد اجاره املاک

• ب- اشخاص حقوقی:

نرخ مالیات بر درآمد اشخاص حقوقی بیست و پنج درصد (۲۵٪) بوده که با اعمال نرخ مزبور بر درآمد مشمول مالیات، میزان مالیات مشخص خواهد شد. البته باید توجه داشت، در مورد اشخاص حقوقی درآمدها و هزینه‌های منابع مختلف تجمیع می‌گردد.

وظایف پرداخت‌کنندگان مال‌الاجاره‌املاک (مستأجرین)

• مطابق تبصره ۹ ماده ۵۳ ق.م.م وزارتخانه‌ها، مؤسسات و شرکت‌های دولتی و دستگاه‌هایی که تمام یا قسمتی از بودجه آنها به وسیله دولت تأمین می‌شود، نهادهای انقلاب اسلامی، شهرداری‌ها و شرکت‌ها و مؤسسات وابسته به آنها و همچنین سایر اشخاص حقوقی مکلف‌اند مالیات موضوع این فصل را از مال‌الاجاره‌هایی که پرداخت می‌کنند کسر و تا پایان ماه بعد به اداره امور مالیاتی محل وقوع ملک پرداخت و رسید آن را به موجد تسلیم نمایند.

نکته- در اجرای تبصره ۹ ماده ۵۳ ق.م.م موارد ذیل مورد توجه قرار گیرد:

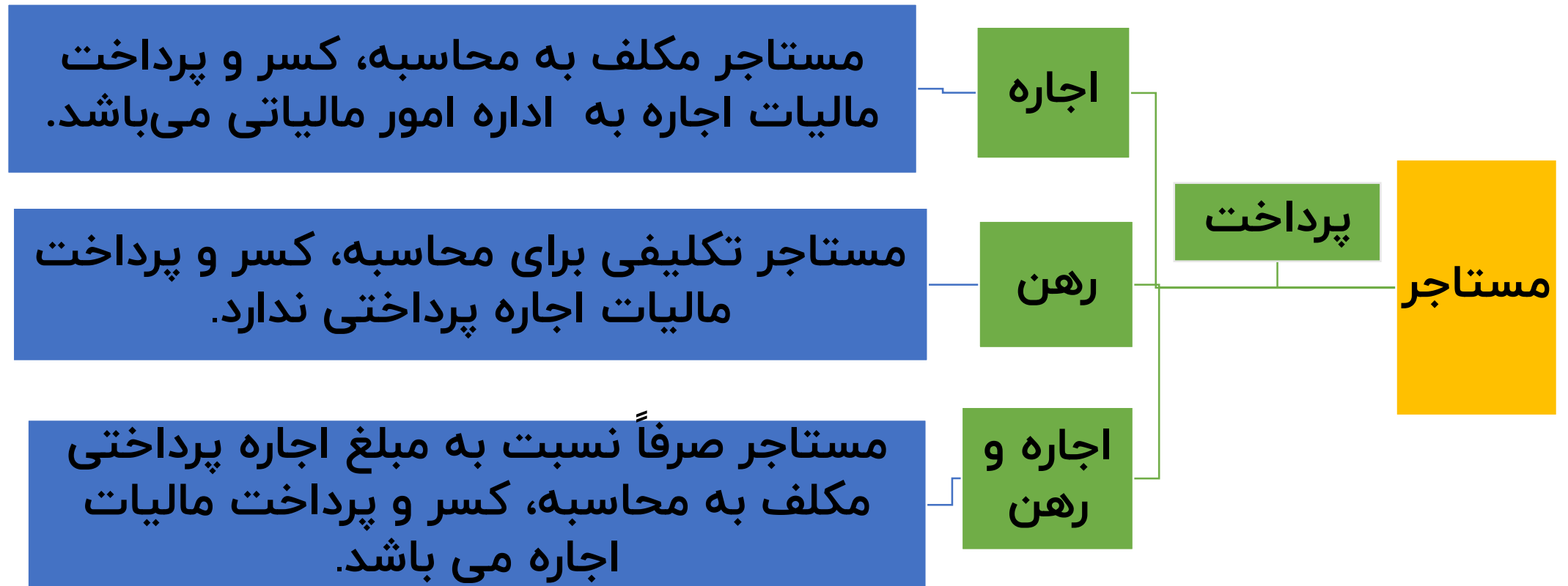
چنانچه اجاره‌املاک ماهیانه، سه ماهه، شش ماهه و یا سالیانه پرداخت شود، تکلیف فوق حسب مورد به ترتیب ۱۲ مرتبه، ۴ مرتبه، ۲ مرتبه و یا یک مرتبه در سال باید انجام شود.

واحد مالیاتی صلاحیت دار برای وصول مالیات تکلیفی اجاره، اداره امور مالیاتی محل وقوع ملک می‌باشد.

وظایف پرداخت‌کنندگان مال‌الاجاره‌املاک (مستأجرین)

وظایف پرداخت‌کنندگان مال‌الاجاره‌املاک (مستأجرین)

وظایف پرداخت‌کنندگان مال‌الاجاره‌املاک (مستأجرین)

وظایف پرداخت‌کنندگان مال‌الاجاره‌املاک (مستأجرین)

* براساس رأی شماره ۳۰/۴/۱۲۸۳۰ هیأت عمومی شورای عالی مالیاتی، مستأجرین ملک مورد استفاده به صورت اجاره‌دست دوم که از غیرمالک اجاره گردیده است مکلف به اجرای تبصره ۹ ماده ۵۳ ق.م.م نمی‌باشند.

* چون مأخذ مالیات تکلیفی تبصره ۹ ماده ۵۳ ق.م.م مال‌الاجاره‌های پرداختی می‌باشد. لذا در رهن، مرتهن تکلیفی نسبت به محاسبه و کسر مالیات ندارد.

وظایف پرداخت‌کنندگان مال‌الاجاره‌املاک (مستأجرین)

شخصیت مستاجر حقیقی باشد.

قرارداد اجاره صرفاً رهن باشد.

اجاره دست دوم باشد.

موارد عدم کسر
مالیات تبصره
۹ ماده ۵۳

ساخت و فروش

مطابق ماده ۷۷ ق.م.م درآمد اشخاص حقیقی و حقوقی ناشی از ساخت و فروش هر نوع ساختمان حسب مورد مشمول مقررات مالیات بر درآمد موضوع فصول چهارم (مالیات بر درآمد مشاغل) و پنجم باب سوم (مالیات بر درآمد اشخاص حقوقی) قانون مالیاتهای مستقیم خواهد بود.

مطابق تبصره ۱ ماده ۷۷ ق.م.م اولین نقل و انتقال ساختمان‌های مذکور علاوه بر مالیات نقل و انتقال قطعی موضوع ماده ۵۹ ق.م.م مشمول مالیات علی الحساب به نرخ ده درصد (۱۰٪) به مأخذ ارزش معاملاتی ملک مورد انتقال است. مالیات قطعی مؤدیان موضوع ماده ۷۷ ق.م.م پس از رسیدگی طبق مقررات مربوط تعیین می‌شود.

مطابق تبصره ۲ ماده ۷۷ ق.م.م مشمول مقررات این ماده در خصوص ساخت و فروش ساختمان توسط اشخاص حقیقی منوط به آن است که بیش از سه سال از تاریخ صدور گواهی پایان کار آن نگذشته باشد.

ساخت و فروش

* مطابق تبصره ۳ ماده ۷۷ ق.م.م شهرداری‌ها موظفند همزمان با صدور پروانه ساخت و همچنین در هنگام صدور پایان کار مراتب را به منظور تشکیل پرونده مالیاتی به اداره امور مالیاتی ذی‌ربط به ترتیبی که توسط سازمان امور مالیاتی تعیین می‌گردد، گزارش کنند.

* مطابق تبصره ۴ ماده ۷۷ ق.م.م شهرهای زیر یکصد هزار نفر جمعیت از حکم مفاد ماده ۷۷ ق.م.م مستثنی است.

مروری بر قوانین و مقررات مالیاتی با رویکرد آزمون جامعه حسابداران رسمی

@ IRAN_TAX_NEWS

@TAXINFORMATION

منبع:

- کتاب قوانین و مقررات مالیاتی با رویکرد آزمون عضویت در جامعه حسابداران رسمی ۱۳۹۷
 - کتاب مجموعه قوانین و مقررات مالیاتی به انضمام بخشنامه‌ها ۱۳۹۷
 - کتاب حسابرسی و حسابداری مالیاتی جلد اول و دوم ۱۳۹۷
- احمد آخوندی

درآمد اشخاص ناشی از ساخت و فروش هر نوع ساختمان

اشخاص حقیقی

اشخاص حقوقی

شهرهای بالای یکصد هزار جمعیت

شهرهای بالای یکصد هزار نفر جمعیت

بیش از سه سال از تاریخ صدور گواهی پایان کار نگذشته باشد.

مالیات علی الحساب به نرخ ده درصد به ماخذ ارزش معاملاتی ملک مورد انتقال

مالیات نقل و انتقال ماده ۵۹

مالیات نقل و انتقال موضوع ماده ۵۹

مالیات علی الحساب به نرخ ده درصد به ماخذ ارزش معاملاتی ملک مورد انتقال

مالیات بر درآمد اشخاص حقیقی

مالیات بر درآمد اشخاص حقوقی

ساخت و فروش (آیین‌نامه اجرایی موضوع تبصره (۵) ماده ۷۷ ق.م.م)

- ساخت و فروش: احداث هرگونه اعیان در عرصه و یا ایجاد اعیان جدید بر روی بنای قبلی و فروش آن، اعم از ساخته شده و ناتمام.
- نقل و انتقال ساختمان‌های در حال ساخت و ناتمام، علاوه بر مالیات نقل و انتقال موضوع ماده (۵۹) قانون، با توجه به میزان پیشرفت عملیات ساختمان و درآمد حاصله در آن مقطع، مشمول مالیات صدر ماده (۷۷) و مالیات علی‌الحساب موضوع تبصره (۱) ماده مذکور است.
- در مورد نقل و انتقال ساختمان‌های نیمه تمام، مبلغ فروش هر مرحله به‌عنوان بهای تمام شده خریدار مرحله بعدی محسوب و از درآمد ناشی از ساخت و فروش املاک مذکور کسر می‌شود.
- ساختمان‌هایی که پروانه ساختمانی آنها تا پایان سال ۱۳۹۴ صادر شده است، در زمان انتقال صرفاً مشمول مقررات ماده (۵۹) قانون هستند.

ساخت و فروش (آیین‌نامه اجرایی موضوع تبصره (۵) ماده ۷۷ ق.م.م)

• درآمد ناشی از حق واگذاری محل نیز مشمول مالیات ساخت و فروش است. درآمد ناشی از حق واگذاری محل نیز مشمول مالیات ساخت و فروش است. در این صورت حق واگذاری محل مشمول مالیات موضوع ماده (۵۹) قانون نخواهد بود.

• در صورت تعیین ضرایب مالیاتی برای تعیین درآمد مشمول مالیات ساخت و فروش موضوع این آیین‌نامه توسط کمیسیون موضوع ماده (۱۵۴) قانون، ضرایب ساخت و فروش در بافت‌های فرسوده با رعایت قوانین ذی‌ربط به میزان شصت درصد (۶۰%) ضرایب مربوط، اعمال خواهد شد

• شرکت (الف) یکباب آپارتمان اداری را در سال ۱۳۹۶ از شرکت (ب) اجاره نموده است. شرکت (الف) مبلغ سیصد میلیون ریال ودیعه پرداخت نموده و ماهانه مبلغ بیست میلیون ریال اجاره پرداخت می‌نماید، اگر ارزش جاری براساس جدول املاک مشابه چهارصد میلیون ریال باشد، مالیات تکلیفی موضوع تبصره ۹ ماده ۵۳ ق.م.م. نسبت به مال الاجاره پرداختی آذرماه را محاسبه نمایید؟

الف) ۴،۹۵۳،۷۵۰ ریال ب) ۳،۷۵۰،۰۰۰ ریال
ج) ۶،۲۵۰،۰۰۰ ریال د) هیچکدام

$20,000,000 \times 75\% = 15,000,000$	درآمد مشمول مالیات
$15,000,000 \times 25\% = 3,750,000$	مالیات تکلیفی موضوع تبصره ۹ ماده ۵۳ ق.م.م.

• شرکت کاج ساختمان اداری را به مبلغ ۱۰۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال سالیانه در سال ۱۳۹۵ از آقای مهرابی اجاره نموده است. در صورتی که هزینه ثبت شده در دفاتر شرکت از این بابت ۱۲۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال و مبلغ پرداختی به آقای مهرابی در سال ۱۳۹۵، ۸۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال باشد، مالیات اجاره قابل کسر را محاسبه نمایید؟

الف) ۹.۰۰۰.۰۰۰ ریال ب) ۱۰.۵۰۰.۰۰۰ ریال
ج) ۱۴.۵۰۰.۰۰۰ ریال د) ۱۶.۵۰۰.۰۰۰ ریال

$$۸۰/۰۰۰/۰۰۰ \times ۷۵\% = ۶۰/۰۰۰/۰۰۰$$

$$۶۰/۰۰۰/۰۰۰ \times ۱۳۱ \text{ ماده} = ۹/۰۰۰/۰۰۰$$

درآمد مشمول مالیات

مالیات تکلیفی موضوع تبصره (۹)

ماه ۵۳ ق.م.م

• کدام گزینه در خصوص مالیات علی‌الحساب پرداختی موضوع ماده ۷۷ ق.م.م.ص صحیح است؟

الف) مالیات علی‌الحساب پرداختی در زمان انتقال قطعی تلقی می‌گردد.

ب) در صورتی که مالیات تعیین شده براساس مقررات فصول چهارم و پنجم باب سوم ق.م.م.ص از مالیات علی‌الحساب کمتر باشد مابه‌التفاوت قابل استرداد نمی‌باشد.

ج) مالیات علی‌الحساب پرداختی ساخت و فروش املاک پس از قطعی شدن مالیات به حساب پرداختی مؤدی منظور و مابه‌التفاوت با رعایت مقررات حسب مورد مطالبه و یا استرداد می‌شود.

د) صرفاً در مواردی که عملیات ساخت و فروش منجر به زیان گردد و زیان براساس دفاتر قانونی محرز گردد مالیات علی‌الحساب قابل استرداد است.

کدام گزینه در مورد مالیات موضوع ماده ۷۷ ق.م.م.ص صحیح می‌باشد؟

الف) اولین نقل و انتقال املاک نوساز اشخاص حقوقی که بیش از سه سال از تاریخ صدور پایان کار آنها گذشته باشد، مشمول مالیات مذکور نخواهد شد.

ب) اولین نقل و انتقال املاک نوساز اشخاص حقیقی که بیش از سه سال از تاریخ صدور پایان کار آنها گذشته باشد، مشمول مالیات مذکور نخواهد شد.

ج) اولین نقل و انتقال املاک نوساز اشخاص حقوقی و حقوقی که بیش از سه سال از تاریخ صدور پایان کار آنها گذشته باشد، مشمول مالیات مذکور نخواهد شد.

د) مالیات ساخت و فروش صرفاً در شهرهای با جمعیت بیش از سیصد هزار نفر قابل وصول می‌باشد.

منظور از ساخت و فروش موضوع ماده ۷۷ ق.م.م:

الف) ساخت واحد صنعتی برای تولید کالا

ب) ساخت واحد مسکونی برای سکونت مالک

ج) احداث هرگونه اعیان در عرصه و یا ایجاد اعیان جدید بر روی بنای قبلی و فروش آن اعم از ساخته‌شده و ناتمام

د) ساخت صنایع تبدیلی برای تبدیل و فرآوری محصولات کشاورزی

مطابق بند (ب) ماده ۱ آیین‌نامه اجرایی موضوع تبصره (۵) ماده ۷۷ قانون مالیات‌های مستقیم به شماره ۲۰۰/۹۶/۴۶ مورخ، ساخت و فروش عبارت است از: احداث هرگونه اعیان در عرصه و یا ایجاد اعیان جدید بر روی بنای قبلی و فروش آن، اعم از ساخته‌شده و ناتمام

شرکت الف یک واحد آپارتمان اداری را از آقای کریمی در سال ۱۳۹۶ با قراردادی عادی به مبلغ ۳۰۰ م ریال اجاره نموده است در صورتی که در طی سال مبلغ ۳۵۰ م ریال به عنوان هزینه اجاره در حساب‌های شرکت منظور شده باشد و مبلغ پرداختی در تاریخ ۹۶/۱۲/۲۹ معادل ۲۸۰ م ریال و ارزش اجاره براساس اعلام سازمان امور مالیاتی مبلغ ۳۴۰ م ریال باشد، کدامیک از موارد فوق مبنای محاسبه مالیات تکلیفی موضوع تبصره ۹ ماده ۵۳ قانون می‌باشد که شرکت مکلف است براساس آن مالیات را کسر و ایصال نماید؟

الف) ۳۰۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال	ب) ۳۵۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال
ج) ۲۸۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال	د) ۳۴۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال

ماده ۱۰۳

آقای ذاکریان وکالت شرکت رادمهر را مبنی بر اعتراض به مالیات عملکرد سال ۱۳۹۴ بر عهده گرفته است. شرکت یادشده به موجب اظهارنامه مالیاتی مبلغ ۵۵۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال مالیات ابراز نموده است. متعاقباً واحد مالیاتی با برگشت بخشی از هزینه‌های مؤدی برای عملکرد سال ۱۳۹۴ مبلغ ۹۰۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال مالیات تعیین نموده است. مالیات تمبر حق‌الوکاله آقای ذاکریان را محاسبه نمایید؟

شرح	نرخ
تا ۱۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال مابه‌الاختلاف	۵٪
تا ۳۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال مابه‌الاختلاف، نسبت به مازاد ۱۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال	۴٪
از ۳۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال مابه‌الاختلاف به بالا، نسبت به مازاد ۳۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال	۳٪

مبلغ مورد اختلاف	$۹۰۰,۰۰۰,۰۰۰ - ۵۵۰,۰۰۰,۰۰۰ = ۳۵۰,۰۰۰,۰۰۰$
	نرخ $\times ۳۵۰,۰۰۰,۰۰۰$
	$۱۰,۰۰۰,۰۰۰ \times ۵\% = ۵۰۰,۰۰۰$
	$۲۰,۰۰۰,۰۰۰ \times ۴\% = ۸۰۰,۰۰۰$
	$۳۲۰,۰۰۰,۰۰۰ \times ۳\% = \underline{۹,۶۰۰,۰۰۰}$
مجموع حق‌الوکاله مشمول مالیات	۱۰.۹۰۰.۰۰۰
تمبر حق‌الوکاله	$۱۰,۹۰۰,۰۰۰ \times ۵\% = ۵۴۵,۰۰۰$

مالیات بر درآمد حقوق

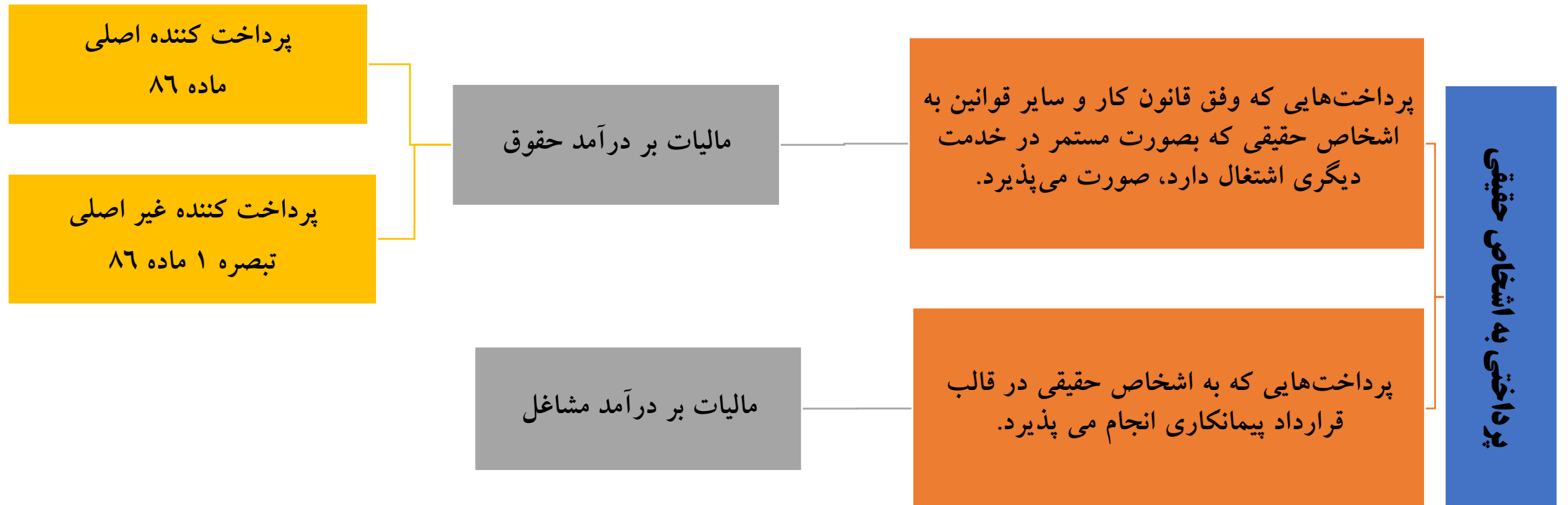
درآمد حقوق

مطابق ماده ۸۲ ق.م.م درآمدی که شخص حقیقی در خدمت شخص دیگر (اعم از حقیقی یا حقوقی) در قبال تسلیم نیروی کار خود بابت اشتغال در ایران بر حسب مدت یا کار انجام یافته به طور نقد یا غیر نقد تحصیل می‌کند درآمد حقوق محسوب می‌گردد. تبصره- درآمد حقوقی که در مدت مأموریت خارج از کشور (از طرف دولت جمهوری اسلامی ایران یا اشخاص مقیم ایران) از منابع ایرانی عاید شخص می‌شود مشمول مالیات بر درآمد حقوق می‌باشد.

بخشنامه ۴۵۲۹ مورخ ۹۰/۲/۲۷

وجوه پرداختی به کارکنان دولت، تحت عناوین مهدکودک، یارانه غذا، ایاب و ذهاب، بن کالا و ... موضوعاً از شمول احکام مواد ۸۲ و ۸۳ قانون مالیاتهای مستقیم خارج می‌باشد.

مالیات بر درآمد حقوق

مالیات بر درآمد حقوق

چگونگی تقویم مزایای غیر نقدی به نقدی

در صورتی که جزء دریافتی های حقوق بگیر درآمد غیر نقدی نیز باشد، برای محاسبه درآمد مشمول مالیات حقوق باید درآمدهای غیر نقدی به معادل نقدی آن تقویم گردد. مطابق تبصره ماده ۸۳ ق.م.م درآمد غیرنقدی مشمول مالیات حقوق به شرح زیر تقویم و محاسبه می‌شود:

الف- مسکن با اثاثیه معادل بیست و پنج درصد (۲۵%) و بدون اثاثیه بیست درصد (۲۰%) حقوق و مزایای مستمر نقدی (به استثنای مزایای نقدی معاف موضوع ماده ۹۱ ق.م.م) در ماه پس از وضع وجوهی که از این بابت از حقوق کارمند کسر می‌شود.

ب- اتومبیل اختصاصی با راننده معادل ده درصد (۱۰%) و بدون راننده معادل پنج درصد (۵%) حقوق و مزایای مستمر نقدی (به استثنای مزایای نقدی معاف موضوع ماده ۹۱ ق.م.م) در ماه پس از کسر وجوهی که از این بابت از حقوق کارمند کسر می‌شود.

ج- سایر مزایای غیر نقدی معادل قیمت تمام شده برای پرداخت کننده حقوق.

نکته- برای تقویم مزایای غیرنقدی به نقدی (مسکن و اتومبیل) صرفاً جمع حقوق و مزایای مستمر نقدی ملاک قرار می‌گیرد. لذا مزایای غیر مستمر از جمله اضافه کار قابل احتساب نمی‌باشد.

معافیت های مالیاتی درآمد حقوق

الف- مطابق ماده ۸۴ ق.م.م.تامیزان معافیت مالیات بر درآمد سالانه مشمول مالیات حقوق از يك یا چند منبع، هرساله در قانون بودجه سنواتی مشخص می شود.

معافیت سالانه	سال
۱۳۸,۰۰۰,۰۰۰	۱۳۹۴
۱۵۶,۰۰۰,۰۰۰	۱۳۹۵
۲۴۰,۰۰۰,۰۰۰	۱۳۹۶
۲۷۶,۰۰۰,۰۰۰	۱۳۹۷

معافیت های مالیاتی درآمد حقوق

۱- رؤسا و اعضای مأموریت‌های سیاسی خارجی در ایران و رؤسا و اعضای هیأت‌های نمایندگی فوق‌العاده دول خارجی نسبت به درآمد حقوق دریافتی از دولت متبوع خود به شرط معامله متقابل و همچنین رؤسا و اعضای هیأت‌های نمایندگی سازمان ملل متحد و مؤسسات تخصصی آن در ایران نسبت به درآمد حقوق دریافتی از سازمان و مؤسسات مزبور در صورتی که تابع دولت جمهوری اسلامی ایران نباشند.

۲- رؤسا و اعضای مأموریت‌های کنسولی خارجی در ایران و همچنین کارمندان مؤسسات فرهنگی دول خارجی نسبت به درآمد حقوق دریافتی از دولت متبوع خود به شرط معامله متقابل.

۳- کارشناسان خارجی که با موافقت دولت جمهوری اسلامی ایران از محل کمک‌های بلاعوض فنی و اقتصادی و علمی و فرهنگی دول خارجی و یا مؤسسات بین‌المللی به ایران اعزام می‌شوند نسبت به حقوق دریافتی آنان از دول متبوع یا مؤسسات بین‌المللی مذکور.

۴- کارمندان محلی سفارتخانه‌ها و کنسولگری‌ها و نمایندگی‌های دولت جمهوری اسلامی ایران در خارج نسبت به درآمد حقوق دریافتی از دولت جمهوری اسلامی ایران در صورتی که دارای تابعیت دولت جمهوری اسلامی ایران نباشند به شرط معامله متقابل.

معافیت های مالیاتی درآمد حقوق

ب- مطابق ماده ۹۱ ق.م.م درآمد های حقوق به شرح زیر از پرداخت مالیات معاف است:

۵- حقوق بازنشستگی و وظیفه و مستمری و پایان خدمت و خسارت اخراج و بازخرید خدمت و وظیفه یا مستمری پرداختی به وارث و حق سنوات و حقوق ایام مرخصی استفاده نشده ((که در موقع بازنشستگی یا از کار افتادگی به حقوق بگیر پرداخت می شود.))

(عبارت داخل پرانتز از ابتدای سال ۱۳۹۵ حذف شده است.)

۶- هزینه سفر و فوق العاده مسافرت مربوط به شغل.

۸- مسکن واگذاری در محل کارگاه یا کارخانه جهت استفاده کارگران و خانه های ارزان قیمت سازمانی در خارج از محل کارگاه یا کارخانه که مورد استفاده کارگران قرار می گیرد.

معافیت های مالیاتی درآمد حقوق

- ۹- وجوه حاصل از بیمه بابت جبران خسارت بدنی و معالجه و امثال آن.
- ۱۰- عیدی سالانه یا پاداش آخر سال جمعاً معادل يك دوازدهم میزان معافیت مالیاتی موضوع ماده ۸۴ ق.م.م.
- ۱۱- خانه‌های سازمانی که با اجازه قانونی یا به موجب آیین نامه‌های خاص در اختیار مأموران کشوری گذارده می‌شود.
- ۱۲- وجوهی که کارفرما بابت هزینه معالجه کارکنان خود یا افراد تحت تکفل آنها مستقیماً یا به وسیله حقوق بگیر به پزشک یا بیمارستان به استناد اسناد و مدارک مثبت‌ه پرداخت کند.
- ۱۳- مزایای غیر نقدی پرداختی به کارکنان حداکثر معادل دو دوازدهم معافیت موضوع ماده ۸۴ ق.م.م.
- ۱۴- درآمد حقوق پرسنل نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران اعم از نظامی و انتظامی، مشمولان قانون استخدامی وزارت اطلاعات و جانبازان انقلاب اسلامی و جنگ تحمیلی و آزادگان.

معافیت های مالیاتی درآمد حقوق

نکته- برابر ماده ۴۴ قانون برنامه پنجم فرزندان شهداء از کلیه امتیازات و مزایای مقرر در قوانین مختلف برای شخص جانباز پنجاه درصد و بالاتر به استثناء تسهیلات خودرو و حق پرستاری و کاهش ساعت کاری برخوردارند. ضمناً با توجه بند ۱۴ ماده ۹۱ ق.م.م درآمد حقوق جانبازان انقلاب اسلامی و جنگ تحمیلی و آزادگان از مالیات بر درآمد حقوق معاف می باشد.

(ج) مطابق ماده ۹۲ ق.م.م پنجاه درصد (۵۰٪) مالیات حقوق کارکنان شاغل در مناطق کمتر توسعه یافته طبق فهرست سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور بخشوده می شود.

معافیت های مالیاتی درآمد حقوق

• بخشنامه شماره ۱۹۴۱۸ مورخ ۸۳/۱۱/۷

• کارفرمایان بیمه شدگان سازمان تأمین اجتماعی می‌توانند صرفاً با کسر دو هفتم از سهم حق بیمه پرداختی حقوق‌بگیران بیمه شده و کارفرمایان بیمه شدگان سازمان خدمات درمانی و سایر مؤسسات بیمه‌گر ایرانی نیز می‌توانند با کسر کل سهم حق بیمه پرداختی حقوق‌بگیران بیمه شده خود، از درآمد حقوق آنان و با قید میزان آن در فهرست‌های حقوق، تسلیمی به اداره امور مالیاتی ذی‌ربط مالیات متعلق را محاسبه نمایند.

معافیت های مالیاتی درآمد حقوق

- تصویب نامه شماره ۱۶۵۳۰۴ مورخ ۹۴/۱۲/۱۶
- (ماده ۲- واحدهای پژوهشی و فناوری و مهندسی مستقر در پارک های علم و فناوری و شهرک های فناوری نسبت به فعالیت های مذکور از تاریخ صدور مجوز توسط مدیریت پارک و نیز کارکنان شاغل در واحدهای یاد شده از معافیت موضوع ماده ۱۳ قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری صنعتی آن برخوردار خواهند بود. تشخیص فعالیت مرتبط با مأموریت واحدهای یاد شده و کارکنان شاغل در واحدهای مزبور برای اجرای ماده ۹ قانون با مدیریت پارک علم و فناوری می باشد.)
- معالوصف درآمد حقوق کارکنان یاد شده معاف از مالیات بر درآمد حقوق می باشد.

مروری بر قوانین و مقررات مالیاتی با رویکرد آزمون جامعه حسابداران رسمی

@ IRAN_TAX_NEWS

@TAXINFORMATION

منبع:

- کتاب قوانین و مقررات مالیاتی با رویکرد آزمون عضویت در جامعه حسابداران رسمی ۱۳۹۷
 - کتاب مجموعه قوانین و مقررات مالیاتی به انضمام بخشنامه‌ها ۱۳۹۷
 - کتاب حسابرسی و حسابداری مالیاتی جلد اول و دوم ۱۳۹۷
- احمد آخوندی

معافیت های مالیاتی درآمد حقوق

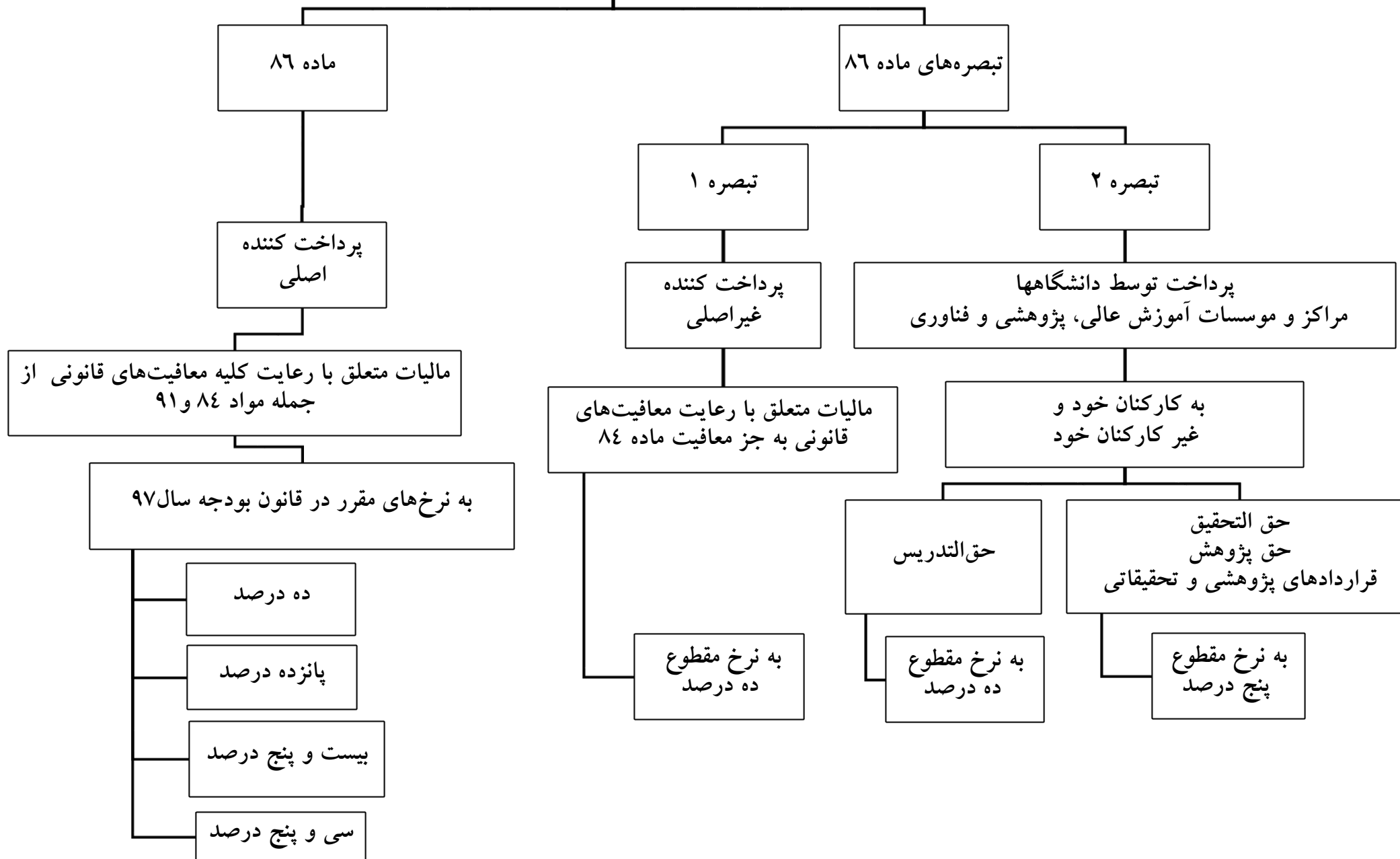
- قانون حمایت از حقوق معلولان

- ماده ۲۵. پنجاه درصد (۵۰٪) حقوق و مزایا یا دستمزد مشمول مالیات یکی از اولیاء افراد دارای معلولیت خیلی شدید و شدید مادامی که مسوولیت پرداخت هزینه های مترتب بر معلولیت فرد بر عهده اولیاء است از پرداخت مالیات معاف است. گواهی تأیید نوع و شدت معلولیت افراد مشمول این ماده از سوی کمیسیون پزشکی تشخیص نوع و شدت معلولیت سازمان ارائه خواهد شد.

نرخ مالیات بردرآمد حقوق سال ۱۳۹۷

نرخ	شرح
معاف از مالیات	تا ۲۷۶,۰۰۰,۰۰۰
۱۰%	نسبت به مازاد تا سه برابر معافیت موضوع ماده ۸۴ ق.م.م درآمد مشمول مالیات سالانه (۸۲۸,۰۰۰,۰۰۰)
۱۵%	نسبت به مازاد سه برابر تا چهار برابر (از ۸۲۸,۰۰۰,۰۰۱ تا ۱,۱۰۴,۰۰۰,۰۰۰)
۲۵%	نسبت به مازاد چهاربرابر تا شش برابر (از ۱,۱۰۴,۰۰۰,۰۰۱ تا ۱,۶۵۶,۰۰۰,۰۰۰)
۳۵%	نسبت به مازاد شش برابر (۱,۶۵۶,۰۰۰,۰۰۱)

نرخ مالیات حقوق

جمع مالیات سالانه	مالیات هر نرخ	نرخ	درآمد مشمول مالیات حقوق سالانه (حقوق سالانه پس از کسر معافیت)	حقوق سالانه	
معاف	-	-	$276,000,000 - 276,000,000 = 0$	276,000,000	A
82,800,000	82,800,000	$828,000,000 \times 10\%$	$1,104,000,000 - 276,000,000 = 828,000,000$	1,104,000,000	B
124,200,000	82,800,000	$828,000,000 \times 10\%$	$1,380,000,000 - 276,000,000 = 1,104,000,000$	1,380,000,000	C
	41,400,000	$276,000,000 \times 15\%$			
262,200,000	82,800,000	$828,000,000 \times 10\%$	$1,932,000,000 - 276,000,000 = 1,656,000,000$	1,932,000,000	D
	41,400,000	$276,000,000 \times 15\%$			
	138,000,000	$552,000,000 \times 25\%$			
552,000,000	82,800,000	$828,000,000 \times 10\%$	$2,760,000,000 - 276,000,000 = 2,484,000,000$	2,760,000,000	E
	41,400,000	$276,000,000 \times 15\%$			
	138,000,000	$552,000,000 \times 25\%$			
	289,800,000	$828,000,000 \times 35\%$			

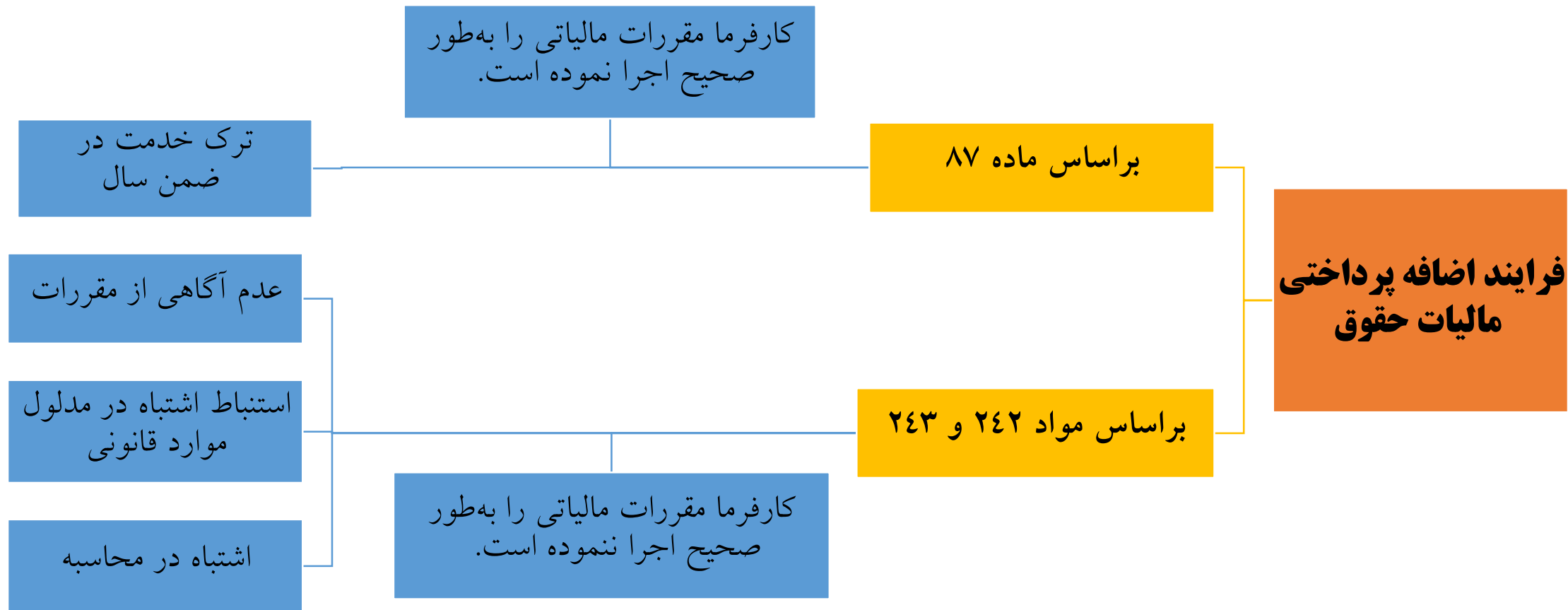
استرداد مالیات حقوق

مطابق ماده ۸۷ ق.م.م اضافه پرداختی بابت مالیات بر درآمد حقوق طبق مقررات قانون مالیات‌های مستقیم مسترد خواهد شد مشروط بر اینکه بعد از انقضای تیرماه سال بعد تا آخر آن سال به درخواست کتبی حقوق بگیر از اداره امور مالیاتی محل سکونت مورد مطالبه قرار گیرد. اداره امور مالیاتی مذکور موظف است ظرف سه ماه از تاریخ تسلیم درخواست رسیدگی های لازم را معمول و در صورت احراز اضافه پرداختی و نداشتن بدهی قطعی دیگر در آن اداره امور مالیاتی نسبت به استرداد اضافه پرداختی از محل وصولی های جاری اقدام کند. در صورتی که درخواست کننده، بدهی قطعی مالیاتی داشته باشد اضافه پرداختی به حساب بدهی مزبور منظور و مازاد مسترد خواهد شد

تسلیم اظهارنامه و استرداد مالیات حقوق

• ب- هرگاه اضافه پرداختی به علت عدم آگاهی از مقررات و یا استنباط اشتباه در مدلول موارد قانونی و یا اشتباه در محاسبه از طرف کارفرما تحقق یافته است کارفرما بدون رعایت معافیت‌های مذکور در قانون مانند بندهای مختلف ماده ۹۱ ق.م.م. یا بخشودگی مالیاتی ماده ۹۲ ق.م.م. و یا سایر معافیت‌ها اقدام به کسر مالیات از حقوق بگیر و واریز آن به حساب مالیاتی نموده باشد، چنین مواردی موضوعاً از شمول حکم ماده ۸۷ ق.م.م. خارج بوده و درخواست استرداد آن مقید به محدوده زمانی خاصی نمی‌باشد و بنا به احکام کلی مواد ۲۴۲ و ۲۴۳ ق.م.م. قابل استرداد خواهد بود و حوزه صالح برای استرداد همان حوزه‌ای است که مالیات به حساب آن واریز شده است. ضمناً در موارد مذکور در این بند کارفرما می‌تواند حسب درخواست کارکنان ذی‌نفع و پس از هماهنگی با واحد مالیاتی مربوط نسبت به جبران اضافه پرداختی طی فهرست مالیات حقوق ماه‌های بعد تا تسویه آن اقدام نماید.

تسلیم اظهارنامه و استرداد مالیات حقوق

نکات مالیات حقوق

برابر بخشنامه شماره ۴۵۲۹/۲۱۰ مورخ ۲۷/۲/۱۳۹۰ و دادنامه شماره ۶۰۱ مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۹ وجوهی که تحت عناوین مهد کودک، یارانه غذا، ایاب و ذهاب، بن کالا به حقوق بگیران موضوع قانون خدمات کشوری پرداخت می گردد. موضوعاً از شمول احکام مواد ۸۲ و ۸۳ ق.م.م خارج می باشد مع الوصف پرداختی های یاد شده برای کارکنان دولت مشمول مالیات حقوق نمی باشد.

برابر بخشنامه شماره ۳۳۳۲۵/۲۳۰/د مورخ ۱۳۹۲/۱۱/۱۵ وجوه پرداختی به افراد بازنشسته که از سازمانهای مختلف حقوق بازنشستگی دریافت می نمایند و مجدداً بطور تمام وقت یا نیمه وقت به عنوان حقوق بگیر با مراکز دیگر همکاری می نمایند، با عنایت به ماده ۸۲ ق.م.م همانند سایر حقوق بگیران بدون توجه به وضعیت بازنشستگی آنان پس از کسر معافیت مقرر در ماده ۸۴ قانون مزبور (مشروط به عدم استفاده از معافیت موضوع ماده ۸۴ قانون فوق به دلیل داشتن درآمد حقوق از محل دیگر) مشمول مالیات بر درآمد حقوق بوده و مالیات آن می بایست وفق مقررات ماده ۸۵ قانون یاد شده محاسبه، کسر و به حساب سازمان امور مالیاتی کشور واریز گردد.

نکات مالیات حقوق

برابر بخشنامه شماره ۴۵۲۹ مورخ ۹۰/۲/۲۷ و دادنامه شماره ۶۰۱ مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۹ وجوهی که تحت عناوین مهد کودک، یارانه غذا، ایاب و ذهاب، بن کالا به حقوق بگیران موضوع قانون خدمات کشوری پرداخت می گردد. موضوعاً از شمول احکام مواد ۸۲ و ۸۳ ق.م.م.م خارج می باشد مع الوصف پرداختی های یاد شده برای کارکنان دولت مشمول مالیات حقوق نمی باشد.

برابر بخشنامه شماره ۳۳۳۲۵ مورخ ۱۳۹۲/۱۱/۱۵ وجوه پرداختی به افراد بازنشسته که از سازمانهای مختلف حقوق بازنشستگی دریافت می نمایند و مجدداً بطور تمام وقت یا نیمه وقت به عنوان حقوق بگیر با مراکز دیگر همکاری می نمایند، با عنایت به ماده ۸۲ ق.م.م.م همانند سایر حقوق بگیران بدون توجه به وضعیت بازنشستگی آنان پس از کسر معافیت مقرر در ماده ۸۴ قانون مزبور (مشروط به عدم استفاده از معافیت موضوع ماده ۸۴ قانون فوق به دلیل داشتن درآمد حقوق از محل دیگر) مشمول مالیات بر درآمد حقوق بوده و مالیات آن می بایست وفق مقررات ماده ۸۵ قانون یاد شده محاسبه، کسر و به حساب سازمان امور مالیاتی کشور واریزگردد.

نکات مالیات حقوق

- پاداش اعضاء حقيقي هيأت مديره (اعم از موظف و غيرموظف) با رعايت مقررات مالياتي مشمول كسر ماليات حقوق مي باشد.
- ماده ۸۸- در مواردی که از اشخاص مقيم خارج که در ايران شعبه يا نمايندگی ندارند حقوق دريافت شود، دريافت کنندگان حقوق مکلفاند تا پايان ماه بعد از تاريخ دريافت حقوق ماليات متعلق را طبق مقررات اين فصل به اداره امور مالياتي محل سکونت خود پرداخت و تا آخر تيرماه سال بعد اظهارنامه مالياتي مربوط به حقوق دريافتی خود را به اداره امور مالياتي مزبور تسليم نمايند.

جرایم مالیات بر درآمد حقوق

ماده ۱۹۹- هر شخص حقیقی یا حقوقی که به موجب مقررات این قانون مکلف به کسر و ایصال مالیات مودیان دیگر است در صورت تخلف از انجام وظایف مقرر علاوه بر مسؤولیت تضامنی که با مودی در پرداخت مالیات خواهد داشت، مشمول جریمه ای معادل ده درصد (۱۰٪) مالیات پرداخت نشده در موعد مقرر و دو و نیم درصد (۲/۵٪) مالیات به ازای هر ماه نسبت به مدت تاخیر از سررسید پرداخت، خواهد بود.

چنانچه مالیات توسط دریافت کننده وجوه پرداخت شود، در این صورت جریمه دو و نیم درصد موضوع این ماده تا تاریخ پرداخت مالیات توسط مودی مزبور از مکلفین به کسر و ایصال مالیات، مطالبه و وصول خواهد شد.

جرایم مالیاتی حقوق

مثال

مثال ۱- حقوق و مزایای مستمر نقدی آقای خالقی (به استثنای مزایای نقدی معاف موضوع ماده ۹۱ ق.م.م) ماهیانه مبلغ ۷۰.۵۰۰.۰۰۰ ریال می باشد.

الف- اگر این شخص از مسکن با اثاثیه (مزایای مستمر غیرنقدی) استفاده نماید، معادل نقدی مسکن با اثاثیه نامبرده را محاسبه نمایید؟

$$۷۰.۵۰۰.۰۰۰ \times ۲۵\% = ۱۷.۶۲۵.۰۰۰$$

ب- در صورتی که شخص یاد شده از اتومبیل اختصاصی با راننده (مزایای مستمر غیرنقدی) استفاده نماید، معادل نقدی اتومبیل اختصاصی با راننده را محاسبه نمایید؟

$$۷۰.۵۰۰.۰۰۰ \times ۱۰\% = ۷.۰۵۰.۰۰۰$$

مثال

خانم حلاجی از ابتدای سال ۱۳۹۷ در مرکز آموزش انجمن حسابداران خبره مشغول به کار شده است. اطلاعات مربوط به حقوق و دستمزد دریافتی نامبرده به شرح ذیل است:

۱- حقوق و دستمزد مستمر نقدی در تیرماه مبلغ ۳۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال

۲- جمع حقوق و دستمزد مستمر نقدی تا پایان خرداد ماه مبلغ ۹۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال

۳- مزایای مستمر غیرنقدی در تیرماه مبلغ ۳/۰۰۰/۰۰۰ ریال

۴- جمع مزایای مستمر غیرنقدی تا پایان خرداد ماه مبلغ ۹/۰۰۰/۰۰۰ ریال

۵- مزایای غیرمستمر غیرنقدی در تیرماه مبلغ ۶/۰۰۰/۰۰۰ ریال

۶- جمع مزایای غیرمستمر غیرنقدی تا پایان خرداد ماه مبلغ ۱۸/۰۰۰/۰۰۰ ریال

۷- مزایای غیرمستمر نقدی در تیرماه مبلغ ۳/۰۰۰/۰۰۰ ریال

۸- جمع مزایای غیرمستمر نقدی تا پایان خرداد ماه مبلغ ۱۹/۰۰۰/۰۰۰ ریال

ضمناً جمع مالیات پرداخت شده تا پایان خرداد ماه جمعاً مبلغ ۴/۵۰۰/۰۰۰ ریال و معافیت مالیاتی حقوق در سال ۱۳۹۷ مبلغ ۲۷۶/۰۰۰/۰۰۰ ریال می‌باشد. مالیات حقوق و مزایای خانم حلاجی در تیرماه ۱۳۹۷ را محاسبه نمایید؟

مثال

شرح	ابتدای سال لغایت خرداد	تیر ماه	مجموع
حقوق و دستمزد مستمر نقدی	۹۰/۰۰۰/۰۰۰	۳۰/۰۰۰/۰۰۰	۱۲۰/۰۰۰/۰۰۰
مزایای مستمر غیرنقدی	۹/۰۰۰/۰۰۰	۳/۰۰۰/۰۰۰	۱۲/۰۰۰/۰۰۰
مزایای غیرمستمر غیرنقدی	۱۸/۰۰۰/۰۰۰	۶/۰۰۰/۰۰۰	۲۴/۰۰۰/۰۰۰
مزایای غیر مستمر نقدی	۱۹/۰۰۰/۰۰۰	۳/۰۰۰/۰۰۰	۲۲/۰۰۰/۰۰۰

مالیات بر درآمد حقوق

$\frac{120.000.000 \times 12}{4} = 360.000.000$	جمع حقوق و دستمزد مستمر نقدی سالانه
$\frac{12.000.000 \times 12}{4} = 36.000.000$	جمع مزایای مستمر غیرنقدی سالانه
$6,000,000 + 18,000,000 = 24,000,000$	جمع مزایای غیرمستمر غیرنقدی سالانه
$3,000,000 + 19,000,000 = 22,000,000$	جمع مزایای غیرمستمر نقدی
$36,000,000 + 24,000,000 = 60,000,000$	جمع مزایای غیرنقدی اعم از مستمر و غیرمستمر
$\frac{276.000.000 \times 2}{12} = 46.000.000$	معافیت مزایای غیرنقدی
$36,000,000 - 46,000,000 = - 10,000,000$	مزایای غیرنقدی اعم از مستمر و غیرمستمر پس از کسر معافیت

$24,000,000 + (-10,000,000) = 14,000,000$	
$36,000,000 + 22,000,000 + 14,000,000 = 72,000,000$	
$72,000,000 - 60,000,000 = 12,000,000$	
$12,000,000 \times 10\% (\text{نرخ}) = 1,200,000$	
$72,000,000 - 60,000,000 = 12,000,000$	
$12,000,000 \times 10\% (\text{نرخ}) = 1,200,000$	
$\frac{8.400.000 \times 4}{12} = 2.800.000$	
$12,000,000 - 1,200,000 = 10,800,000$	
$2,800,000 + 10,800,000 = 13,600,000$	
$13,600,000 - 12,500,000 = 1,100,000$	

مثال

آقای انتظار از ابتدای سال ۱۳۹۷ در شرکت جلفا مشغول به کار شده است. اطلاعات مربوط به حقوق و دستمزد دریافتی نامبرده به شرح ذیل است:

- ۱- حقوق و دستمزد مستمر نقدی در اسفندماه مبلغ ۲۰۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال
 - ۲- جمع حقوق و دستمزد مستمر نقدی تا پایان بهمن ماه مبلغ ۲.۲۰۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال
 - ۳- مزایای مستمر غیرنقدی در اسفندماه مبلغ ۲۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال
 - ۴- جمع مزایای مستمر غیرنقدی تا پایان بهمن ماه مبلغ ۲۲۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال
 - ۵- مزایای غیرمستمر غیرنقدی در اسفندماه مبلغ ۲۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال
 - ۶- جمع مزایای غیرمستمر غیرنقدی تا پایان بهمن ماه مبلغ ۱۹۵.۰۰۰.۰۰۰ ریال
 - ۷- مزایای غیرمستمر نقدی در اسفندماه مبلغ ۳۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال
 - ۸- جمع مزایای غیرمستمر نقدی تا پایان بهمن ماه مبلغ ۲۲۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال
- ضمناً جمع مالیات پرداخت شده تا پایان بهمن ماه جمعاً مبلغ ۶۱۷.۳۱۶.۶۶۷ ریال و معافیت مالیاتی حقوق در سال ۱۳۹۷ مبلغ ۲۷۶.۰۰۰.۰۰۰ ریال می‌باشد. مالیات حقوق و مزایای آقای انتظار در اسفندماه ۱۳۹۷ را محاسبه نمایید؟

مثال

شرح	ابتدای سال لغایت بهمن	اسفند ماه	مجموع
حقوق و دستمزد مستمر نقدی	۲,۲۰۰/۰۰۰/۰۰۰	۲۰۰/۰۰۰/۰۰۰	۲,۴۰۰/۰۰۰/۰۰۰
مزایای مستمر غیرنقدی	۲۲۰/۰۰۰/۰۰۰	۲۰/۰۰۰/۰۰۰	۲۴۰/۰۰۰/۰۰۰
مزایای غیرمستمر غیرنقدی	۱۹۵/۰۰۰/۰۰۰	۲۰/۰۰۰/۰۰۰	۲۱۵/۰۰۰/۰۰۰
مزایای غیر مستمر نقدی	۲۲۰/۰۰۰/۰۰۰	۳۰/۰۰۰/۰۰۰	۲۵۰/۰۰۰/۰۰۰

$\frac{2.400.000.000 \times 12}{12} = 2.400.000.000$	
$\frac{240.000.000 \times 12}{12} = 240.000.000$	
$195,000,000 + 20,000,000 = 215,000,000$	
$30,000,000 + 220,000,000 = 250,000,000$	
$\frac{276.000.000 \times 2}{12} = 46.000.000$	
$240,000,000 - 46,000,000 = 194,000,000$	
$2,400,000,000 + 194,000,000 = 2,594,000,000$	

$$2,594,000,000 + 215,000,000 + 250,000,000 = 3,059,000,000$$

$$3,059,000,000 - 276,000,000 = 2,783,000,000$$

$$2,783,000,000 \times (\text{نرخ}) =$$

$$828,000,000 \times 10\% = 82,800,000$$

$$276,000,000 \times 15\% = 41,400,000$$

$$552,000,000 \times 25\% = 138,000,000$$

$$1,127,000,000 \times 35\% = 394,450,000$$

$$82,800,000 + 41,400,000 + 138,000,000 + 394,450,000 = 656,650,000$$

$$2,594,000,000 - 276,000,000 = 2,318,000,000$$

$$2,318,000,000 \times (\text{نرخ}) =$$

$$828,000,000 \times 10\% = 82,800,000$$

$$276,000,000 \times 15\% = 41,400,000$$

$$552,000,000 \times 25\% = 138,000,000$$

$$992,000,000 \times 35\% = 347,200,000$$

$$82,800,000 + 41,400,000 + 138,000,000 + 347,200,000 = 599,400,000$$

$$\frac{493.900.000 \times 12}{12} = 493.900.000$$

$$956,650,000 - 599,400,000 = 357,250,000$$

$$599,400,000 + 357,250,000 = 956,650,000$$

$$956,650,000 - 917,316,667 = 39,333,333$$

مالیات بر درآمد اشخاص حقوقی

جمع درآمد شرکت‌ها و درآمد ناشی از فعالیت‌های انتفاعی سایر اشخاص حقوقی که از منابع مختلف در ایران یا خارج از ایران تحصیل می‌شود، پس از وضع زیان‌های حاصل از منابع غیر معاف و کسر معافیت‌های مقرر مشمول مالیات خواهند بود.

قانون احکام دائمی

آستان‌های مقدس و قرارگاه‌های سازندگی و شرکت‌ها و مؤسسات وابسته به اشخاص مذکور نسبت به تمامی فعالیت‌های اقتصادی خود، مشمول پرداخت مالیات می‌شوند.

قانون بودجه - دولت موظف است شصت درصد (۶۰٪) از سود خالص از واردات خودرو در ۲ سال گذشته را به‌عنوان مالیات مازاد بر حقوق ورودی از واردکنندگان خودرو دریافت نماید.

مروری بر قوانین و مقررات مالیاتی با رویکرد آزمون جامعه حسابداران رسمی

@ IRAN_TAX_NEWS

@TAXINFORMATION

منبع:

- کتاب قوانین و مقررات مالیاتی با رویکرد آزمون عضویت در جامعه حسابداران رسمی ۱۳۹۷
 - کتاب مجموعه قوانین و مقررات مالیاتی به انضمام بخشنامه‌ها ۱۳۹۷
 - کتاب حسابرسی و حسابداری مالیاتی جلد اول و دوم ۱۳۹۷
- احمد آخوندی

مالیات بر درآمد اشخاص حقوقی

- قانون احکام دائمی

- منابع بودجه عمومی دولت اعم از درآمدهای عمومی، واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای و مالی و درآمدهای اختصاصی دستگاه‌های اجرائی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری که به حساب‌های بانکی مربوط به نام خزانه‌داری کل کشور واریز شده یا می‌شود، به‌استثنای فعالیت پیمانکاری آنها، مشمول پرداخت مالیات‌های موضوع قانون مالیات‌های مستقیم و اصلاحات بعدی آن نیست.

مالیات بر درآمد اشخاص حقوقی

- قانون احکام دائمی

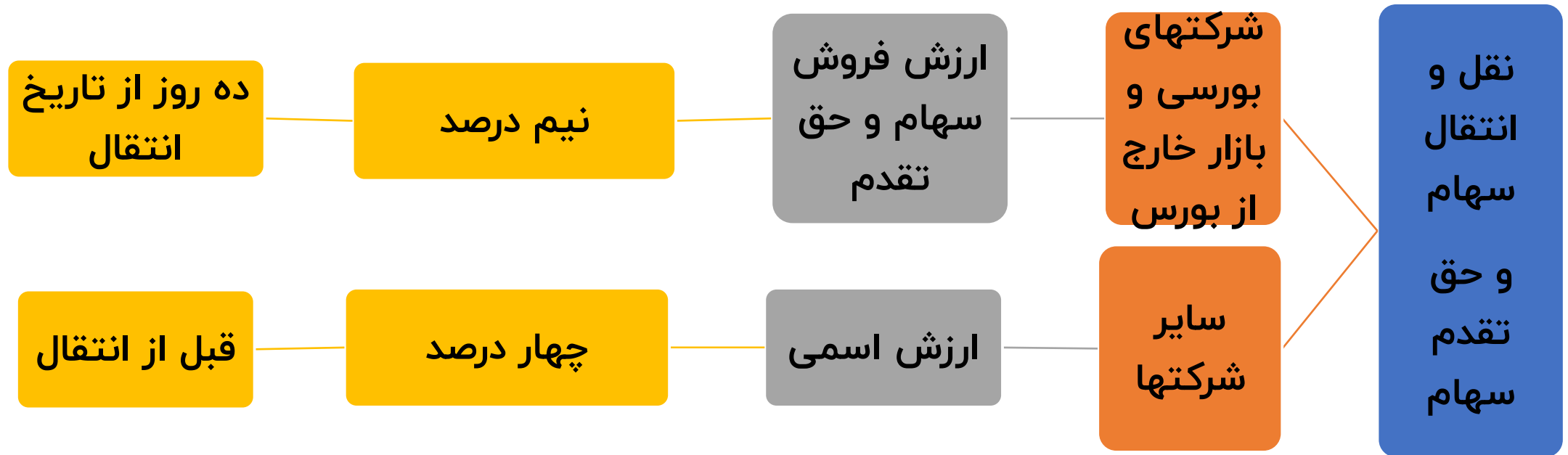
- منابع بودجه عمومی دولت اعم از درآمدهای عمومی، واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای و مالی و درآمدهای اختصاصی دستگاه‌های اجرائی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری که به حساب‌های بانکی مربوط به نام خزانه‌داری کل کشور واریز شده یا می‌شود، به‌استثنای فعالیت پیمانکاری آنها، مشمول پرداخت مالیات‌های موضوع قانون مالیات‌های مستقیم و اصلاحات بعدی آن نیست.

دادنامه دیوان

مطابق بخشنامه شماره ۲۰۰/۹۳/۸۱ مورخ ۱۳۹۳/۷/۲۰ «با توجه به تفکیک شخصیت شرکت و صاحبان سهام و در نظر گرفتن اینکه افزایش حقوق صاحبان سهام (به جز از محل آورده‌ها) به‌عنوان درآمد تلقی می‌شود، لذا تقبل زیان توسط سهامداران شرکت و تهاتر آن از محل حساب جاری شرکا درآمد محسوب و می‌بایستی در صورت سود و زیان به‌عنوان درآمد شناسایی گردد. از این رو مطالبه مالیات از این بابت با رعایت مفاد مواد ۱۰۵، ۱۲۸ و بند (۱۲) ماده ۱۴۸ قانون مالیات‌های مستقیم وفق مقررات قانونی خواهد بود.

(بر اساس دادنامه شماره ۳۴۸ مورخ ۱۳۹۶/۴/۲۰ دیوان عدالت اداری ابطال گردید.)

سهام

• نرخ مالیات نقل و انتقال سهام و حق تقدم سهام شرکتها در بورس اوراق بهادار در سال ۱۳۹۷ کدام گزینه می باشد؟

الف) یک دهم درصد ب) نیم درصد ج) یک درصد د) چهار درصد
گزینه الف صحیح می باشد.

مطابق مصوبه شماره ۵۸۸۴۱ مورخ ۹۷/۰۴/۲۶ شورای عالی هماهنگی اقتصادی، نرخ مالیات فروش سهام و حق تقدم سهام از نیم درصد به یک دهم درصد ارزش فروش سهام و حق تقدم کاهش یافته است.

- در شرکت‌های سهامی پذیرفته شده در بورس اندوخته صرف سهام مشمول مالیات مقطوع به نرخ نیم درصد خواهد بود و به این درآمد مالیات دیگری تعلق نمی‌گیرد. شرکت‌ها مکلف‌اند تا پایان ماه بعد از تاریخ ثبت افزایش سرمایه آن را به حساب سازمان امور مالیاتی کشور واریز کنند.
- کارگزاران بورس‌ها و بازارهای خارج از بورس مکلفند مالیات یاد شده را به هنگام هر انتقال از انتقال‌دهنده وصول و به حساب تعیین شده از طرف سازمان امور مالیاتی کشور واریز نمایند و ظرف ده روز از تاریخ انتقال، رسید آن را به همراه فهرستی حاوی تعداد و مبلغ فروش سهام و حق تقدم مورد انتقال به اداره امور مالیاتی محل ارسال کنند.
- در صورتی که هر شخص حقیقی یا حقوقی مقیم ایران که سهامدار شرکت پذیرفته شده در بورس یا بازار خارج از بورس، سهام یا حق تقدم خود را در بورس‌ها یا بازارهای خارج از بورس خارجی بفروشد، از این بابت هیچ گونه مالیاتی در ایران دریافت نخواهد شد.
- نقل و انتقال اوراق بهادار بازاری گردانی بازار گردانان دارای مجوز از سازمان بورس و اوراق بهادار در بورس و فرا بورس از پرداخت مالیات مقطوع نیم درصد، معاف است.

درآمد حاصل از فروش حق تقدم سهام و صرف سهام شرکت‌های خارج از بورس

- الف: در اجرای تبصره (۲) ماده ۱۴۳ ق.م.م ارزش اسمی حق تقدم سهام در شرکت‌های خارج از بورس جهت محاسبه مالیات نقل و انتقال، ارزش اسمی سهام یا سهم‌الشرکه اصلی آن می‌باشد.
- ب: درآمد حاصل از صرف سهام:
- ۱- ب- درآمد حاصل از صرف سهام ناشی از سلب حق تقدم سهامداران (شرکت‌های پذیرفته شده در بورس و سایر شرکت‌ها) در صورتی که مبلغ مذکور در دفاتر به حساب سهامداران قبلی (سهامدارانی که از آن‌ها سلب حق تقدم شده است) منظور گردد و متعاقباً به صورت نقد پرداخت یا صرف افزایش سرمایه به نام سهامداران قبلی شود، حسب مورد مشمول مقررات تبصره (۲) و (۳) ماده ۱۴۳ ق.م.م خواهد بود.
- ۲- ب- درآمد حاصل از صرف سهام شرکت‌های خارج از بورس که به صورت اندوخته در حساب‌های شرکت ثبت و به درآمد سهامداران تعلق دارد طبق مقررات ماده ۱۰۵ ق.م.م مشمول مالیات می‌باشد.

درآمد حاصل از فروش حق تقدم سهام و صرف سهام شرکت‌های خارج از بورس

• ۳- ب- درآمد حاصل از صرف سهام شرکت‌های پذیرفته شده در بورس در صورتی که سهام آن‌ها طبق مقررات و با مجوز بورس در خارج از بورس عرضه و به فروش برسد مشمول مقررات تبصره (۳) ماده ۱۴۳ ق.م.م خواهد بود. در غیر این صورت درآمد حاصله طبق مقررات ماده ۱۰۵ ق.م.م مشمول مالیات می‌باشد.

• ج- در صورتی که تمام یا قسمتی از معاملات سهام و حق تقدم سهام شرکت‌های پذیرفته شده در بورس، از طریق کارگزاران بورس انجام نشده و نیز تشریفات این معامله در دفتر سازمان بورس و اتاق پایاپای ثبت نشده باشد بخشودگی مالیات موضوع ماده ۱۴۳ ق.م.م به عملکرد سال مزبور تعلق نمی‌گیرد

تکالیف و وظایف اشخاص حقوقی

اظهاریانه مالیاتی

مطابق ماده ۱۱۰ ق.م.م، اشخاص حقوقی مکلفاند اظهاریانه و ترازنامه و حساب سود و زیان متکی به دفاتر و اسناد و مدارک خود را حداکثر تا چهار ماه پس از سال مالیاتی همراه با فهرست هویت شرکا و سهامداران و حسب مورد میزان سهم‌الشرکه یا تعداد سهام و نشانی هر یک از آنها را به اداره امور مالیاتی که محل فعالیت اصلی شخص حقوقی در آن واقع است تسلیم و مالیات متعلق را پرداخت نمایند. محل تسلیم اظهاریانه و پرداخت مالیات اشخاص حقوقی خارجی و مؤسسات مقیم خارج از ایران که در ایران دارای اقامتگاه یا نمایندگی نمی‌باشند تهران است. حکم این ماده در مورد کارخانه داران و اشخاص حقوقی در دوران معافیت نیز جاری خواهد بود.

شرایط پذیرش اظهارنامه اصلاحی

برابر تبصره ماده ۲۲۶ ق.م.م به مؤدیان مالیاتی اجازه داده می‌شود در صورتی که به نحوی از انحاء در اظهارنامه یا ترازنامه یا حساب سود و زیان تسلیمی از نظر محاسبه اشتباهی شده باشد، با ارائه مدارک لازم ظرف یک ماه از تاریخ انقضای مهلت تسلیم اظهارنامه نسبت به رفع اشتباه اقدام و اظهارنامه یا ترازنامه یا حساب سود و زیان اصلاحی را حسب مورد تسلیم نماید و در هر حال تاریخ تسلیم اظهارنامه مؤدی تاریخ تسلیم اظهارنامه اول می‌باشد.

هرگونه اظهارنامه تسلیمی
قبل از انقضای مهلت تسلیم
اظهارنامه به عنوان اظهارنامه
اصلی تلقی می‌گردد.

تا چهار ماه پس از پایان
سال مالی تسلیم گردد.

تا یک ماه پس از انقضای مهلت
تسلیم اظهارنامه تسلیم گردد.

در صورتی که مغایرت ارقام اظهارنامه
اصلاحی مذکور در مقایسه با آخرین
اظهارنامه تسلیمی در مهلت مقرر، ناشی از
نتیجه ثبت سند حسابداری اصلاحی یا
رویداد مالی پس از تسلیم اظهارنامه اصلی
در دفاتر قانونی مؤدی نباشد.

پس از انقضای مهلت
تسلیم اظهارنامه، تسلیم
شده باشد.

اصلی

اصلاحی

اظهارنامه مالیات
بر درآمد اشخاص
حقوقی

آیین نامه جدید تحریر دفاتر

الف- صاحبان مشاغلی که در گروه اول قرار می‌گیرند و کلیه اشخاص حقوقی مکلف به نگهداری دفاتر روزنامه و کل یا سایر دفاتر حسب مورد دستی یا ماشینی (مکانیزه- الکترونیکی) متکی به اسناد و مدارک با رعایت موارد زیر می‌باشند:

۱- رویدادهای مالی باید براساس استانداردهای حسابداری و روزانه به ترتیب تاریخ وقوع در دفتر روزنامه ثبت و حداکثر تا پانزدهم ماه بعد به دفتر کل منتقل گردد.

آیین نامه جدید تحریر دفاتر

۳- مودیان برای استفاده از سیستم الکترونیکی (نرم افزار) جهت ثبت رویدادهای مالی خود، مکلفند از نرم افزارهای مورد قبول که دارای ویژگیها، معیارها و ضوابط اعلامی سازمان باشد، استفاده نمایند. سازمان موظف است ویژگیها، معیارها و ضوابطی که نرم افزار باید دارا باشد را اعلان عمومی کند.

۳-۱- استفاده از نرم افزارهای قبلی تا مدت سه سال پس از لازم الاجرا شدن اصلاحیه قانون (۱۳۹۵/۱/۱) مجاز خواهد بود. استفاده از نرم افزارهای مذکور بعد از مهلت فوق الذکر منوط به مطابقت آن به ویژگیها، معیارها و ضوابط اعلامی از سوی سازمان است.

آیین نامه جدید تحریر دفاتر

مودیان مکلفند تا قبل از مطابقت نرم افزار مورد استفاده با ویژگی‌ها، معیارها و ضوابط اعلامی از سوی سازمان، حداقل ماهی یکبار خلاصه عملیات داده شده به ماشین‌های الکترونیکی را در دفتر روزنامه ثبت و حداکثر تا پانزدهم ماه بعد به دفتر کل منتقل کنند.

آیین نامه جدید تحریر دفاتر

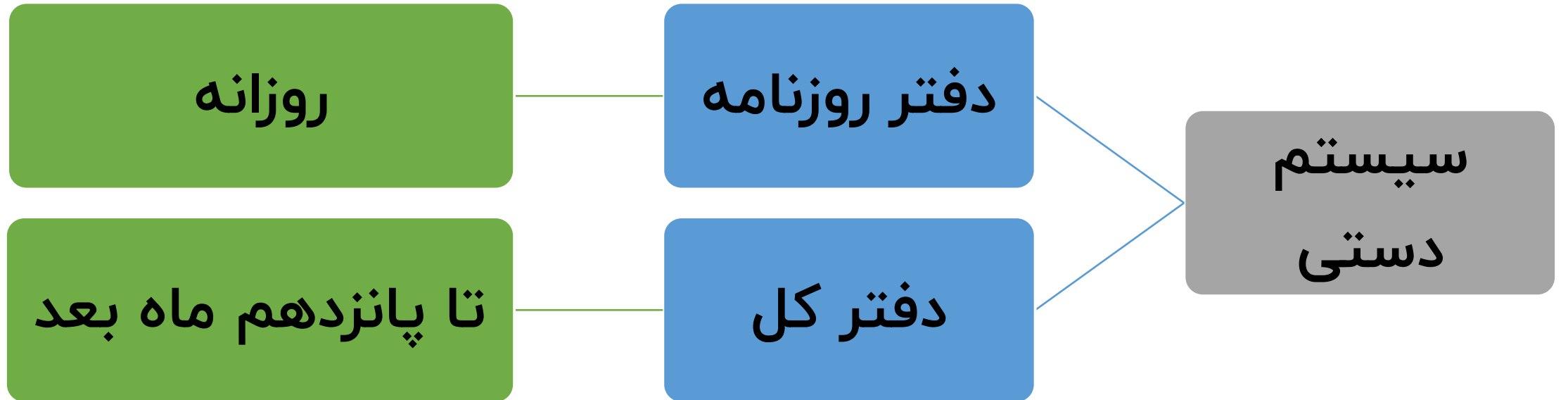
• دفاتر را با چه قلمی تحریر نماییم؟؟

۶- نوشتن دفاتر با وسایلی که به سهولت قابل محو است (مانند مواد گرافیت) در دفاتر دستی ممنوع است.

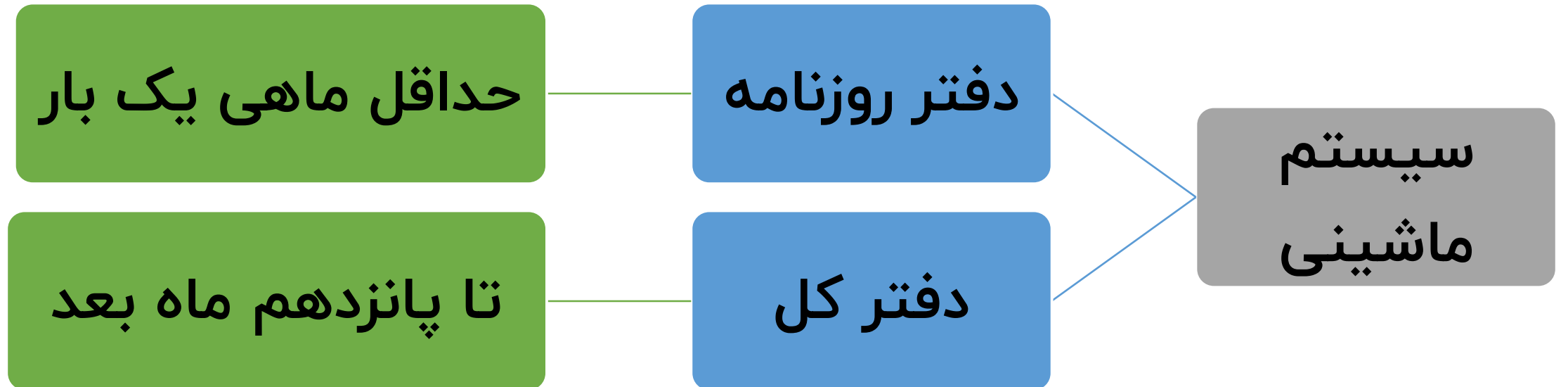
• دفاتر و اسناد حسابداری را بر اساس کدام زبان و واحد پول تحریر نماییم؟

۷- دفاتر و اسناد حسابداری می‌بایست براساس واحد پول رایج کشور و همچنین به زبان فارسی تحریر گردد.

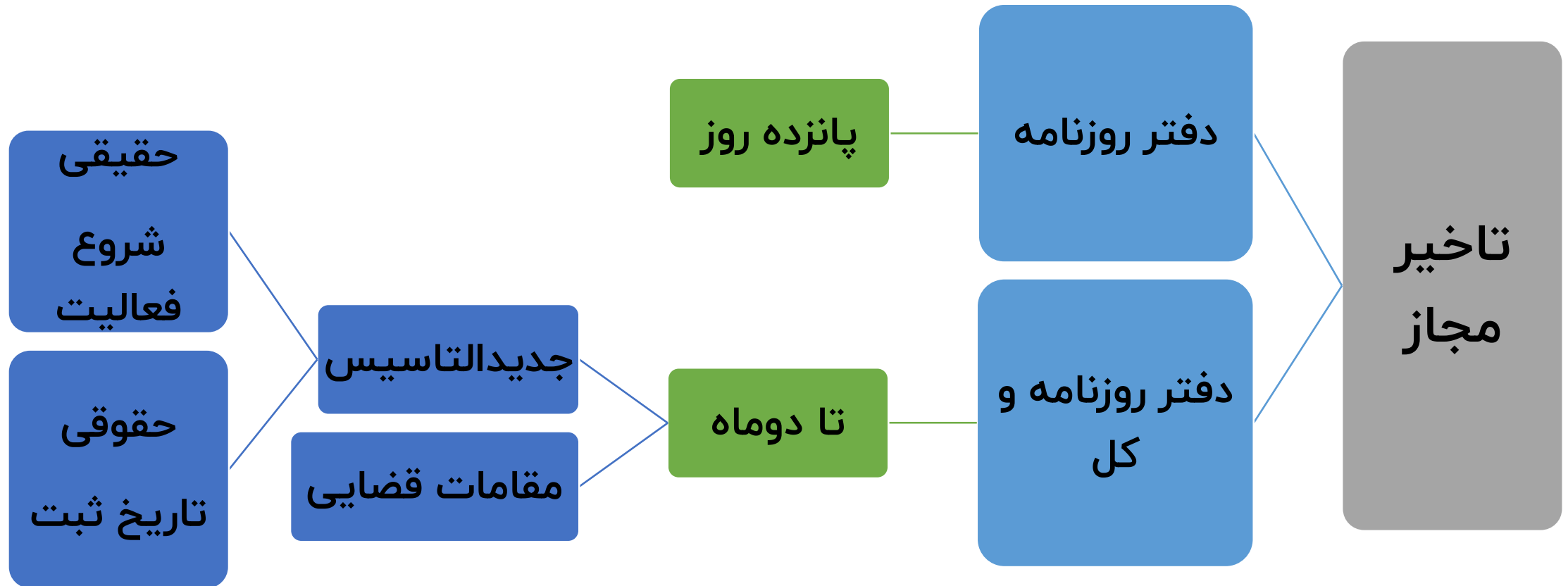
آیین نامه جدید تحریر دفاتر

آیین نامه جدید تحریر دفاتر

آیین نامه جدید تحریر دفاتر

آیین نامه جدید تحریر دفاتر

عملیات شعبه را لااقل سالی یکبار (تا قبل از بستن حسابها) در دفاتر مرکز ثبت نمایند.

در صورتی که دارای دفاتر ثبت شده باشند.

عملیات هر ماه را تا پایان ماه بعد در دفاتر مرکز ثبت نمایند.

در صورتی که دارای دفاتر ثبت شده نباشند.

اشخاص دارای شعبه

آیین نامه جدید تحریر دفاتر

- تغییر روش نگهداری دفاتر، اسناد حسابداری از ماشینی (مکانیزه- الکترونیکی) به دستی و بالعکس طی سال مالیاتی یا دوره مالی حسب مورد مجاز خواهد بود؟؟؟
- خیر

آیین نامه جدید تحریر دفاتر

- تغییر نرم افزار حسابداری مورد استفاده در طی سال مالیاتی مجاز خواهد بود؟؟؟
- با اطلاع قبلی اداره امور مالیاتی ذی ربط مجاز خواهد بود.

آیین نامه جدید تحریر دفاتر

- ۱۱- ثبت دفاتر ضمن سال مالی مشروط براینکه تا تاریخ ثبت هیچگونه فعالیت مالی و پولی صورت نگرفته باشد، مجاز است.
- ۱۲- ارائه دفاتر سفید و نانویس، در حکم عدم ارائه دفاتر محسوب می‌شود.
- ۱۳- مؤدیان مکلف به نگهداری دفاتر، باید نسبت به نگهداری دفاتر و اسناد و مدارک اقدام و در صورت درخواست اداره امور مالیاتی ارائه نمایند. در مورد نگهداری دفاتر و اسناد و مدارک بصورت ماشینی اطلاعات باید به همان قالبی(فرمتی) که تولید، ارسال و یا دریافت شده، نگهداری شود.

انواع صورتحساب

- مودیان موضوع این آیین‌نامه باید در موارد فروش کالا و یا ارائه خدمات صورتحساب نوع اول یا نوع دوم و سوم حسب مورد بشرح زیر صادر و نگهداری نمایند:
 - ۱- صورتحساب نوع اول باید دارای شماره سریال چاپی یا ماشینی حسب مورد، تاریخ و حداقل دربرگیرنده اطلاعات هویتی شامل نام، نام خانوادگی یا نام شخص حقوقی، شماره اقتصادی، نشانی کامل و کدپستی فروشنده و خریدار و مشخصات کالا یا خدمات ارائه شده، مقدار و مبلغ آن باشد.
- تبصره: در صورت فروش به مصرف‌کننده نهایی درج مشخصات خریدار از نظر این آیین‌نامه الزامی نمی‌باشد.

انواع صورتحساب

۲- صورتحساب نوع دوم که صرفاً در موارد استفاده از سامانه صندوق فروش (صندوق ماشینی (مکانیزه) فروش) صادر می‌شود باید دارای شماره سریال ماشینی، تاریخ و حداقل، دربرگیرنده اطلاعات هویتی شامل نام، نام خانوادگی یا نام شخص حقوقی، شماره اقتصادی، نشانی کامل و کدپستی فروشنده و مشخصات کالا یا خدمات ارائه شده، مقدار و مبلغ آن باشد.

۳- صورتحساب نوع سوم (صورتحساب الکترونیکی) که دارای شماره سریال ماشینی، تاریخ و حداقل دربرگیرنده اطلاعات هویتی شامل نام، نام خانوادگی یا نام شخص حقوقی، شماره اقتصادی، نشانی کامل و کد پستی فروشنده و خریدار و مشخصات کالا یا خدمات ارائه شده، مقدار و مبلغ بوده و از طریق سامانه ثبت برخط معاملات صادر و دارای کد رهگیری سازمان امور مالیاتی کشور می باشد.

در مورد بندهای ۱ و ۲ فوق تا زمانی که شماره اقتصادی صادر نشده است درج شماره یا شناسه ملی در صورتحساب الزامی است.

آیین نامه جدید تحریر دفاتر

• مؤدیانی که از دفاتر و اسناد حسابداری ماشینی (مکانیزه- الکترونیکی) استفاده می‌نمایند مکلفاند حسب درخواست کتبی ماموران مالیاتی ذیربط، اطلاعات مورد نیاز برای رسیدگی را در لوح فشرده، به ماموران یاد شده ارائه نمایند.

• مؤدیانی که از دفاتر و اسناد حسابداری دستی استفاده می‌نمایند مکلفاند حسب درخواست کتبی ماموران مالیاتی ذیربط دفاتر و اسناد و مدارک را برای رسیدگی به ماموران مالیاتی یادشده ارائه نمایند.

آیین نامه جدید تحریر دفاتر

• دفاتر، صورت درآمد و هزینه ماهانه، خلاصه درآمد و هزینه سالانه و اسناد و مدارک حسب مورد با درخواست کتبی اداره امور مالیاتی و یا گروه رسیدگی در روز و محل تعیین شده در برگ درخواست ارائه دفاتر و یا اسناد و مدارک (محل اقامتگاه قانونی مودی و یا محلی که قبلاً بصورت مکتوب به اداره امور مالیاتی اعلام شده است و یا محل اداره امور مالیاتی حسب مورد با توجه به نوع حسابرسی مالیاتی) تحویل و توسط اداره امور مالیاتی صورت مجلس می‌گردد.

رد دفاتر

- ۱- در صورتی که دفاتر ارائه شده نزد مراجع ذیربط به ثبت نرسیده باشد یا فاقد یک یا چند برگ باشد.
- ۲- عدم ثبت یک یا چند فعالیت مالی در دفاتر به شرط احراز.
- ۳- تاخیر تحریر دفاتر روزنامه بیش از ۱۵ روز و تاخیر تحریر دفتر کل زاید بر حد مجاز مندرج در این آیین‌نامه.
- ۴- عدم ثبت عملیات شعبه یا شعب در دفاتر مرکز طبق مقررات این آیین‌نامه.

رد دفاتر

۵- در مواردی که دفاتر مزبور به ادعای مؤدی از دسترس وی خارج شده باشد و غیر اختیاری بودن موضوع مورد تایید بالاترین مسئول اداره امور مالیاتی ذیربط قرار نگیرد.

۶- عدم تطبیق مندرجات دفاتر قانونی بااطلاعات موجود در سیستم‌های ماشینی (مکانیزه- الکترونیکی) و یا سامانه ثبت برخط معاملات در مورد اشخاصی که از سیستم‌های مذکور استفاده و یا مکلف به استفاده از سامانه یادشده می‌باشند.

سامانه ثبت برخط معاملات: سامانه ای است که فروشنده از طریق ورود به آن اقدام به صدور صورتحساب الکترونیکی نموده و خریدار با ورود به سامانه مزبور در صورت تأیید آن(صورتحساب مربوطه)، صورتحساب، نهایی شده و برای آن کد رهگیری صادر می‌گردد.

رد دفاتر

- ۷- جای سفید گذاشتن بیش از حد معمول در دفتر روزنامه.
- ۸- عدم ارائه یک یا چند جلد از دفاتر ثبت شده اعم از تحریر شده و نانویس
- ۹- تغییر نرم افزار حسابداری مورد استفاده در طی سال مالیاتی بدون اطلاع قبلی اداره امور مالیاتی ذی ربط.
- ۱۰- تغییر روش نگهداری دفاتر، اسناد حسابداری از ماشینی (مکانیزه- الکترونیکی) به دستی و بالعکس طی سال مالیاتی یا دوره مالی.
- ۱۱- تحریر دفاتر به غیر از پول رایج کشور و زبان فارسی.
- ۱۲- حذف برخی از عملیات در دفاتر الکترونیکی.

مروری بر قوانین و مقررات مالیاتی با رویکرد آزمون جامعه حسابداران رسمی

@ IRAN_TAX_NEWS

@TAXINFORMATION

منبع:

- کتاب قوانین و مقررات مالیاتی با رویکرد آزمون عضویت در جامعه حسابداران رسمی ۱۳۹۷
 - کتاب مجموعه قوانین و مقررات مالیاتی به انضمام بخشنامه‌ها ۱۳۹۷
 - کتاب حسابرسی و حسابداری مالیاتی جلد اول و دوم ۱۳۹۷
- احمد آخوندی

تحریر دفاتر

• هیات سه نفری حسابرسان بند ۳ ماده ۹۷ قانون مالیاتهای مستقیم (اصلاحیه مورخ ۸۰/۱۱/۲۷)، در صورتیکه با توجه به دلایل توجیهی مؤدی و نحوه تحریر دفاتر و رعایت استانداردهای حسابداری و درجه اهمیت ایرادات مطروحه از سوی اداره امور مالیاتی و رعایت واقعیت امر، احراز نمایند که ایرادات مزبور به اعتبار دفاتر خلی وارد نمی‌نماید، مکلف است نظر خود را مبنی بر قبولی دفاتر و اسناد و مدارک اعلام نمایند.

تحریر دفاتر

آیین نامه جدید	آیین نامه قدیم
	اشتباهات حسابداری در صورتی که بعداً در اثناء عملیات سال مربوط مورد توجه واقع و بر پایه استانداردهای حسابداری در دفاتر همان سال اصلاح و مستندات آن ارائه شود، به اعتبار دفاتر خللی وارد نخواهد کرد.

تحریر دفاتر

آیین نامه جدید	آیین نامه قدیم
	تاخیر در تحریر عملیات در صورتی که به منظور سوء استفاده نباشد تا ۱۵ روز به تشخیص اداره امور مالیاتی و بیش از آن به تشخیص هیأت ۳ نفری موضوع بند ۳ ماده ۹۷ ق.م.م به قانونی بودن دفاتر خللی وارد نخواست کرد.

تحریر دفاتر

آیین نامه جدید	آیین نامه قدیم
رویدادهای مالی باید بر اساس استانداردهای حسابداری و روزانه به ترتیب تاریخ وقوع در دفتر روزنامه ثبت و حداکثر تا پانزدهم ماه بعد به دفتر کل منتقل گردد.	در مواردی که دفاتر روزنامه و کل نگهداری می‌شود، کلیه معاملات و سایر رویدادهای مالی و محاسباتی مربوط و در موارد نگهداری دفاتر مشاغل، درآمدها و هزینه‌ها و خرید و فروش دارایی‌های قابل استهلاک باید در همان روز انجام، حسب مورد در دفاتر روزنامه یا مشاغل ثبت گردد. کلیه عملیات ثبت شده در دفاتر روزنامه هر ماه باید حداکثر تا پانزدهم ماه بعد به دفتر کل نقل شود.

تحریر دفاتر

آیین نامه جدید	آیین نامه قدیم
در مواردی که دفاتر موضوع این آیین نامه توسط مقامات قضایی یا سایر مراجع قانونی و یا به علی خارج از اختیار مؤدی از دسترس مؤدی خارج شود و صاحب دفاتر از تاریخ وقوع این امر حداکثر ظرف <u>دو ماه</u> دفاتر جدید ثبت و عملیات آن مدت را در دفاتر جدید تحریر کند، تأخیر تحریر عملیات در این مدت به اعتبار دفاتر خللی وارد نخواهد کرد.	در مواردی که دفاتر موضوع این آیین نامه توسط مقامات قضایی یا سایر مراجع قانونی از دسترس خارج شود و صاحب دفاتر از تاریخ وقوع این امر حداکثر ظرف <u>سی روز</u> دفاتر جدید امضاء، پلمپ و عملیات آن مدت را در دفاتر جدید ثبت کند، تأخیر ثبت عملیات در این مدت به اعتبار دفاتر خللی وارد نخواهد کرد.

تحریر دفاتر

آیین نامه جدید	آیین نامه قدیم
تأخیر تحریر دفاتر در مورد اشخاص حقوقی جدیدالتأسیس از تاریخ ثبت شخص حقوقی و در مورد سایر اشخاص از تاریخ شروع فعالیت تا دو ماه مجاز خواهد بود.	تأخیر ثبت دفاتر در مورد اشخاص حقوقی جدیدالتأسیس از تاریخ ثبت شخص حقوقی و در مورد سایر اشخاص از تاریخ شروع فعالیت تا سی روز مجاز خواهد بود.

تحریر دفاتر

آیین نامه جدید	آیین نامه قدیم
اشخاصی که دارای شعبه هستند مکلفند با توجه به روش‌های حسابداری مورد عمل خلاصه عملیات شعبه و یا شعب خود را در صورتی که دارای دفاتر ثبت شده باشند، لااقل سالی یکبار (تا قبل از بستن حساب‌ها) و در غیراین صورت عملیات هر ماه را <u>تا پایان ماه بعد</u> در دفاتر مرکز ثبت کنند.	مؤسساتی که دارای شعبه هستند مکلفند با توجه به روش‌های حسابداری خود خلاصه عملیات شعبه و یا شعب خود را در صورتی که دارای دفاتر پلمپ شده باشند، لااقل سالی یکبار (تا قبل از بستن حساب‌ها) و در غیراین صورت <u>ماه</u> به <u>ماه</u> در دفاتر مؤسسه ثبت کنند.

تحریر دفاتر

آیین نامه جدید	آیین نامه قدیم
ثبت دفاتر ضمن سال مالی مشروط بر اینکه تا تاریخ ثبت هیچگونه فعالیت مالی و پولی صورت نگرفته باشد، مجاز است.	امضاء و پلمپ دفاتر ضمن سال مالی مشروط بر اینکه تا تاریخ امضاء و پلمپ هیچگونه عمل مالی و پولی صورت نگرفته باشد و همچنین تاخیر امضاء پلمپ تا حد مجاز مقرر در تبصره‌های ۳ و ۴ ماده ۱۳ این آیین نامه در مورد دفتر روزنامه یا حسب مورد دفتر مشاغل و ماده ۱۴ این آیین نامه در مورد دفتر کل، به اعتبار دفاتر خلی وارد نخواد کرد

تحریر دفاتر

آیین نامه جدید	آیین نامه قدیم
مؤدیان مکلفند تا قبل از مطابقت نرم افزار مورد استفاده با ویژگی‌ها، معیارها و ضوابط اعلامی از سوی سازمان، حداقل ماهی یکبار خلاصه عملیات داده شده به ماشین‌های الکترونیکی را در دفتر روزنامه ثبت و حداکثر تا پانزدهم ماه بعد به دفتر کل منتقل کنند.	مؤدیانی که از سیستم‌های الکترونیکی استفاده می‌نمایند، موظفند حداقل ماهی یکبار خلاصه عملیات داده شده به ماشین‌های الکترونیکی را در دفتر روزنامه یا مشاغل حسب مورد ثبت و یا حداکثر ظرف مهلت تعیین شده در ماده ۱۴ این آیین نامه به دفتر کل منتقل کنند. علاوه بر این به منظور تسهیل رسیدگی باید آیین نامه‌ها یا دستورالعمل‌های کار ماشین یا برنامه‌های آن و نحوه کار با نرم افزارهای مالی مورد استفاده را در اختیار مأموران رسیدگی قرار دهند.

تحریر دفاتر

آیین نامه قدیم	آیین نامه جدید
	دفاتر و اسناد حسابداری می‌بایست بر اساس واحد پول رایج کشور و همچنین به زبان فارسی تحریر گردد.
	ارائه دفاتر سفید و نانویس، در حکم عدم ارائه دفاتر محسوب می‌شود.
	تغییر روش نگهداری دفاتر، اسناد حسابداری از ماشینی (مکانیزه- الکترونیکی) به دستی و بالعکس طی سال مالیاتی یا دوره مالی حسب مورد مجاز نخواهد بود.

تحریر دفاتر

آیین نامه جدید	آیین نامه قدیم
در صورتی که دفاتر ارائه شده نزد مراجع ذی ربط به ثبت نرسیده باشد یا فاقد برگ یا چند برگ باشد.	در صورتی که دفاتر ارائه شده به نحوی از پلمپ خارج شده و یا فاقد برگ یا چند برگ باشد.
	ثبت تمام یا قسمتی از یک فعالیت در حاشیه

تحریر دفاتر

آیین نامه جدید	آیین نامه قدیم
	ثبت تمام یا قسمتی از یک فعالیت (آرتیکل) بین سطور
	تراشیدن و پاک کردن و محو کردن مندرجات دفاتر به منظور سوء استفاده
جای سفید گذاشتن بیش از حد معمول در دفتر روزنامه	جای سفید گذاشتن بیش از حد معمول در صفحات و سفید ماندن تمام صفحه در دفتر روزنامه و دفتر مشاغل به منظور سوء استفاده

تحریر دفاتر

آیین نامه جدید	آیین نامه قدیم
	بستانکار شدن حساب‌های نقدی و بانکی، مگر اینکه حسابهای بانکی با صورت حساب بانک مطابقت نماید و یا بستانکار شدن حسابهای بانکی یا نقدی ناشی از تقدم و تأخر ثبت حسابها باشد که در این صورت موجب رد دفتر نیست.

تحریر دفاتر

آیین نامه جدید	آیین نامه قدیم
تأخیر تحریر دفاتر روزنامه بیش از ۱۵ روز و تأخیر تحریر دفتر کل زائد بر حد مجاز مندرج در این آیین نامه.	تأخیر تحریر دفاتر روزنامه و مشاغل زاید بر حد مجاز مقرر در تبصره‌های ۲ و ۳ و ۴ ماده ۱۳ و تأخیر تحریر دفتر کل زاید بر حد مجاز مقرر در ماده ۱۴ و تأخیر تحریر دفتر زاید بر حد مقرر در ماده ۱۷ این آیین نامه
عدم ثبت عملیات شعبه یا شعب در دفاتر مرکز طبق مقررات این آیین نامه	عدم ثبت عملیات شعبه یا شعب در دفاتر مرکز طبق مقررات ماده ۱۵ آیین نامه

تحریر دفاتر

آیین نامه جدید	آیین نامه قدیم
	اشتباه حساب حاصل در ثبت عملیات مؤسسه در صورتی که نسبت به اصلاح آن طبق مقررات تبصره ماده ۱۱ این آیین نامه اقدام نشده باشد.
	در صورتی که مؤدیان مالیاتی حسب مورد از اوراق مخصوص موضوع ماده ۱۶۹ ق.م.م. استفاده ننمایند
	عدم ارائه آیین نامه‌ها یا دستورالعمل‌های کار ماشین و برنامه‌های آن و نحوه کار با نرم‌افزارهای مالی مورد استفاده

تحریر دفاتر

آیین نامه جدید	آیین نامه قدیم
عدم ارائه یک یا چند جلد از دفاتر ثبت شده اعم از تحریر شده و ولو نانویس	عدم ارائه یک یا چند جلد از دفاتر ثبت و پلمپ شده (ولو نانویس)
	استفاده از دفاتر ثبت و پلمپ شده سالهای قبل (با توجه به مقررات ماده ۳ این آیین نامه)

تحریر دفاتر

آیین نامه جدید	آیین نامه قدیم
	ثبت هزینه‌ها و درآمدها و هر نوع اعمال و اقلام مالی غیر واقع در دفاتر به شرط احراز. (توضیح آنکه ثبت هزینه‌هایی که وقوع آن محقق بوده اما به دلایل خاص قانونی قابل قبول از حیث مالیاتی نیست و برگشت داده می‌شود، به منزله ثبت هزینه‌های غیر واقع تلقی نمی‌شود.)
در مواردی که دفاتر مزبور به ادعای مؤدی از دسترس وی خارج شده باشد و غیراختیاری بودن موضوع مورد تأیید بالاترین مسؤل اداره امور مالیاتی ذی ربط قرار نگیرد.	

تحریر دفاتر

آیین نامه قدیم	آیین نامه جدید
	تغییر نرم افزار حسابداری مورد استفاده در طی سال مالیاتی بدون اطلاع قبلی اداره امور مالیاتی ذی ربط.
	تغییر روش نگهداری دفاتر، اسناد حسابداری از ماشینی (مکانیزه- الکترونیکی) به دستی و بالعکس طی سال مالیاتی یا دوره مالی.
	تحریر دفاتر به غیر از پول رایج کشور و زبان فارسی

تحریر دفاتر

آیین نامه جدید	آیین نامه قدیم
حذف برخی از عملیات در دفاتر الکترونیکی	
در مورد بند ۷ این ماده چنانچه سفید ماندن جهت ثبت تراز افتتاحی باشد موجب رد دفاتر نخواهد بود و همچنین سفید ماندن ذیل صفحات دفتر در آخر هر روز یا هر هفته یا هر ماه به شرطی که اسناد دارای شماره ردیف بوده و قسمت سفید مانده با خط بسته شود، به اعتبار دفتر خلی وارد نمی‌آورد.	در مورد بند ۶ این ماده چنانچه سفید ماندن جهت ثبت تراز افتتاحی باشد موجب رد دفاتر نخواهد بود و همچنین سفید ماندن ذیل صفحات دفتر در آخر هر روز یا هر هفته یا هر ماه به شرطی که اسناد دارای شماره ردیف بوده و قسمت سفید مانده با خط بسته شود، به اعتبار دفتر خلی وارد نمی‌آورد.

تحریر دفاتر

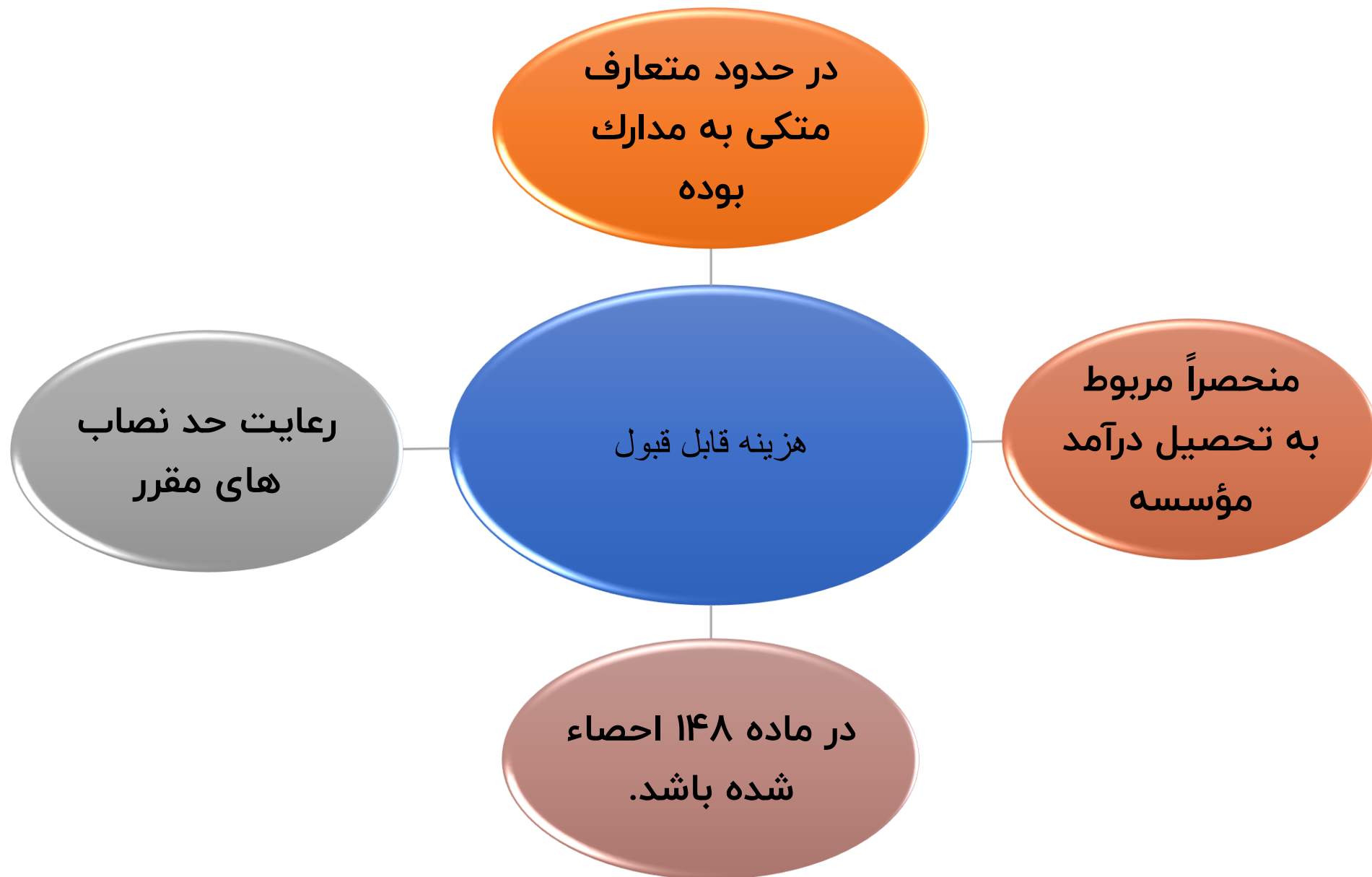
آیین نامه جدید	آیین نامه قدیم
هیأت سه نفری حسابرسان بند ۳ ماده ۹۷ ق.م.م (اصلاحیه مورخ ۱۳۸۰/۱۱/۲۷)، در صورتی که با توجه به دلایل توجیهی مؤدی و نحوه تحریر دفاتر و رعایت استانداردهای حسابداری و درجه اهمیت ایرادات مطروحه از سوی اداره امور مالیاتی و رعایت واقعیت امر، احراز نمایند که ایرادات مزبور به اعتبار دفاتر خللی وارد نمی‌نماید، <u>مکلف</u> است نظر خود را مبنی بر قبولی دفاتر و اسناد و مدارک اعلام نمایند.	هیأت سه نفری حسابرسان بند ۳ ماده ۹۷ ق.م.م، در صورتیکه با توجه به دلایل توجیهی مؤدی و نحوه تحریر دفاتر و رعایت استانداردهای حسابداری و درجه اهمیت ایرادات مطروحه از سوی اداره امور مالیاتی و رعایت واقعیت امر، احراز نمایند که ایرادات مزبور به اعتبار دفاتر خللی وارد نمی‌نماید، <u>می‌توانند</u> نظر خود را مبنی بر قبولی دفاتر و اسناد و مدارک اعلام نمایند.

آیین نامه تحریر دفاتر

آیین نامه جدید	آیین نامه قدیم
هیأت سه نفری حسابرسان بند ۳ ماده ۹۷ ق.م.م (اصلاحیه مورخ ۱۳۸۰/۱۱/۲۷)، در صورتی که با توجه به دلایل توجیهی مؤدی و نحوه تحریر دفاتر و رعایت استانداردهای حسابداری و درجه اهمیت ایرادات مطروحه از سوی اداره امور مالیاتی و رعایت واقعیت امر، احراز نمایند که ایرادات مزبور به اعتبار دفاتر خللی وارد نمی‌نماید، <u>مکلف</u> است نظر خود را مبنی بر قبولی دفاتر و اسناد و مدارک اعلام نمایند.	هیأت سه نفری حسابرسان بند ۳ ماده ۹۷ ق.م.م، در صورتیکه با توجه به دلایل توجیهی مؤدی و نحوه تحریر دفاتر و رعایت استانداردهای حسابداری و درجه اهمیت ایرادات مطروحه از سوی اداره امور مالیاتی و رعایت واقعیت امر، احراز نمایند که ایرادات مزبور به اعتبار دفاتر خللی وارد نمی‌نماید، <u>می‌توانند</u> نظر خود را مبنی بر قبولی دفاتر و اسناد و مدارک اعلام نمایند.

هزینه های قابل قبول مالیاتی

مطابق ماده ۱۴۷ ق.م.م هزینه‌های قابل قبول برای تشخیص درآمد مشمول مالیات عبارت است از هزینه‌هایی که در حدود متعارف متکی به مدارك بوده و منحصرأً مربوط به تحصیل درآمد مؤسسه در دوره مالی مربوط با رعایت حد نصاب های مقرر باشد. در مواردی که هزینه‌ای در قانون مالیات‌های مستقیم پیش‌بینی نشده یا بیش از نصاب های مقرر در قانون یاد شده بوده ولی پرداخت آن به موجب قانون و یا مصوبه هیأت وزیران صورت گرفته باشد، قابل قبول خواهد بود. شایان ذکر است مجوز اضافه شدن هزینه های ماده ۱۴۸ ق.م.م مبنی بر هزینه‌های دیگری که مربوط به تحصیل درآمد مؤسسه تشخیص داده می‌شود و در این ماده پیش بینی نشده است به پیشنهاد سازمان امور مالیاتی کشور و تصویب وزیر امور اقتصادی و دارایی خواهد بود.

هزینه های قابل قبول مالیاتی

- در مواردی که هزینه‌ای در این قانون پیش بینی نشده یا بیش از نصاب‌های مقرر در این قانون بوده ولی پرداخت آن به موجب قانون و یا مصوبه هیأت وزیران صورت گرفته باشد قابل قبول خواهد بود.
- از لحاظ مقررات این فصل، کلیه اشخاص حقوقی و همچنین صاحبان مشاغل موضوع ماده (۹۵) این قانون که مکلف به نگهداری دفاتر می‌باشند، در حکم مؤسسه محسوب می‌شوند.

هزینه های قابل قبول مالیاتی

- حق الامتیاز پرداختی و همچنین حقوق و عوارض و مالیات‌هایی که به سبب فعالیت مؤسسه به شهرداریها و وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی و وابسته به آنها پرداخت می‌شود. (به استثنای مالیات بر درآمد و ملحقات آن و سایر مالیات‌هایی که مؤسسه به موجب مقررات این قانون ملزم به کسر از دیگران و پرداخت آن می‌باشد و همچنین جرایمی که به دولت و شهرداریها پرداخت می‌گردد.)
- نکته- برابر بخشنامه شماره ۲۰۰/۲۰۰۶۴ مورخ ۱۳۹۱/۱۰/۱۱، در صورتی که طبق قوانین و مقررات مربوط عدم انجام تکالیف یا تعهد از سوی اشخاص مشمول جریمه ای شناخته شود، این جرایم (به استثنای جرائم پرداختی به بانک‌ها به استناد رأی هیأت عمومی شورای عالی مالیاتی) با توجه به عدم پیش بینی آن در قانون مالیات‌های مستقیم و مقررات ذیربط به عنوان هزینه قابل قبول در تشخیص درآمد مشمول مالیات قابل پذیرش نخواهد بود.
- مطابق بند ۱۸ ماده ۱۴۸ ق.م.م، سود، کارمزد و جریمه‌هایی که برای انجام عملیات مؤسسه به بانک‌ها، صندوق تعاون، صندوق‌های حمایت از توسعه بخش کشاورزی و همچنین مؤسسات اعتباری غیربانکی مجاز و شرکت‌های واسپاری (لیزینگ) دارای مجوز از بانک مرکزی پرداخت شده یا تخصیص یافته باشد.

• مطابق تبصره ماده ۱۴۵ ق.م.م، در مواردی که در قانون مالیات‌های مستقیم به بانک‌ها اشاره می‌شود، امتیازات، تسهیلات، ترجیحات و تکالیف ذکر شده شامل مؤسسات اعتباری غیر بانکی که به موجب قانون یا با مجوز بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران تأسیس شده‌اند یا می‌شوند، صندوق ضمانت سرمایه‌گذاری صنایع کوچک، صندوق حمایت از تحقیقات و توسعه صنایع الکترونیک، صنایع دریایی و بیمه سرمایه‌گذاری فعالیت‌های معدنی و صندوق حمایت از توسعه سرمایه‌گذاری در بخش کشاورزی نیز خواهد شد.

• در کدام مورد، سود و کارمزد پرداختی به اشخاص حقوقی ذیل به‌عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی محسوب می‌شود؟

	موسسه اعتباری غیربانکی مجاز	صندوق حمایت از توسعه سرمایه‌گذاری در بخش کشاورزی	صندوق حمایت از تحقیقات و توسعه صنایع الکترونیک
(الف)	خیر	خیر	بلی
(ب)	بلی	بلی	خیر
(ج)	بلی	خیر	خیر
(د)	بلی	بلی	بلی

مروری بر قوانین و مقررات مالیاتی با رویکرد آزمون جامعه حسابداران رسمی

@ IRAN_TAX_NEWS

@TAXINFORMATION

منبع:

- کتاب قوانین و مقررات مالیاتی با رویکرد آزمون عضویت در جامعه حسابداران رسمی ۱۳۹۷
 - کتاب مجموعه قوانین و مقررات مالیاتی به انضمام بخشنامه‌ها ۱۳۹۷
 - کتاب حسابرسی و حسابداری مالیاتی جلد اول و دوم ۱۳۹۷
- احمد آخوندی

هزینه های قابل قبول مالیاتی

• سود و کارمزد پرداختی یا تخصیص یافته به کدامیک از موارد ذیل از حیث مالیاتی قابل قبول نخواهد بود؟

الف) اشخاص حقیقی	ب) مؤسسات اعتباری غیر بانکی مجاز
ج) صندوق تعاون	د) شرکتهای واسپاری

هزینه های قابل قبول مالیاتی

- کدام جمله ذیل از نظر مالیاتی در سال ۱۳۹۶ صحیح نمی باشد؟
 - الف) جرایم تخصیص یافته به بانکها جزء هزینه های قابل قبول است.
 - ب) هزینه مرخصی در صورت پرداخت به عنوان هزینه های قابل قبول مالیاتی نمی باشد.
 - ج) هزینه ذخیره یک ماه آخرین حقوق و دستمزد که به منظور تأمین حقوق بازنشستگی تأمین شده جزء هزینه های قابل قبول مالیاتی می باشد.
 - د) جرایم پرداختی به راهنمایی و رانندگی جزء هزینه های قابل قبول است.
- کدامیک از گزینه های زیر به عنوان هزینه های قابل قبول موضوع ماده ۱۴۸ ق.م.م محسوب می شود؟
 - الف) هزینه اکتشاف معادن که منجر به بهره برداری نشده باشد.
 - ب) ضایعات غیرمتعارف تولید
 - ج) هزینه تعمیر اساسی مربوط به محل اجاری موسسه
 - د) سود و کارمزد وام دریافتی از سهامداران

هزینه های قابل قبول مالیاتی

کدامیک از گزینه‌های زیر در زمره هزینه‌های قابل قبول یک شرکت سهامی خاص می‌باشد؟

الف) هزینه سود خرید اقساطی سهام از سازمان خصوصی‌سازی

ب) هزینه سود و کارمزد پرداختی بابت تسهیلات دریافتی از بانک‌ها از محل وجوه اداره شده

ج) هزینه (ذخیره) بازخرید مرخصی کارکنان

د) هیچکدام

هزینه های قابل قبول مالیاتی

• کدام گزینه صحیح کدام است؟

الف) جریمه پرداختی بابت وام‌های دریافتی توسط مؤسسات به بانک‌ها به‌عنوان هزینه قابل قبول می‌باشد.

ب) جریمه تخصیصی بابت وام دریافتی توسط مؤسسات به‌عنوان هزینه قابل قبول می‌باشد.

ج) هزینه‌های الف و ب صحیح می‌باشد.

د) جریمه پرداختی توسط مؤسسات به بانک‌ها بابت وام دریافتی به‌عنوان هزینه قابل قبول نمی‌باشد.

هزینه های قابل قبول مالیاتی

- هزینه های مربوط به جبران خسارت وارده مربوط به فعالیت و دارایی مؤسسه مشروط بر این که:
 - اولاً- وجود خسارت محقق باشد. ثانیاً- موضوع و میزان آن مشخص باشد. ثالثاً- طبق مقررات قانون یا قراردادهای موجود جبران آن به عهده دیگری نبوده یا در هر صورت از طریق دیگر جبران نشده باشد.
 - ۱- اعلام کتبی موضوع خسارت توسط مؤدی (اعم از اشخاص حقیقی و حقوقی) حداکثر ظرف مدت سه ماه از تاریخ ایجاد خسارت به فعالیت و دارایی مؤسسه، همراه با اسناد و مدارکی که در اختیار دارد به اداره امور مالیاتی ذی ربط.
 - ۲- احراز خسارت وارده از سوی اداره امور مالیاتی ذی ربط پس از بررسی اسناد و مدارک ارائه شده توسط مؤدی و اطلاعات مکتسبه با توجه به مستندات زیر:
 - ۱-۲- گواهی یا تأییدیه خسارت وارده از سوی مراجع ذیصلاح که متولی تشخیص خسارت می باشند و یا هرگونه سند معتبر دیگری که خسارت وارده را تأیید نماید.
 - ۲-۲- صورت جلسه یا صورت جلساتی که درخصوص ایجاد خسارت توسط مؤدی یا سایر مراجع ذی ربط در این زمینه تنظیم گردیده است.
 - ۲-۳- قراردادهای بیمه مربوط.
 - ۳- خسارت وارده طبق قانون و مقررات یا قراردادهای موجود که جبران آن به عهده دیگری نبوده و یا در هر صورت از طریق دیگر جبران نشده باشد.
 - ۴- ارائه تعهد کتبی مؤدی مبني بر اینکه این خسارت از طرف هیچ مرجعی جبران نشده است.

هزینه های قابل قبول مالیاتی

• مؤدی ظرف چه مدت زمانی از تاریخ ایجاد خسارت به فعالیت و دارایی موسسه باید مراتب را کتباً به اداره امور مالیاتی اعلام نماید تا به عنوان هزینه قابل قبول قلمداد گردد؟

الف) شش ماه

ب) سه ماه

ج) یکسال

د) تا پایان دوره مالی

• در اثر وقوع آتش سوزی در سال ۱۳۹۶ بخشی از موجودی کالا به مبلغ ۱۲۰ میلیون ریال از بین رفت ولی مبلغ ۸۰ میلیون ریال از شرکت بیمه دریافت شد. در صورت رعایت شرایط مقرر در آیین نامه مربوط به خسارت، چند میلیون ریال از هزینه خسارت قابل کسر از درآمد مشمول مالیات خواهد بود؟

الف) ۲۰

ب) ۴۰

ج) ۶۰

د) ۱۲۰

$$۱۲۰ - ۸۰ = ۴۰$$

هزینه خسارت قابل کسر

هزینه های قابل قبول مالیاتی

نکته- برابر بخشنامه شماره ۲۳۰/۹۳/۴۱ مورخ ۹۳/۰۴/۰۱ صرفاً مجوز فعالیت از بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مبنای مجاز بودن بانکها و مؤسسات مالی و اعتباری غیربانکی است و سایر مجوزهای صادره از طرف بانک مرکزی از جمله مجوز تأسیس یا مجوز ثبت تغییرات به منزله مجوز فعالیت نمی باشد.

۱۱- ذخیره مطالباتی که وصول آن مشکوک باشد مشروط بر این که:

اولاً- مربوط به فعالیت مؤسسه باشد.

ثانیاً- احتمال غالب برای لاوصول ماندن آن موجود باشد.

ثالثاً- در دفاتر مؤسسه به حساب مخصوص منظور شده باشد تا زمانی که طلب

وصول گردد یا لاوصول بودن آن محقق شود.

هزینه های قابل قبول مالیاتی

- در خصوص پذیرش هزینه مطالبات مشکوک‌الوصول و منظور نمودن ذخیره آن به حساب مالیاتی کدام گزینه صحیح می‌باشد؟
 - الف) چنانچه مطالبات مؤسسه از پوشش بیمه‌ای برخوردار باشد، در صورت لاوصول بودن آن، مازاد میزان پوشش بیمه‌ای قابل قبول برای ایجاد ذخیره خواهد بود.
 - ب) ذخیره ایجادي مطالبات مشکوک‌الوصول بایستی در دفاتر مؤسسه به حساب مخصوص منظور شده باشد، تا زمانی که طلب وصول گردد یا لاوصول بودن آن محقق شود.
 - ج) اسناد و مدارک مربوط به احتمال لاوصول ماندن طلب مؤسسه که برای آن ذخیره منظور شده است از کفایت لازم برخوردار باشد.
 - د) همه گزینه‌ها صحیح می‌باشد.

هزینه های قابل قبول مالیاتی

- ه- وجوه پرداختی به سازمان تأمین اجتماعی طبق مقررات مربوط و همچنین تا میزان سه درصد (۳٪) حقوق پرداختی سالانه بابت پس انداز کارکنان براساس آیین نامه‌ای که به پیشنهاد سازمان امور مالیاتی کشور به تصویب وزیر امور اقتصادی و دارایی می‌رسد.
- سه درصد (۳٪) حقوق پرداختی (حقوق یا مزد اصلی و مزایای مستمر) سالانه بابت پس انداز کارکنان بر اساس فهرست حقوق و مزایای ماهیانه کارکنان.
- حقوق پرداختی شرکت سهامی خاص ستاره به کارکنان خود (جمعاً ۸۰ نفر) در سال ۱۳۹۶ مبلغ ۱۰۰۰۰ میلیون ریال بوده و از بابت پس انداز کارکنان نیز مبلغ ۱۰۰ میلیون ریال هزینه نموده است. مبلغ هزینه قابل قبول از بابت پس انداز کارکنان چند میلیون ریال است؟

هزینه های قابل قبول مالیاتی

- هزینه‌های فرهنگی، ورزشی و رفاهی کارگران پرداختی به وزارت کار و امور اجتماعی حداکثر معادل ده هزار (۱۰.۰۰۰) ریال به ازای هر کارگر
- هزینه‌های اکتشاف معادن که منجر به بهره برداری نشده باشد.
- هزینه‌های مربوط به حق عضویت و حق اشتراک پرداختی مربوط به فعالیت مؤسسه
- مطالبات لا وصول به شرط اثبات آن از طرف مؤدی مازاد برمانده حساب ذخیره مطالبات مشکوک‌الوصول
- زیان حاصل از تسعیر ارز براساس اصول متداول حسابداری مشروط بر اتخاذ یک روش یگنواخت طی سال‌های مختلف از طرف مؤدی
- ضایعات متعارف تولید
- ذخیره مربوط به هزینه‌های پرداختنی قابل قبول که به سال مورد رسیدگی ارتباط دارد.
- هزینه‌های قابل قبول مربوط به سال‌های قبلی که پرداخت یا تخصیص آن در سال مالیاتی مورد رسیدگی تحقق می‌یابد.
- هزینه خرید کتاب و سایر کالاهای فرهنگی - هنری برای کارکنان و افراد تحت تکفل آنها تا میزان حداکثر پنج درصد معافیت مالیاتی موضوع ماده (۸۴) این قانون به ازای هر نفر

هزینه های قابل قبول مالیاتی

۱۲- زیان اشخاص حقیقی یا حقوقی که از طریق رسیدگی به دفاتر آنها و با توجه به مقررات احراز گردد، از درآمد سال یا سالهای بعد استهلاک پذیر است.

نکته- برابر بند ۱ بخشنامه شماره ۲۸۳۴۵ زیان اشخاص حقیقی و حقوقی که از طریق رسیدگی به دفاتر آنها و با توجه به مقررات احراز گردد حداکثر تا میزان درآمد مشمول مالیات ابرازی قابل استهلاک خواهد بود.

هزینه های قابل قبول مالیاتی

• شرکت کاوه در سال ۱۳۹۵ مبلغ ۱.۰۰۰ میلیون ریال زیان ابراز نموده است. اما اداره امور مالیاتی با توجه به وجود هزینه های غیرقابل قبول و سایر مقررات مالیاتی، ضمن عدم تأیید زیان مزبور، درآمد مشمول مالیات شرکت را به مبلغ ۳.۰۰۰ میلیون ریال تعیین کرده است، چنانچه زیان مورد تأیید سال های قبل شرکت مبلغ ۲.۷۰۰ میلیون ریال باشد. چند میلیون ریال آن در سال ۱۳۹۵ قابل استهلاک است؟

• زیان مورد تأیید سال های قبل شرکتی مبلغ ۳.۰۰۰ میلیون ریال است. چنانچه سود ابرازی سال ۱۳۹۵ شرکت مبلغ ۲.۰۰۰ میلیون ریال و میزان درآمد مشمول مالیات تعیین شده طبق برگ تشخیص مالیات به مبلغ ۲.۵۰۰ میلیون ریال باشد، در سال مزبور چند میلیون ریال از زیان سال های مالی قبل قابل استهلاک است؟

هزینه های قابل قبول مالیاتی

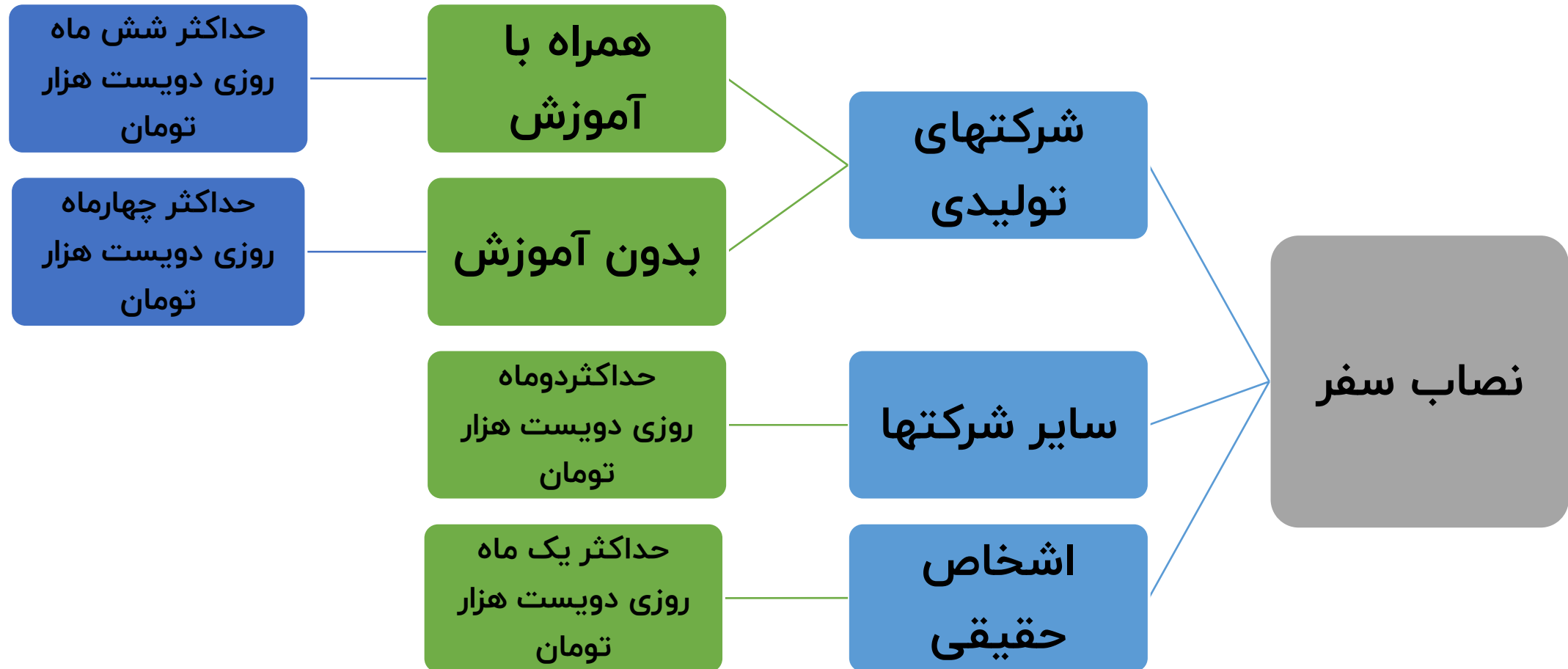
مفاد آیین نامه اجرایی موضوع بند (۸) ماده ۱۴۸ ق.م.م
۳- هزینه بازاریابی، تبلیغات و نمایندگی به منظور صادرات کالا، انجام خدمات تحقیقاتی، آموزشی، بازاریابی، تبلیغات و نمایندگی چنانچه توسط اشخاص دیگر برای مؤسسه انجام می‌گیرد و طبق قانون و مقررات مشمول کسر مالیات تکلیفی باشد پذیرش هزینه آن منوط به کسر و واریز مالیات تکلیفی آن به حساب سازمان امورمالیاتی کشور (اداره امورمالیاتی ذی ربط) خواهد بود.

با توجه به حذف ماده ۱۰۴ ق.م.م شرط مذکور نیز حذف شده است.

هزینه های قابل قبول مالیاتی

• تبصره ۲ ماده ۱۴۳ مکرر ق.م.م، سود و کارمزد پرداختی یا تخصیصی اوراق بهادار موضوع تبصره (۱) این ماده به استثناء سود سهام و سهم‌الشرکه شرکت‌ها و سود گواهی‌های سرمایه‌گذاری صندوق‌ها، مشروط به ثبت اوراق بهادار یاد شده نزد سازمان جزء هزینه‌های قابل قبول برای تشخیص درآمد مشمول مالیات ناشر این اوراق بهادار محسوب می‌شود.

آیین نامه اجرایی هزینه سفر و فوق العاده مسافرت مدیران و بازرسان و کارکنان به خارج از ایران بند (ب) جزء ۲ ماده ۱۴۸ ق.م.م

برابر بخشنامه شماره ۱۸۲۱۳ مورخ ۱۳۹۲/۱۰/۱۱۷ در خصوص پذیرش سود و کارمزد تسهیلات مالی خارجی به عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی، سود و کارمزد پرداختی بابت تسهیلات دریافتی از بانکهای خارجی که منابع مالی آن برای انجام دادن عملیات مؤسسه به کار گرفته شده باشد، با رعایت استانداردهای حسابداری جزء هزینه های قابل قبول پذیرفته خواهد شد مشروط بر اینکه:

الف- مدارک مربوط به مجاز بودن بانک به عملیات بانکی طبق مستندات و مدارک رسمی صادره کشور محل پایگاه ثبت شده بانک مزبور ارائه شود. این مدارک باید به تأیید مقامات دارای امضاء مجاز سفارت جمهوری اسلامی در آن کشور و مقامات ذیربط وزارت امور خارجه در تهران برسد. برای مواردیکه مجوز لازم توسط سازمان سرمایه گذاری و کمکهای اقتصادی و فنی صادر می شود، تأیید مراتب فوق با سازمان مزبور است.

ب- مستندات مربوط به استفاده از این منابع مالی (تسهیلات) برای انجام دادن عملیات مؤسسه به تأیید حسابدار رسمی (حسب مورد مؤسسه حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی و یا سازمان حسابرسی) مسئول حسابرسی صورتهای مالی مؤدی برسد.

ج- سقف پذیرش هزینه مزبور نرخ $(LIBOR + 2/5)$ درصد است. در ضمن در چارچوب مقررات این بخشنامه صرفاً هزینه سود و کارمزد پرداختی مؤسسات، بابت تسهیلات مالی خارجی که به طور مستقیم و بدون واسطه از بانکهای خارجی دریافت شده باشند در حساب مالیاتی قابل قبول خواهد بود.

• در سال ۱۳۹۶ یک شرکت ایرانی تسهیلات مالی ارزی جهت سرمایه در گردش با سود و کارمزد ۶٪ در سال از یک بانک خارجی دریافت نموده است. اگر نرخ بهره بین‌بانکی (LIBOR) دو و نیم باشد، سود و کارمزد پرداختی حداکثر معادل.....درصد به‌عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی خواهد بود.

• شرکت اکبری یک فقره تسهیلات از بانک خارجی α دریافت نموده است که نرخ بهره آن دوازده (۱۲) درصد است. در صورتی که شرکت بابت کل سال ۱۳۹۶ مبلغ ۱۲۰ میلیون ریال بابت هزینه مالی تسهیلات مذکور در حساب‌ها ثبت و مبلغ ۸۰ میلیون ریال آن را پرداخت نموده باشد و نرخ libor در سال ۱۳۹۶ پنج (۵) درصد باشد، هزینه غیرقابل قبول با رعایت سایر شرایط قانونی را محاسبه نمایید؟

الف) ۱۲۰ ب) ۳۰ ج) ۴۵ د) ۷۵

- در تاریخ ۹۶/۱۱/۱ یک شرکت ایرانی مبلغ ۲ میلیون دلار تسهیلات مالی یکساله با نرخ ۶٪ در سال از یک بانک خارجی دریافت نموده است. منابع مالی مزبور برای انجام دادن عملیات شرکت به کار گرفته شده و استانداردهای حسابداری و سایر مقررات مربوط نیز رعایت شده است. چنانچه نرخ بهره بین بانکی (LIBOR) ۲٪ و هر دلار معادل ۳۰.۰۰۰ ریال باشد، حداکثر سود و کارمزد پرداختی که به عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی در سال ۱۳۹۶ مورد پذیرش قرار می گیرد، کدام گزینه می باشد؟

$2 + 2/5 = 4/5$	درصد هزینه قابل قبول
$2,000,000 \times 30,000 = 60,000,000,000$	میزان تسهیلات به ریال
$60,000,000,000 \times \frac{2}{12} = 10,000,000,000$	میزان تسهیلات از تاریخ اول بهمن تا آخر اسفند ۱۳۹۶
$10,000,000,000 \times 4/5 = 8,000,000,000$	هزینه قابل قبول

هزینه های قابل قبول بر اساس سایر قوانین

برنامه ششم- وجوه هزینه‌هایی که توسط اشخاص حقیقی یا حقوقی به منظور احداث، تکمیل و تجهیز فضاها، اماکن و توسعه ورزش همگانی و یا به‌عنوان کمک به وزارت ورزش و جوانان پرداخت می‌شود با تأیید وزارت مذکور به‌عنوان هزینه‌های قابل قبول مالیاتی تلقی می‌گردد.

ج- هزینه کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی غیردولتی در احداث، توسعه، تکمیل و تجهیز فضاهای آموزشی و پرورشی، خوابگاه‌های شبانه‌روزی، کتابخانه‌ها، سالن‌های ورزشی وابسته به وزارت آموزش و پرورش که در چهارچوب مصوب شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان انجام می‌شود با تأیید سازمان توسعه، نوسازی و تجهیز مدارس کشور به‌عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی محسوب می‌شود.

در دوره‌ای که اشخاص حقیقی و حقوقی غیردولتی برای احداث، توسعه و تکمیل و تجهیز فضاهای آموزشی و کمک آموزشی، پژوهشی، ورزشی و خدمات رفاهی در دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی و پژوهشی هزینه نمایند این هزینه‌ها به‌عنوان هزینه‌های قابل قبول مالیاتی مورد محاسبه قرار گیرد.

هزینه های قابل قبول بر اساس سایر قوانین

• ماده ۶۹- وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات (سازمان فناوری اطلاعات) با رعایت مصوبات شورای عالی فضای مجازی مکلف است با همکاری وزارت آموزش و پرورش تا پایان سال دوم اجرای قانون برنامه هوشمند سازی مدارس، امکان دسترسی الکترونیک (سخت افزاری - نرم افزاری و محتوا) به کتب درسی، کمک آموزشی، رفع اشکال، آزمون و مشاوره تحصیلی، بازی های رایانه ای آموزشی، استعداد سنجی، آموزش مهارت های حرفه ای، مهارت های فنی و اجتماعی را به صورت رایگان برای کلیه دانش آموزان شهرهای زیر بیست هزار نفر و روستاها و حاشیه شهرهای بزرگ فراهم نماید. دولت برای تأمین هزینه های این ماده می تواند از مشارکت بخش غیردولتی استفاده نماید. هزینه های مذکور به عنوان هزینه های قابل قبول مالیاتی تلقی می شود.

• قانون احکام دایمی

هزینه های اکتشافات معدنی در هر مرحله از مطالعات زمین شناسی، اکتشافات تکمیلی و اکتشاف حین استخراج، جزء هزینه های قابل قبول مالیاتی دارندگان مجوز از مراجع قانونی محسوب می شود.

• مصوبه شماره ۹۴۱۴۱ مورخ ۹۷/۷/۱۷ هیات وزیران

هزینه ناشی از تنزیل اوراق بهادار اسلامی اعم از اسناد خزانه اسلامی، اوراق مشارکت و سایر اوراق مالی اسلامی که توسط دولت منتشر شده و تضمین صد در صد باز پرداخت آن بر عهده دولت است و در قبال طلب اشخاص از دولت بابت درآمدهای غیرمعاف مالیاتی نظیر فعالیت های پیمانکاری مستقیماً به آنها واگذار شده است به استناد ماده ۱۴۷ ق.م.م صرفاً برای اشخاص دریافت کننده اوراق مذکور و حداکثر معادل حداقل سود مورد انتظار عقود مشارکتی مصوب شورای پول و اعتبار به عنوان هزینه قابل قبول محسوب می شود.

هزینه های قابل قبول بر اساس سایر قوانین

• بخشنامه بخشنامه شماره ۹۶ مورخ ۹۷/۶/۱۳

« وجوهی که بابت توقف اضافی بیش از دوره معین و مشخص در قرارداد برای بارگیری یا تخلیه کشتی، هواپیما، کانتینر، واگن راه آهن و وسایل نقلیه جاده ای و تحت عنوان خسارت معطلی(دموراث) به مالکان آنها پرداخت می گردد هزینه قابل قبول مالیاتی است.» بدیهی است وجوه مذکور جزو درآمد دریافت کننده محسوب خواهد شد.

- در خصوص خسارت معطلی(دموراث) برای بارگیری یا تخلیه کشتی، هواپیما، کانتینر، واگن راه آهن و وسایل نقلیه جاده ای کدام گزینه صحیح نمی باشد؟
الف) هزینه قابل قبول مالیاتی اجاره کننده می باشد.

ب) جزء درآمد دریافت کننده (مالک کشتی، هواپیما، کانتینر و ...) محسوب خواهد شد.

ج) به دلیل عدم پیش بینی در ماده ۱۴۸ ق.م.م هزینه قابل قبول محسوب نمی شود.

د) الف و ب

گزینه د صحیح می باشد.

هزینه های قابل قبول بر اساس سایر قوانین

• قانون حمایت از حقوق معلولان

صددرصد (۱۰۰٪) هزینه‌های اشخاص حقیقی و حقوقی در جهت احداث و تجهیز و توسعه و مناسب‌سازی تمامی مراکز توانبخشی، نگهداری و مراقبتی، حرفه‌آموزی، آموزشی، کارآفرینی، رفاهی و مسکن موردنیاز افراد دارای معلولیت با تأیید سازمان به‌عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی محسوب می‌شود.

مروری بر قوانین و مقررات مالیاتی با رویکرد آزمون جامعه حسابداران رسمی

@ IRAN_TAX_NEWS

@TAXINFORMATION

منبع:

- کتاب قوانین و مقررات مالیاتی با رویکرد آزمون عضویت در جامعه حسابداران رسمی ۱۳۹۷
 - کتاب مجموعه قوانین و مقررات مالیاتی به انضمام بخشنامه‌ها ۱۳۹۷
 - کتاب حسابرسی و حسابداری مالیاتی جلد اول و دوم ۱۳۹۷
- احمد آخوندی

هزینه های قابل قبول بر اساس سایر قوانین

• در خصوص هزینه های قابل قبول کدام گزینه صحیح نمی باشد؟

الف) هزینه های مربوط به درآمدهایی که به موجب قانون مالیات های مستقیم، از پرداخت مالیات معاف یا مشمول مالیات با نرخ صفر بوده یا با نرخ مقطوع محاسبه می شود، به عنوان هزینه های قابل قبول مالیاتی شناخته نمی شوند.

ب) پذیرش هزینه های پرداختی قابل قبول مالیاتی موضوع قانون مالیات های مستقیم که به شیوه تهاثری انجام نشود از مبلغ پنجاه میلیون ریال به بالا منوط به پرداخت یا تسویه وجه آن از طریق سامانه (سیستم) بانکی خواهد بود.

ج) پرداختی به بازنشستگان مؤسسه حداکثر تا سقف دو دوازدهم معافیت موضوع ماده (۸۴) ق.م.م. به عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی می باشد.

د) ذخیره مربوط به خدمات پس از فروش (گارانتی) اشخاص حقوقی به عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی می باشد.

• کدام یک از موارد ذیل به عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی محسوب نمی شود؟

الف) سود و کارمزد پرداختی به سازمان خصوصی سازی بابت خرید اقساطی دارایی ها

ب) وجوه پرداختی بابت بازخرید مرخصی کارکنان

ج) هزینه حقوق صاحبان سرمایه اشخاص حقوقی در صورتی که دارای شغل موظف باشند

د) هیچ کدام

نکات مهم در خصوص هزینه‌های قابل قبول مالیاتی

زیان (هزینه) کاهش ارزش موجودیها
زیان (هزینه) کاهش ارزش سرمایه گذاریها
برابر دادنامه شماره ۱۲۱۵ مورخ ۹۳/۷/۱۴ که به موجب بخشنامه شماره ۱۲۵/۹۳/۲۰۰ مورخ ۹۳/۱۱/۸ ابلاغ شده است بندهای (۲) و (۳) بخشنامه شماره ۲۸۳۴۵/۲۴۰۱/۲۳۲ مورخ ۸۵/۷/۱۸ در خصوص عدم پذیرش زیان (هزینه) کاهش ارزش موجودیها و زیان (هزینه) کاهش ارزش سرمایه گذاریها ابطال گردیده است. شایان ذکر است برابر بندهای (۲) و (۳) بخشنامه شماره ۲۸۳۴۵/۲۴۰۱/۲۳۲ زیان (هزینه) کاهش ارزش موجودیها و زیان (هزینه) کاهش ارزش سرمایه گذاریها در هر صورت به علت عدم پیش‌بینی آن به عنوان هزینه‌های قابل قبول مالیاتی به شرح مواد ۱۴۷ و ۱۴۸ ق.م.م به عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی تلقی نمی‌گردیدند.

نکات مهم در خصوص هزینه‌های قابل قبول مالیاتی

- در سال ۱۳۹۶ کدام روش در مورد ذخیره گرفتن برای هزینه‌ها از لحاظ مقررات، جزء هزینه‌های قابل قبول است؟
 - الف) کاهش ارزش موجودی‌ها
 - ب) کاهش ارزش سرمایه‌گذاری‌ها
 - ج) هزینه‌های پرداختنی قابل قبول که به سال مورد رسیدگی ارتباط دارد.
 - د) همه موارد
- هزینه سود و کارمزد تخصیصی بابت تسهیلات مالی دریافتی در سال ۱۳۹۶ از صندوق تعاون از محل وجوه اداره شده:
 - الف) جزء هزینه‌های قابل قبول است.
 - ب) با توجه به این که از بانک دریافت نشده هزینه غیرقابل قبول است.
 - ج) چون سود و کارمزد تخصیصی است و پرداخت نشده غیرقابل قبول است.
 - د) با توجه به اینکه از محل وجوه اداره شده دریافت شده، هزینه غیرقابل قبول است.

نکات مهم در خصوص هزینه‌های قابل قبول مالیاتی

۳۰۰- شرکت شمس که دارای ۱۷۰ نفر پرسنل می‌باشد، در سال ۱۳۹۶ از بابت خرید کتاب و سایر کالاهای فرهنگی- هنری برای کارکنان و افراد تحت تکفل آنها ۲.۰۰۰ میلیون ریال هزینه نموده است. طبق قانون مالیات‌های مستقیم، چه میزان از مبلغ فوق از لحاظ مالیاتی قابل قبول است؟ (معافیت موضوع ماده ۸۴ ق.م.م. سالانه ۲۴۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال می‌باشد.)

ب) ۲.۰۴۰ میلیون ریال

الف) ۲۱۲/۵ میلیون ریال

د) ۲.۰۰۰ میلیون ریال

ج) ۲۶.۵۲۰ میلیون ریال

نکات مهم در خصوص هزینه‌های قابل قبول مالیاتی

پرداخت پاداش هیأت مدیره مصوب مجمع عمومی شرکت ها با عنایت به مفاد مواد ۲۳۹ و ۲۴۱ قانون تجارت از محل سود خالص انجام می پذیرد، لذا پاداش مذکور نمی‌تواند در زمره هزینه‌های قابل قبول تلقی گردد. بدیهی است در هر صورت پاداش اعضاء حقیقی هیأت مدیره (اعم از موظف و غیر موظف) با رعایت مقررات مالیاتی مشمول کسر مالیات حقوق می‌باشد.

نکات مهم در خصوص هزینه‌های قابل قبول مالیاتی

- وجوه پرداختی یا تخصیصی بابت بازخرید مرخصی کارکنان وفق مقررات موضوعه مشمول مالیات حقوق می‌باشد و در صورت پرداخت به استناد بند (۲) ماده ۱۴۸ ق.م.م به‌عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی تلقی می‌گردد.
- به استناد بند (۱۲) ماده ۱۴۸ ق.م.م زیان اشخاص حقیقی و حقوقی که از طریق رسیدگی به دفاتر آنها و با توجه به مقررات احراز گردد بدون تفکیک آن به سنوات قبل یا بعد از اصلاحیه مورخ ۲۷/۱۱/۱۳۸۰ از درآمد سال یا سال‌های بعد و حداکثر تا میزان درآمد مشمول مالیات ابرازی قابل استهلاک خواهد بود.
- میزان تلفات شبکه‌های انتقال و توزیع نیروی برق در صورتی که در بودجه سالانه شرکت‌های مربوط درج و به تصویب مجامع عمومی آنها رسیده باشد، مشروط به ارائه اسناد و مدارک مبنی بر تحقق تلفات مذکور حد اکثر به میزان یازده درصد، به‌عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی سال مربوط تلقی گردد.

نکات مهم در خصوص هزینه‌های قابل قبول مالیاتی

۱- در خصوص شرکتهای تأمین سرمایه، کارمزد پرداختی بابت نگهداری اوراق موضوع تبصره‌های (۱) و (۲) ماده ۱۴۳ مکرر الحاقی به قانون مالیاتهای مستقیم به موجب ماده (۷) قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی جدید مصوب ۱۳۸۸ که مازاد بر سود اوراق به دارندگان اوراق مذکور پرداخت می‌شود و همچنین هزینه‌های فروش به کسر و یا بازخرید به صرف اوراق مذکور که شرکتهای تأمین سرمایه در راستای فعالیت بازارگردانی متحمل می‌شوند، جزء هزینه‌های قابل قبول شرکتهای مزبور پذیرفته می‌شود.

۲- در خصوص بانی اوراق بهادار، هزینه مالی که بانی بابت انتشار اوراق موضوع بند ۲۴ ماده (۱) قانون بازار اوراق بهادار می‌پردازد و همچنین کارمزد تخصیصی یا پرداختی به شرکتهای تأمین سرمایه از بابت تعهد پذیره نویسی و بازارگردانی اوراق در هر دوره جزء هزینه قابل قبول بانی اوراق بهادار پذیرفته می‌شود.

• هزینه‌های فوق از ابتدای سال ۱۳۹۴ به عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی پذیرفته خواهد شد.

نکات مهم در خصوص هزینه‌های قابل قبول مالیاتی

در صورتی که طبق قوانین و مقررات مربوط عدم انجام تکالیف یا تعهد از سوی اشخاص مشمول جریمه ای شناخته شود، این جریم (به استثنای جرائم پرداختی به بانک‌ها) با توجه به عدم پیش بینی آن در قانون مالیات‌های مستقیم و مقررات ذیربط به عنوان هزینه قابل قبول در تشخیص درآمد مشمول مالیات قابل پذیرش نخواهد بود.

هزینه سود و کارمزد پرداختی یا تخصیصی بابت تسهیلات دریافتی از بانکها، صندوق تعاون و همچنین موسسات اعتباری غیر بانکی مجاز از محل وجوه اداره شده جزء هزینه های قابل قبول مالیاتی برای دریافت کنندگان تسهیلات مزبور، پذیرفته خواهد شد.

نکات مهم در خصوص هزینه‌های قابل قبول مالیاتی

- سود و کارمزد پرداختی به سازمان خصوصی سازی بابت خرید اقساطی داراییها در اجرای قانون سیاستهای کلی اصل چهل و چهارم قانون اساسی و سایر قوانین و مقررات مرتبط، به عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی خریداران مذکور تلقی می گردد. بدیهی است این حکم قابل تسری به سود و کارمزد پرداختی بابت خرید سهام و سهم الشرکه نخواهد بود.

- استهلاک هزینه های حایز شرایط مواد ۱۴۷ و ۱۴۸ قانون مالیاتهای مستقیم که در قراردادهای ساخت، بهره برداری و واگذاری B.O.T و بیع متقابل Buyback از سوی مجریان ایرانی طرح به عنوان هزینه های پروژه یا دارایی سرمایه ای ثبت می گردد به نسبت درآمد هر سال و یا به نسبت سنوات دوره بهره برداری، به عنوان هزینه های قابل قبول مالیاتی مورد پذیرش خواهد بود.

نکات مهم در خصوص هزینه‌های قابل قبول مالیاتی

- در اجرای حکم مذکور در بند(ب) ماده ۳۱ قانون مذکور در صورتی که کارفرمایان کارگاه‌هایی که مشمولان موضوع ماده ۲۹ قانون مزبور را با هماهنگی بنیاد شهید و امور ایثارگران در راستای تأمین نیروی انسانی جذب نمایند، صرفاً معادل یک صد و پنجاه درصد (۱۵۰٪) حقوق پرداختی به ایثارگران جدیدالاستخدام به‌عنوان هزینه‌های قابل قبول مالیاتی به مدت پنج سال برخوردار می‌باشند و بدیهی است، پنجاه درصد (۵۰٪) مازاد بر هزینه حقوق مذکور فاقد هرگونه ثبت حسابداری در دفاتر مؤدی بوده و صرفاً جهت تأثیر آن در محاسبه درآمد مشمول مالیات مندرج در فرم اظهارنامه با کسر از سود یا زیان ابرازی قابل اعمال می‌باشد.

نکات مهم در خصوص هزینه‌های قابل قبول مالیاتی

- پرداخت‌های انجام شده توسط کارخانه‌های قند و شکر به کشاورزان تحت عنوان جایزه تحویل چغندر قند (اعم از نقدی و غیرنقدی) و کمک کرایه حمل مستند به اسناد و مدارک در احتساب هزینه‌های قابل قبول مالیاتی پذیرفته می‌باشد.

نکات مهم در خصوص هزینه‌های قابل قبول مالیاتی

• هزینه‌های فرهنگی، ورزشی و رفاهی کارگران پرداختی به وزارت کار و امور اجتماعی حداکثر تا چه میزانی به‌عنوان هزینه قابل قبول پذیرفته می‌شود؟

الف) معادل ده هزار ریال به ازای هر کارگر

ب) تا میزان حداکثر پنج درصد معافیت مالیاتی موضوع ماده ۸۴ ق.م.م.م به ازای هر نفر

ج) تا میزان حداکثر سه درصد معافیت مالیاتی موضوع ماده ۸۴ ق.م.م.م به ازای هر نفر

د) معادل صد هزار ریال به ازای هر کارگر

نکات مهم در خصوص هزینه‌های قابل قبول مالیاتی

مطابق تبصره (۲) ماده ۱۴۷ ق.م.م، هزینه‌های مربوط به درآمدهایی که به موجب قانون مالیات‌های مستقیم، از پرداخت مالیات معاف یا مشمول مالیات با نرخ صفر بوده یا با نرخ مقطوع محاسبه می‌شود، به عنوان هزینه‌های قابل قبول مالیاتی شناخته نمی‌شوند.

تسعیر ارز

تسعیر ارز

- چنانچه سود تسعیر ارز با توجه به نوع ارز یا نرخهای اعلام شده توسط مراجع مربوط کمتر از واقع ثبت شده باشد به استناد بند(۲) و تبصره(۲) ماده ۹۷ ق.م.م قابل اضافه نمودن به درآمد مشمول مالیات بوده و لزومی به ارسال به هیأت موضوع بند(۳) ماده مذکور ندارد. ضمناً عدم شناسایی زیان تسعیر ارز نیز از موارد قابل ارجاع به هیأت مذکور نمیباشد.

استهلاک

حکم استهلاک در ماده ۱۴۹ ق.م.م اینگونه بیان شده است:

آن قسمت از دارایی‌های استهلاک‌پذیر که بر اثر بکارگیری یا گذشت زمان یا سایر عوامل و بدون توجه به تغییر قیمت‌ها ارزش آن تقلیل می‌یابد و همچنین هزینه‌های تأسیس، قابل استهلاک بوده و هزینه استهلاک آنها جزء هزینه‌های قابل قبول مالیاتی تلقی می‌شود. مقررات مربوط به استهلاک‌های دارایی‌های استهلاک‌پذیر شامل جداول استهلاک‌ها و چگونگی اجرای آن با رعایت استانداردهای حسابداری توسط سازمان امور مالیاتی کشور تهیه می‌شود و ظرف مدت شش ماه از تاریخ تصویب قانون مالیات‌های مستقیم به تصویب وزیر امور اقتصادی و دارایی می‌رسد.

مقررات و ضوابط اجرایی مرتبط به هزینه استهلاک دارایی‌ها

- مبدأ محاسبه استهلاک دارایی‌ها از ابتدای ماه بعد از بهره برداری می‌باشد.
- در مورد دارایی‌هایی که از طریق معاوضه تحصیل می‌شوند، ارزش منصفانه آن دارایی و یا دارائی‌های مشابه آن مأخذ محاسبه استهلاک می‌باشد. چنانچه ارزش منصفانه دارایی تحصیل یا واگذار شده قابل اندازه گیری یا محاسبه نباشد ارزش دفتری دارایی واگذار شده با احتساب سرک دریافتی یا پرداختی مأخذ محاسبه استهلاک قرار می‌گیرد.
- مؤسسات می‌توانند در موارد غیرفعال و یا بلااستفاده ماندن موقت دارایی بیش از شش ماه متوالی در یک دوره مالی، هزینه استهلاک دارایی مزبور در مدت بلااستفاده ماندن را به میزان سی درصد محاسبه نمایند. در این صورت چنانچه محاسبه استهلاک برحسب مدت باشد، هفتاد درصد مدت زمانی که دارایی مورد استفاده قرار نگرفته است، به باقی مانده مدت تعیین شده برای استهلاک دارایی در این جدول اضافه خواهد شد. این حکم در مورد ساختمان‌ها و تأسیسات ساختمانی و دارایی‌های نامشهود با عمر مفید معین جاری نمی‌باشد.

مقررات و ضوابط اجرایی مرتبط به هزینه استهلاک دارایی‌ها

- مخارج مربوط به تعمیر اساسی دارایی در زمان انجام هزینه به ارزش دفتری دارایی اضافه و در طول باقیمانده عمر مفید دارایی، قابل استهلاك خواهد بود. مخارج مربوط به تعمیر اساسی دارایی‌های ثابت که پس از پایان عمر مفید دارایی انجام می‌شود، در سال انجام مخارج، قابل استهلاك است.
- چنانچه بهای تمام شده برخی از اجزای یک دارایی ثابت مشهود در مقایسه با کل بهای تمام شده آن دارایی، با اهمیت و عمر مفید آن متفاوت از دارایی مورد نظر بوده و بهای آن جزء حداقل بیست درصد بهای تمام شده دارایی باشد، جزء مذکور بر مبنای حداقل تا نصف عمر مفید و یا حداکثر تا دو برابر نرخ استهلاك دارایی مزبور قابل استهلاك خواهد بود. در این صورت بهای تمام شده دارایی و اجزای با اهمیت آن باید به صورت جداگانه ثبت گردد.

مقررات و ضوابط اجرایی مرتبط به هزینه استهلاک دارایی‌ها

- هزینه‌های تأسیس، در سال تأسیس به میزان صد درصد قابل استهلاك است.
- هزینه‌های قبل از بهره برداری (به‌استثناء هزینه‌هایی که طبق استانداردهای حسابداری قابل احتساب در بهای تمام شده دارایی‌های استهلاك پذیر مندرج در جدول پیوست این مجموعه می‌باشد) در سال انجام هزینه به حساب هزینه دوره منظور می‌گردد.
- صرفاً روش‌های خط مستقیم، مانده نزولی و تعداد تولید یا کارکرد، روش‌های پذیرفته شده برای محاسبه استهلاك می‌باشند.

مقررات و ضوابط اجرایی مرتبط به هزینه استهلاک دارایی‌ها

• روش مانده نزولی: هنگامی که مانده ارزش دفتری دارایی به کمتر از 5 درصد بهای تمام شده دارایی برسد، کل مانده ارزش دفتری در سال بعد یکجا قابل استهلاک است.

مقررات و ضوابط اجرایی مرتبط به هزینه استهلاک دارایی‌ها

• ماده ۱۰- درخصوص آن دسته از دارایی‌های استهلاک پذیر که مدت و یا نرخ استهلاک آنان نسبت به جدول استهلاکات قبل تغییر یافته باشد، به شرح ذیل عمل خواهد شد:

• در روش مستقیم:

مانده ارزش دفتری دارایی ظرف مدت باقیمانده عمر مفید (عمر مفید دارایی طبق جدول جدید منهای مدت مستهلک شده دارایی)، مستهلک خواهد شد و در صورتی که باقی مانده عمر مفید معادل یا کمتر از یکسال باشد، کل مانده ارزش دفتری در سال اول اجرای این جدول، قابل استهلاک خواهد بود.

مقررات و ضوابط اجرایی مرتبط به هزینه استهلاک دارایی‌ها

• مؤسسات می‌توانند در موارد غیرفعال و یا بلااستفاده ماندن موقت دارایی بیش از شش ماه متوالی در یک دوره مالی، هزینه استهلاک دارایی مزبور در مدت بلااستفاده ماندن را به میزان سی درصد محاسبه نمایند. در این صورت چنانچه محاسبه استهلاک برحسب مدت باشد، هفتاد درصد مدت زمانی که دارایی مورد استفاده قرار نگرفته است، به باقی مانده مدت تعیین شده برای استهلاک دارایی در این جدول اضافه خواهد شد. حکم این تبصره در مورد ساختمان‌ها و تأسیسات ساختمانی و دارایی‌های نامشهود با عمر مفید معین جاری نمی‌باشد.

تجدید ارزیابی

مطابق تبصره ۱ ماده ۱۴۹ ق.م.م، افزایش بهای ناشی از تجدیدارزیابی دارایی‌های اشخاص حقوقی، با رعایت استانداردهای حسابداری مشمول پرداخت مالیات بر درآمد نیست و هزینه استهلاک ناشی از افزایش تجدیدارزیابی نیز به عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی تلقی نمی‌شود. در زمان فروش یا معاوضه دارایی‌های تجدیدارزیابی شده، مابه‌التفاوت قیمت فروش و ارزش دفتری بدون اعمال تجدیدارزیابی در محاسبه درآمد مشمول مالیات منظور می‌شود.

تجدید ارزیابی

منظور از دارایی، دارایی‌هایی است که مطابق استانداردهای حسابداری قابل تجدید ارزیابی است و شامل مواردی از قبیل دارایی‌های ثابت مشهود و نامشهود، سرمایه‌گذاری بلندمدت و دارایی زیستی مولد است. کاهش مبلغ دفتری یک دارایی در نتیجه تجدید ارزیابی آن به عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی پذیرفته نخواهد شد.

هرگاه یک قلم از دارایی‌ها تجدید ارزیابی شود، تجدید ارزیابی تمام اقلام طبقه‌ای که دارایی مذکور به آن تعلق دارد، الزامی است.

تبصره ۱- یک طبقه از دارایی‌ها را به شرطی می‌توان به طور چرخشی تجدید ارزیابی کرد که تجدید ارزیابی آن طبقه از دارایی‌ها طی یک دوره کوتاه (حداکثر تا پایان دوره مالی بعد) کامل و به روز شود.

ماده ۴- افزایش مبلغ دفتری یک دارایی در نتیجه تجدید ارزیابی آن، مستقیماً تحت عنوان مازاد تجدید ارزیابی ثبت و در ترازنامه به عنوان بخشی از حقوق صاحبان

سرمایه طبقه‌بندی می‌شود.

- منظور از دارایی، دارایی‌هایی است که مطابق استانداردهای حسابداری قابل تجدید ارزیابی است و شامل مواردی از قبیل دارایی‌های ثابت مشهود و نامشهود، سرمایه‌گذاری بلندمدت و دارایی زیستی مولد است.
- کاهش مبلغ دفتری یک دارایی در نتیجه تجدید ارزیابی آن به‌عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی پذیرفته نخواهد شد.
- هرگاه یک قلم از دارایی‌ها تجدید ارزیابی شود، تجدید ارزیابی تمام اقلام طبقه‌ای که دارایی مذکور به آن تعلق دارد، الزامی است.
- افزایش مبلغ دفتری یک دارایی در نتیجه تجدید ارزیابی آن، مستقیماً تحت عنوان مازاد تجدید ارزیابی ثبت و در ترازنامه به‌عنوان بخشی از حقوق صاحبان سرمایه طبقه‌بندی می‌شود.
- مازاد تجدید ارزیابی منعکس شده در سرفصل حقوق صاحبان سرمایه، به‌استثنای مواردی که نحوه عمل حسابداری آن به‌موجب قانون مشخص شده است، در زمان برکناری یا واگذاری دارایی مربوط یا به‌موازات استفاده از آن توسط واحد تجاری، باید مستقیماً به حساب سود (زیان) انباشته منظور شود.
- تجدید ارزیابی موضوع این آیین‌نامه حسب مورد توسط کارشناسی رسمی دادگستری با معرفی کانون کارشناسان رسمی دادگستری یا کارشناسی قوه قضاییه معرفی شده توسط مرکز امور مشاوران حقوقی، وکلا و کارشناسان قوه قضاییه صورت می‌گیرد.

- تجدید ارزیابی دارایی‌های موضوع این آیین‌نامه در مورد شرکت‌های دولتی و شرکت‌های وابسته به مؤسسات عمومی غیردولتی و شرکت‌هایی که بیش از پنجاه درصد سهام یا سهم‌الشرکه آنان مشترکاً یا منفرداً متعلق به اشخاص مذکور یا دولت و نهادهای عمومی غیردولتی باشد طبق نظر کارشناس یا کارشناسان منتخب یا مورد تأیید مجمع عمومی صاحبان سهام صورت می‌گیرد.
- چنانچه در بین دارایی‌های تجدید ارزیابی شده، شرکتهای شرکت‌ها وجود داشته باشد، دارایی‌های مذکور در هنگام فروش و یا معاوضه صرفاً مشمول مقررات ارزیابی‌های موضوع فصل اول باب سوم قانون مالیات‌های مستقیم و سهام یا سهم‌الشرکه یا حق تقدم سهام و سهم‌الت فصل مذکور و همچنین تبصره (۱) ماده ۱۴۳ و ماده ۱۴۳ مکرر قانون مالیات‌های مستقیم و تبصره‌های آن حسب مورد خواهد بود.
- افزایش سرمایه از محل مازاد تجدید ارزیابی، پوشش زیان از محل مازاد مذکور، انتقال این مازاد به حساب سود و زیان یا اندوخته یا توزیع آن به هر شکل بین صاحبان سرمایه به منزله عدم رعایت استانداردهای حسابداری و همچنین تحقق درآمد در آن سال بوده و مشمول مالیات بر درآمد خواهد بود.
- ز- انتقال مازاد تجدید ارزیابی شرکت‌ها، موضوع ماده (۱۴۹) اصلاحیه قانون مالیات‌های مستقیم به حساب افزایش سرمایه با رعایت شروط ذیل بلامانع است و مشمول مالیات بر نرخ صفر می‌شود. ۱- شرکت‌های مذکور باید براساس صورت‌های مالی عملکرد سال ۱۳۹۶ مشمول ماده ۱۴۱ قانون تجارت شده باشند. ۲- شرکت‌های مذکور می‌بایست با این تجدید ارزیابی از شمول ماده ۱۴۱ قانون تجارت خارج شوند.

تجدید ارزیابی

- در صورتی که مبلغ مازاد تجدید ارزیابی دارایی‌ها بیش از مبلغ افزایش سرمایه مورد نیاز شرکت جهت خروج از مقررات ماده ۱۴۱ لایحه قانونی اصلاح قسمتی از قانون تجارت باشد، چنانچه کل مازاد تجدید ارزیابی دارایی‌ها به حساب سرمایه منتقل گردد، مازاد مذکور با رعایت مقررات موضوعه مشمول مالیات به نرخ صفر موضوع بند(ز) تبصره ۱۰ ماده واحده قانون فوق‌الذکر خواهد بود. همچنین در مواردی که بخشی از مازاد تجدید ارزیابی به حساب افزایش سرمایه منتقل و شرکت از شمول ماده ۱۴۱ لایحه مزبور خارج و مابقی در حساب مازاد تجدید ارزیابی منظور شود در این صورت مبلغ مازاد منظور شده به حساب افزایش سرمایه مشمول مقررات بند (ز) تبصره (۱۰) قانون بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور و مابقی مشمول مقررات تبصره (۱) ماده ۱۴۹ قانون مالیات‌های مستقیم می‌باشد.
- شناسایی و ثبت مازاد تجدید ارزیابی دارایی‌ها در دفاتر قانونی شرکت و نیز حداکثر زمان برای انجام تشریفات قانونی جهت انتقال مازاد تجدید ارزیابی دارایی‌ها به حساب سرمایه و ثبت افزایش سرمایه نزد اداره ثبت شرکت‌ها جهت منتفع شدن شرکت‌های مشمول ماده ۱۴۱ لایحه فوق‌الاشاره از شمول مالیات با نرخ صفر موضوع بند (ز) تبصره ۱۰ ماده واحده قانون موصوف حداکثر تا پایان دوره مالی منتهی به ۹۷/۱۲/۲۹ خواهد بود .

تجدید ارزیابی

• اشخاص حقوقی باید در مورد دارایی‌هایی که تجدید ارزیابی شده‌اند علاوه بر مواردی که طبق استانداردهای حسابداری افشای آن الزامی می‌باشد موارد زیر را در صورت‌های مالی و اظهارنامه مالیاتی سال مالی تجدید ارزیابی و سال‌های بعد حسب مورد منعکس نمایند:

الف- هزینه استهلاک دوره به تفکیک بهای تمام شده و تجدید ارزیابی هر یک از دارایی‌ها

ب- اطلاعات مربوط به فروش، معاوضه یا برکناری هر یک از دارایی‌های تجدید ارزیابی شده.

تجدید ارزیابی

برنامه ششم

- جذب مشارکت بخش خصوصی در طرح‌های سازمان‌های توسعه‌ای و در آن صورت سهم آورده سازمان‌های توسعه‌ای و تفاوت قیمت ارزش دارایی متعلق به آنها در مشارکت نسبت به ارزش دفتری آنها، ناشی از تجدید ارزیابی، مشمول مالیات با نرخ صفر می‌شود.

تجدید ارزیابی

• در خصوص تجدید ارزیابی دارایی‌ها کدام گزینه صحیح می‌باشد؟

الف) افزایش بهای ناشی از تجدید ارزیابی دارایی‌های اشخاص حقیقی، با رعایت استانداردهای حسابداری مشمول پرداخت مالیات بر درآمد نیست.

ب) هزینه استهلاک ناشی از افزایش تجدید ارزیابی دارایی‌های اشخاص حقیقی به‌عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی تلقی نمی‌شود.

ج) در زمان فروش یا معاوضه دارایی‌های تجدید ارزیابی‌شده، مابه‌التفاوت قیمت فروش و ارزش دفتری بدون اعمال تجدید ارزیابی در محاسبه درآمد مشمول مالیات منظور می‌شود.

د) هیچکدام

تجدید ارزیابی

• هزینه استهلاک ناشی از تجدید ارزیابی دارایی‌های شرکت‌هایی که نسبت به تجدید ارزیابی دارایی اقدام نموده‌اند از نظر پذیرش آن به‌عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی چه حکمی دارد؟

الف) در صورتی که معافیت مالیاتی با رعایت مقررات اعمال شده باشد، هزینه مذکور به‌عنوان هزینه قابل قبول پذیرفته خواهد شد.

ب) هزینه‌های مذکور به‌عنوان هزینه قابل قبول پذیرفته نخواهد شد.

ج) هزینه‌های مذکور به‌عنوان هزینه قابل قبول پذیرفته خواهد شد.

د) تا سال خروج دارایی به‌عنوان هزینه قابل قبول پذیرفته خواهد شد.

تجدید ارزیابی

• کدامیک از موارد زیر، جزء هزینه‌های قابل قبول مالیاتی می‌باشد؟

الف) هزینه استهلاک ناشی از تجدید ارزیابی دارایی‌ها

ب) زیان برآوردی پیمان‌های بلندمدت

ج) هزینه‌های ناشی از اصلاح اشتباه محاسبه استهلاک در سنوات قبل به دلیل انحراف از نرخ‌های استهلاک مقرر

د) هیچکدام

روش‌های تشخیص درآمد مشمول مالیات اشخاص حقوقی

از طریق علی‌الرأس

در صورت بروز هر یک از موارد ذیل در اجرای ماده ۹۷ ق.م.م درآمد مشمول مالیات به روش علی‌الرأس تعیین می‌گردد:

۱ - در صورتی که تا چهار ماه پس از پایان سال مالی ترازنامه و حساب سود و زیان به اداره امور مالیاتی ذیربط تسلیم نشده باشد.

۲ - در صورتی که مؤدی به درخواست کتبی اداره امور مالیاتی مربوط از ارائه دفاتر و یا مدارك حساب در محل کار خود خودداری نماید. هرگاه مؤدی از ارائه قسمتی از مدارك حساب خودداری نماید چنانچه مربوط به هزینه باشد از احتساب آن جزء هزینه‌های قابل قبول خودداری می‌شود و در صورتی که مربوط به درآمد باشد درآمد مشمول مالیات این قسمت از طریق علی‌الرأس تعیین خواهد شد.

۳ - در صورتی که دفاتر و اسناد و مدارك ابرازی برای محاسبه درآمد مشمول مالیات به نظر اداره امور مالیاتی غیر قابل رسیدگی تشخیص شود و یا به علت عدم رعایت موازین قانونی و آیین‌نامه تحریر دفاتر مورد قبول واقع نشود و متعاقباً هیأت سه نفره موضوع بند ۳ ماده ۹۷ ق.م.م (هیأت متشکل از سه نفر حسابرس منتخب رییس کل سازمان امور مالیاتی) نظر اداره امور مالیاتی را در مورد مردود یا غیرقابل رسیدگی بودن دفاتر قبول نماید.

نحوه محاسبه درآمد مشمول مالیات از طریق علی الرأس

در روش علی الرأس درآمد مشمول مالیات از حاصلضرب قرائن مالیاتی در ضرایب مالیاتی بدست می آید.

ضریب یا ضرایب مالیاتی × قرینه یا قرائن مالیاتی = درآمد مشمول مالیات
قرائن مالیاتی عبارت است از عواملی که در هر رشته از مشاغل با توجه به موقعیت شغل برای تشخیص درآمد مشمول مالیات بطور علی الرأس به کار می رود و فهرست آن عبارتند از: خرید سالانه، فروش سالانه درآمد ناویژه، میزان تولید در کارخانجات، ارزش حق واگذاری محل کسب، جمع کل وجوهی که بابت حق التحریر و حق الزحمه وصول عوارض و مصرف تمبر عاید دفترخانه اسناد رسمی می شود یا میزان تمبر مصرفی آنها و سایر عوامل به تشخیص کمیسیون تعیین ضرایب.

ضرایب مالیاتی عبارت است از ارقام مشخصه ای که حاصلضرب آنها در قرینه مالیاتی در موارد تشخیص علی الرأس درآمد مشمول مالیات تلقی می گردد. ضرایب مالیاتی توسط کمیسیون تعیین ضرایب مالیاتی برای صاحبان مشاغل (اعم از اشخاص حقیقی و حقوقی) بر حسب نوع فعالیت و با توجه به جریان معاملات و اوضاع و احوال اقتصادی تعیین می گردد.

ادغام

- الف- تأسیس شرکت جدید یا افزایش سرمایه شرکت موجود تا سقف مجموع سرمایه‌های ثبت شده شرکت‌های ادغام یا ترکیب شده از پرداخت نیم در هزار حق‌تمبر موضوع ماده ۴۸ ق.م.م معاف است.
- ب- انتقال دارایی‌های شرکت‌های ادغام یا ترکیب شده به شرکت جدید یا شرکت موجود حسب مورد به ارزش دفتری مشمول مالیات مقرر در قانون مالیات‌های مستقیم نخواهد بود.
- ج- عملیات شرکت‌های ادغام یا ترکیب شده در شرکت جدید یا شرکت موجود مشمول مالیات دوره انحلال موضوع بخش مالیات بر درآمد قانون مالیات‌های مستقیم نخواهد بود.

مروری بر قوانین و مقررات مالیاتی با رویکرد آزمون جامعه حسابداران رسمی

@ IRAN_TAX_NEWS

@TAXINFORMATION

منبع:

- کتاب قوانین و مقررات مالیاتی با رویکرد آزمون عضویت در جامعه حسابداران رسمی ۱۳۹۷
 - کتاب مجموعه قوانین و مقررات مالیاتی به انضمام بخشنامه‌ها ۱۳۹۷
 - کتاب حسابرسی و حسابداری مالیاتی جلد اول و دوم ۱۳۹۷
- احمد آخوندی

ادغام

- ماده ۶- مطابق مقررات بند(ه) ماده ۱۱۱ ق.م.م، هرگاه در نتیجه ادغام یا ترکیب موضوع این آیین نامه درآمدی به هریک از سهامداران در شرکت های ادغام یا ترکیب شده تعلق می گیرد، حسب قوانین و مقررات مربوط مشمول مالیات خواهند بود.
- ماده ۷- هزینه های مربوط به ادغام یا ترکیب شرکت ها حسب مورد هزینه قابل قبول آنها محسوب می گردد
- تاریخ ادغام یا ترکیب از نظر این آیین نامه، تاریخ ثبت دارایی ها و بدهی های شرکت های ادغام یا ترکیب شونده در دفاتر قانونی شرکت موجود و یا تاریخ ثبت شرکت جدید در اداره ثبت شرکت ها و مؤسسات غیرتجاری می باشد

رسیدگی مالیاتی آخرین دوره اشخاص حقوقی منحل

• بنا به صراحت ماده ۱۱۵ قانون مالیاتهای مستقیم مصوب مأخذ محاسبه مالیات آخرین دوره عملیات اشخاص حقوقی که منحل میشوند ارزش دارایی شخص حقوقی پس از کسر بدهیها و سرمایه پرداخت شده و اندوختهها و مانده سودهایی که مالیات آن قبلاً پرداخت گردیده است، خواهد بود.

رسیدگی مالیاتی آخرین دوره اشخاص حقوقی منحل

• از آنجایی که اندوخته‌ها و مانده سودهای ایجاد شده از محل سود حاصل از منابع معاف از مالیات در حکم اندوخته‌ها و سودهایی که مالیات آن قبلاً پرداخت گردیده است، تلقی نمی‌گردد، بنابراین اندوخته‌ها و سودهای مزبور قابل کسر از ارزش دارایی‌های اشخاص حقوقی منحل در رسیدگی به مالیات آخرین دوره عملیاتی آنها (دوره انحلال) نخواهد بود.

• (به موجب دادنامه شماره ۴۳۳ مورخ ۱۳۹۶/۵/۱۰ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری بخشنامه شماره ۲۱۱/۳۳۶۸/۱۶۷۶۲ مورخ ۱۳۸۶/۲/۳۰ ابطال گردید.)

- *مطابق تبصره (۱) ماده ۱۱۵ ق.م.م، ارزش دارایی شخص حقوقی نسبت به آنچه قبلاً فروش رفته بر اساس بهای فروش و نسبت به بقیه بر اساس بهای روز انحلال تعیین می‌شود.
- *مطابق تبصره (۲) ماده ۱۱۵ ق.م.م، چنانچه در بین دارایی‌های شخص حقوقی که منحل می‌شود، دارایی یا دارایی‌های موضوع مالیات بر درآمد املاک و سهام یا سهم‌الشرکه یا حق تقدم سهام شرکت‌ها وجود داشته باشد و این دارایی یا دارایی‌ها حسب مورد در هنگام نقل و انتقال قطعی مشمول مقررات ماده ۵۹ و تبصره (۱) ماده ۱۴۳ و ماده ۱۴۳ مکرر قانون مالیات‌های مستقیم باشند، در تعیین مأخذ محاسبه مالیات آخرین دوره عملیات اشخاص حقوقی منحل ارزش دفتری دارایی یا دارایی‌های مذکور جزء اقلام دارایی‌های شخص حقوقی منحل شده منظور نمی‌گردد و معادل همان ارزش دفتری از جمع سرمایه و بدهی‌ها کسر می‌گردد. مالیات متعلق به دارایی یا دارایی‌های مزبور حسب مورد بر اساس مقررات ماده ۵۹ و تبصره (۱) ماده ۱۴۳ و ماده ۱۴۳ مکرر قانون مالیات‌های مستقیم تعیین و مورد مطالبه قرار می‌گیرد.
- *مطابق تبصره (۳) ماده ۱۱۵ ق.م.م، آن قسمت از اموال اشخاص حقوقی منحل شده که بر اساس مقررات فوق در تاریخ انحلال مشمول مالیات مقطوع موضوع ماده ۵۹ و تبصره (۱) ماده ۱۴۳ و ماده ۱۴۳ مکرر قانون مالیات‌های مستقیم باشند در اولین نقل و انتقال بعد از تاریخ انحلال مشمول مالیات نخواهند بود.

مطابق تبصره ماده ۱۱۶ ق.م.م، مالیات آخرین دوره عملیات اشخاص حقوقی که منحل می‌شوند با رعایت تبصره (۲) ماده ۱۱۵ ق.م.م به نرخ مذکور در ماده ۱۰۵ ق.م.م یعنی بیست و پنج درصد (۲۵٪) محاسبه می‌گردد. لیکن در خصوص املاک، حق واگذاری محل، سهام یا سهم‌الشرکه یا حق تقدم سهام نرخ‌ها متفاوت بوده و به شرح ذیل می‌باشد:

۲٪ × ارزش روز حق واگذاری محل = مالیات انحلال

۵٪ × ارزش معاملاتی ساختمان و زمین = مالیات انحلال

۴٪ × ارزش اسمی سرمایه‌گذاری در شرکتهای غیر بورسی = مالیات انحلال

۵/۰٪ × ارزش روز سرمایه‌گذاری در شرکتهای بورسی = مالیات انحلال

• * مطابق ماده ۱۹۵ ق.م.م، جریمه تخلف آخرین مدیران شخص حقوقی از لحاظ عدم تسلیم اظهارنامه موضوع ماده ۱۱۴ ق.م.م ظرف مهلت مقرر یا تسلیم اظهارنامه خلاف واقع به ترتیب عبارت است از دو درصد و یک درصد سرمایه پرداخت شده شخص حقوقی در تاریخ انحلال.

• * مطابق ماده ۱۹۶ ق.م.م، جریمه تخلف مدیر یا مدیران تصفیه در مورد تقسیم دارایی شخص حقوقی قبل از تصفیه امور مالیاتی شخص حقوقی یا قبل از سپردن تأمین مقرر موضوع ماده ۱۱۸ ق.م.م معادل بیست درصد (۲۰%) مالیات متعلق خواهد بود که از مدیر یا مدیران تصفیه وصول می‌گردد.

اظهارنامه‌های انحلال

اظهارنامه موضوع ماده ۱۱۶

اظهارنامه موضوع ماده ۱۱۴

شامل

مهلت تسلیم

مسئولیت تسلیم

شامل

مهلت تسلیم

مسئولیت تسلیم

بر اساس
ماده ۱۱۵

ظرف شش ماه از
تاریخ انحلال

مدیر تصفیه

صورت دارایی و
بدهی شخص
حقوقی

قبل از تاریخ
تشکیل مجمع
عمومی

آخرین مدیر یا
مدیران شخص
حقوقی

اظهاری نامه مالیاتی مربوط به آخرین دوره عملیات اشخاص حقوقی:

الف) باید حداکثر ظرف شش ماه از تاریخ ثبت انحلال شخص حقوقی در اداره ثبت شرکت‌ها به اداره امور مالیاتی تسلیم شود.

ب) باید ظرف چهارماه از تاریخ درج آگهی انحلال در روزنامه رسمی به اداره امور مالیاتی تسلیم شود.

ج) باید حداکثر ظرف چهارماه از تاریخ ثبت انحلال شخص حقوقی در اداره ثبت شرکت‌ها تسلیم به اداره امور مالیاتی شود.

د) باید حداکثر ظرف شش ماه از تاریخ درج آگهی انحلال شخص حقوقی در روزنامه رسمی به اداره امور مالیاتی تسلیم شود.

برای تعیین مأخذ محاسبه مالیات آخرین دوره عملیات اشخاص حقوقی منحل، ساختمان و سهام با چه ارزشی از جمع ارقام دو طرف ترازنامه کسر می‌شوند؟

الف) براساس ارزش دفتری برای هر دو مورد ب) براساس ارزش معاملاتی و ارزش اسمی

ج) براساس ارزش معاملاتی و ارزش روز انحلال د) براساس ارزش روز انحلال برای هر دو مورد

اظهارنامه مالیاتی مربوط به آخرین دوره عملیات اشخاص حقوقی:

الف) باید حداکثر ظرف شش ماه از تاریخ ثبت انحلال شخص حقوقی در اداره ثبت شرکت‌ها به اداره امور مالیاتی تسلیم شود.

ب) باید ظرف چهارماه از تاریخ درج آگهی انحلال در روزنامه رسمی به اداره امور مالیاتی تسلیم شود.

ج) باید حداکثر ظرف چهارماه از تاریخ ثبت انحلال شخص حقوقی در اداره ثبت شرکت‌ها تسلیم به اداره امور مالیاتی شود.

د) باید حداکثر ظرف شش ماه از تاریخ درج آگهی انحلال شخص حقوقی در روزنامه رسمی به اداره امور مالیاتی تسلیم شود.

برای تعیین مأخذ محاسبه مالیات آخرین دوره عملیات اشخاص حقوقی منحل، ساختمان و سهام با چه ارزشی از جمع ارقام دو طرف ترازنامه کسر می‌شوند؟

الف) براساس ارزش دفتری برای هر دو مورد ب) براساس ارزش معاملاتی و ارزش اسمی

ج) براساس ارزش معاملاتی و ارزش روز انحلال د) براساس ارزش روز انحلال برای هر دو مورد

• مدیر تصفیه شرکت منحلۀ الف قبل از تصفیه امور مالیاتی یا سپردن تأمین اقدام به تقسیم دارایی شرکت نموده است. اشخاص یادشده بابت عدم رعایت تکلیف مقرر در قانون چند درصد جریمه خواهد شد؟

• الف) بیست درصد ب) ده درصد ج) چهل درصد د) دو درصد

• در سال ۱۳۹۶، شرکت (ج) با سرمایۀ ۳۰۰ میلیارد ریال از ادغام دو شرکت (الف) و (ب) به ترتیب با سرمایۀهای ۱۰۰ میلیارد و ۲۰۰ میلیارد ریال ایجادشده است. حق‌تمبر سرمایۀ شرکت (ج) چند میلیون ریال است؟

• الف) ۳۰۰ ب) ۱۵۰ ج) صفر د) ۶۰۰

درآمد مشمول مالیات آن دسته از درآمدهای اشخاص حقوقی که طبق مقررات قانون مالیات‌های مستقیم نحوه دیگری برای تشخیص آن مقرر شده است

الف- درآمدهای حاصل از نقل و انتقال املاک و حق واگذاری محل

ب- درآمد حاصل از نقل و انتقال سهام و سهم شرکت و حق تقدم سهام

مطابق تبصره (۱) ماده ۱۴۳ ق.م.م از هر نقل و انتقال سهام و سهم شرکت و حق تقدم سهام و سهم شرکت در سایر شرکتها مالیات مقطوعی به میزان چهار درصد (۴٪) ارزش اسمی آنها وصول می‌شود. از این بابت وجه دیگری به عنوان مالیات بر درآمد نقل و انتقال فوق مطالبه نخواهد شد.

مطابق تبصره (۲) ماده ۱۴۳ ق.م.م در شرکت‌های سهامی پذیرفته شده در بورس اندوخته صرف سهام مشمول مالیات مقطوع به نرخ نیم درصد خواهد بود و به این درآمد مالیات دیگری تعلق نمی‌گیرد.

ج- درآمد مؤسسات بیمه‌ای

د- درآمد مؤسسات کشتیرانی و هواپیمایی خارجی

دستورالعمل رسیدگی به تسهیلات مالی دریافتی، سود و کارمزد پرداختی بخشنامه شماره ۳۰۵۴۵ مورخ ۱۳۸۸/۳/۱۸

- در مواردی که تسهیلات مذکور در جهت عملیات مؤسسه به کار گرفته نمی شود در این صورت هزینه تسهیلات از نظر مالیاتی جزء هزینه های قابل قبول محسوب نمی شود.
- چنانچه تسهیلات مالی دریافتی در فعالیتهای معاف از مالیات و یا مشمول مالیات مقطوع (به استثنای املاک و حق واگذاری محل که به عنوان داراییهای ثابت یا دارایی نا مشهود مؤسسه می باشد) مصرف می شود در این صورت هزینه تسهیلات مذکور مربوط به بخش منابع معاف یا مشمول مالیات مقطوع حسب مورد بوده و قابل کسر از درآمد مشمول مالیات نخواهد بود.
- در صورتی که مؤدیان مالیاتی از محل تسهیلات دریافتی به سایر اشخاص از جمله شرکا، سهامداران مدیران و اشخاص وابسته موضوع ماده ۱۲۹ قانون تجارت وجوهی به عنوان وام، قرض و یا به هر عنوان دیگر پرداخت نمایند، هزینه تأمین مالی مربوط به تناسب مبالغ پرداختی مذکور، به عنوان هزینه قابل قبول محسوب نخواهد شد. بر اساس بخشنامه شماره ۳۶۷۱۳ مورخ ۸۹/۱۲/۲۲ و دادنامه شماره ۵۱۳-۵۱۷ مورخ ۹/۱۲/۸۹ عبارت «و یا به هر عنوان دیگر» حذف می گردد.

رسیدگی به تسهیلات مالی دریافتی، سود و کارمزد پرداختی

• در صورتی که اشخاص دارای سود حاصل از حساب های پس انداز و سپرده های مختلف نزد بانکهای ایرانی یا مؤسسات اعتباری غیربانکی مجاز باشند، در این صورت هزینه تسهیلات مالی دریافتی از بانکها صندوق تعاون وهمچنین مؤسسه اعتباری غیربانکی مجاز به نسبت مبلغ پس انداز یا سپرده های مذکور از نظر مالیاتی قابل قبول نخواهد بود. **ابطال گردید.**

نحوه بررسی و رسیدگی به تراکنش‌های بانکی مشکوک

دستورالعمل شماره ۲۰۰/۹۵/۵۰۵ مورخ ۱۳۹۵/۲/۴

• چنانچه تراکنش‌های بانکی واصله، متعلق به شخص حقیقی باشد که خود عضو هیأت مدیره، مدیرعامل یا کارمند شخص دیگری بوده:

چنانچه حسب اظهارات مکتوب صاحب حساب، تراکنش‌های بانکی واصله مرتبط با فعالیت‌های شخص دیگری باشد و این موضوع مورد تأیید کتبی و رسمی شخص مذکور نیز قرار گیرد، با تنظیم فرم شماره یک پیوست که به امضای طرفین رسیده است، اطلاعات تراکنش‌های بانکی واصله حسب دستور مدیرکل امور مالیاتی در اختیار گروه رسیدگی ویژه قرار خواهد گرفت و یا به اداره کل امور مالیاتی ذیصلاح حسب مورد جهت اقدام مقتضی، ارجاع شود. در صورتی که شخص ثالث مذکور ادعای صاحب حساب مبنی بر ارتباط تراکنش‌های بانکی با فعالیت خویش را تأیید ننماید و یا اساساً تراکنش‌های بانکی واصله، با توجه به اظهارات مکتوب صاحب حساب به خود شخص حقیقی تعلق داشته باشد، مطابق بندهای (۱) و (۲) و (۳) فوق‌الذکر حسب مورد اقدام مقتضی به عمل آید.

نحوه بررسی و رسیدگی به تراکنش‌های بانکی مشکوک

دستورالعمل شماره ۲۰۰/۹۵/۵۰۵ مورخ ۱۳۹۵/۲/۴

- تراکنش‌هایی که مؤید گردش وجوه بین حساب‌های مختلف بانکی یک مؤدی می‌باشد به‌عنوان درآمد منظور نخواهد شد.
- مبالغ واریزی به حساب مؤدی که مربوط به دریافت وام و تسهیلات می‌باشد، ماهیتاً به‌عنوان درآمد تلقی نشده و می‌بایست برابر مقررات مربوط آثار مالیاتی آنها مورد رسیدگی قرار گیرد.
- وجوه دریافتی بابت تسویه تمام یا بخشی از وجوه پرداختی قبلی به سایر اشخاص، ماهیتاً به‌عنوان درآمد تلقی نشده و می‌بایست برابر مقررات مربوط آثار مالیاتی آنها مورد رسیدگی قرار گیرد.

نحوه بررسی و رسیدگی به تراکنش‌های بانکی مشکوک

- در صورتی که مؤدی دارای درآمدهایی از جمله دریافت حقوق، درآمد اجاره و یا سایر منابع باشد، این موارد می‌بایست حسب مقررات و در چارچوب منبع درآمدی مربوط، بررسی شود.
- چنانچه وجوه واریزی از مصادیق غیر مشمول مالیات و یا درآمدهای معاف از پرداخت مالیات باشد، با رعایت مقررات در محاسبات منظور نخواهد شد.
- چنانچه بر اساس بررسی‌های به عمل آمده توسط گروه رسیدگی کننده، به صورت مستند یا مستدل مشخص شود که وجوه واریزی به حساب‌های اشخاص ناشی از فعالیت‌های اقتصادی صاحب حساب می‌باشد که قبلاً در محاسبه مالیات آن‌ها به نحوی منظور نشده باشد، مطابق مقررات موضوعه نسبت به مطالبه مالیات اقدام مقتضی به عمل آید.

نحوه بررسی و رسیدگی به تراکنش‌های بانکی مشکوک

- چنانچه بر اساس اظهارات صریح و مکتوب مؤدی، در قبال وجوه واریزی به حساب‌های بانکی وی، مابه‌ازایی اعم از کالا یا خدمات توسط مؤدی ارائه نشده و یا در آینده ارائه نشود، و یا وجوه واریزی ناشی از معاملات محاباتی بوده و یا بر اساس اسناد و مدارک بدست آمده و تحقیقات صورت گرفته، منشأ وجوه واریزی مشخص نشود، این امر مؤید وجود درآمد اتفاقی برای مؤدی بوده و حسب مقررات فصل ششم از باب سوم قانون مالیات‌های مستقیم مشمول مالیات خواهد بود. در اجرای این بند دریافت وجوهی که ناشی از جبران خسارت بوده مشمول مالیات درآمد اتفاقی نخواهد شد.

- در صورتی که اشخاص حقیقی هیچ‌گونه اطلاعاتی اعم از مستند و یا دلایل و قرائن، نسبت به حساب‌های بانکی در اختیار گروه رسیدگی قرار ندهند، گروه رسیدگی ضمن انجام اقدامات در قالب دستورالعمل کشف معاملات و عملیات مشکوک و شیوه گزارش دهی در سازمان امور مالیاتی می‌بایست حسب مقررات ماده ۹۳ قانون مالیات‌های مستقیم در قالب "اشتغال به مشاغل یا عناوین دیگر غیر از موارد مذکور در سایر فصل‌های این قانون" نسبت به مطالبه مالیات متعلقه و جرایم مربوطه اقدام نماید.

مروری بر قوانین و مقررات مالیاتی با رویکرد آزمون جامعه حسابداران رسمی

@ IRAN_TAX_NEWS

@TAXINFORMATION

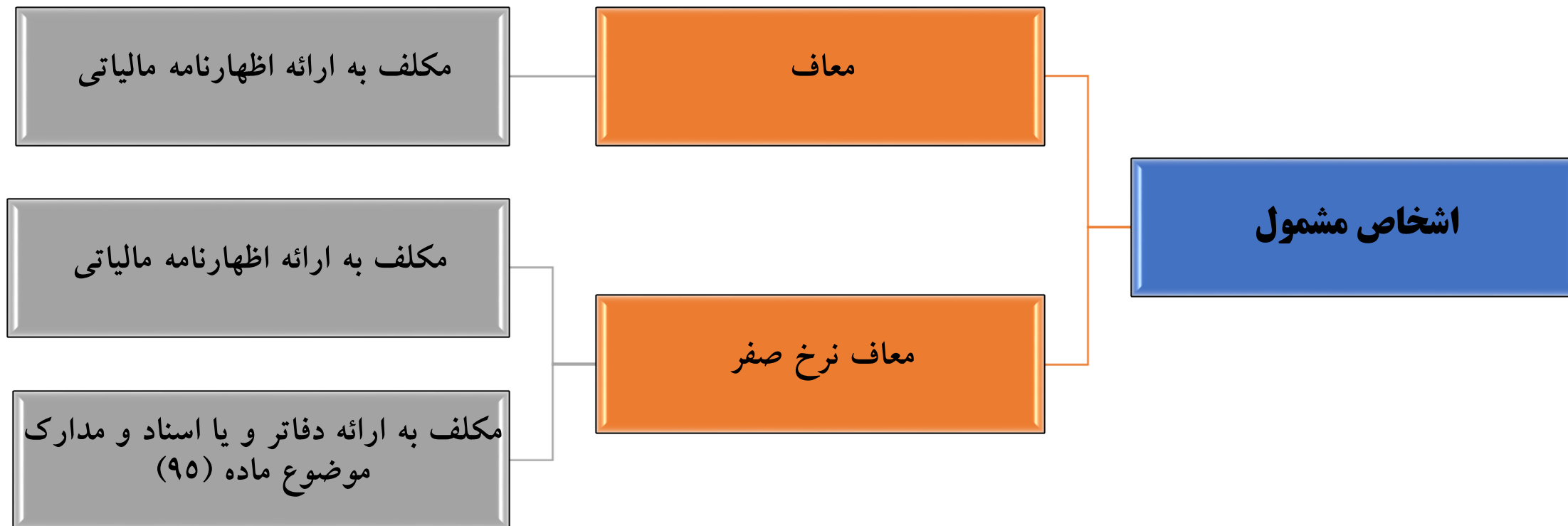
منبع:

- کتاب قوانین و مقررات مالیاتی با رویکرد آزمون عضویت در جامعه حسابداران رسمی ۱۳۹۷
 - کتاب مجموعه قوانین و مقررات مالیاتی به انضمام بخشنامه‌ها ۱۳۹۷
 - کتاب حسابرسی و حسابداری مالیاتی جلد اول و دوم ۱۳۹۷
- احمد آخوندی

معافیت های مالیاتی به نرخ صفر

مطابق تبصره (۱) ماده ۱۴۶ مکرر ق.م.م، ارائه اظهارنامه مالیاتی، دفاتر و یا اسناد و مدارک موضوع ماده ۹۵ ق.م.م در موعد مقرر به ترتیبی که سازمان امور مالیاتی کشور اعلام می‌نماید به جز مورد بند(ح) ماده ۱۳۹ ق.م.م که مطابق ماده ۸۵ قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت(۲) مصوب ۱۳۹۳/۱۲/۴ عمل می‌شود شرط برخورداری از نرخ صفر و هرگونه معافیت یا مشوق مالیاتی مندرج در قانون مالیات‌های مستقیم و سایر قوانین می‌باشد و در صورت عدم ارائه اظهارنامه، دفاتر و یا اسناد و مدارک مذکور، مؤدی مطابق احکام و ضوابط این قانون مشمول مالیات، جریمه و مجازات مقرر در این قانون می‌شود. حکم این تبصره درخصوص مشمولان مواد ۱۴۴ و ۱۴۵ و بندهای (الف)، (ب) و (ز) ماده ۱۳۹ ق.م.م جاری نمی‌باشد. اجرای حکم این تبصره درخصوص اشخاص حقیقی مشمول ماده ۸۱ ق.م.م به صورت تدریجی و متناسب با ایجاد ظرفیت‌های اجرایی، اداری و حسب اعلام سازمان امور مالیاتی کشور خواهد بود.

معافیت های مالیاتی به نرخ صفر

معافیت های مالیاتی به نرخ صفر

مطابق بند (الف) ماده ۱۳۲ ق.م.م، منظور از مالیات با نرخ صفر روشی است که مؤدیان مشمول آن مکلف به تسلیم اظهارنامه، دفاتر قانونی، اسناد و مدارک حسابداری حسب مورد، برای درآمدهای خود به ترتیب مقرر در این قانون و در مواعد مشخص شده به سازمان امور مالیاتی کشور می‌باشند و سازمان مذکور نیز مکلف به بررسی اظهارنامه و تعیین درآمد مشمول مالیات مؤدیان بر اساس مستندات، مدارک و اظهارنامه مذکور است و پس از تعیین درآمد مشمول مالیات مؤدیان، مالیات آنها با نرخ صفر محاسبه می‌شود.

در روش مالیات به نرخ صفر، اداره امور مالیاتی بدون توجه به معافیت مؤدی، درآمد مشمول مالیات مؤدی را وفق قوانین و مقررات تعیین می‌نماید و بجای اعمال نرخ مزبور، درآمد مشمول مالیات مؤدی را در نرخ صفر ضرب می‌نماید. مع الوصف مالیاتی به مؤدی تعلق نمی‌گیرد. ضمناً خاطر نشان می‌سازد مفهوم جمعی- خرجی یک اصطلاح سنتی در بودجه‌ریزی دولتی است و بدین مفهوم است که صرفاً ارقام آن در ردیف‌های درآمد و هزینه‌ای منظور می‌شود اما عملاً درآمدی حاصل نشده و وجهی نیز پرداخت نمی‌شود. در واقع بودجه جمعی- خرجی اعتباری است که در بودجه کل کشور منظور می‌شود ولی برای هزینه، به دستگاه‌های اجرایی پرداخت نمی‌شود بلکه از اعتبار آنان برداشت می‌شود.

معافیت های مالیاتی

• بخشنامه شماره ۱۰۱۲۴/۱۳۷۶/۲۳۲ مورخ ۱۳۸۴/۵/۲۹

در صورتی که درآمدهای معاف از مالیات دارای هزینه مستقیم باشند، بدیهی است نظر به معاف بودن درآمد، هزینه مستقیم مرتبط با درآمد صرفاً به حساب آن درآمد منظور شده و حسب مقررات مواد ۱۴۷ و ۱۴۸ قانون مالیات‌های مستقیم از درآمدهای غیر معاف قابل کسر نخواهد بود.

جدول تفکیک معافیتهای مالیاتی به نرخ صفر از سایر معافیتهای

معافیت با اعمال نرخ صفر یا بدون نرخ صفر	شرح
-	معافیت ماده ۸۱ ق.م.م
نرخ صفر	معافیت ماده ۱۳۲ ق.م.م
نرخ صفر	معافیت ماده ۱۳۳ ق.م.م
نرخ صفر	معافیت ماده ۱۳۴ ق.م.م
-	معافیت بندهای (الف)، (ب) و (ز) ماده ۱۳۹ ق.م.م

جدول تفکیک معافیتهای مالیاتی به نرخ صفر از سایر معافیتهای

معافیت با اعمال نرخ صفر یا بدون نرخ صفر	شرح
نرخ صفر	معافیت بندهای (ج)، (د)، (ه)، (و)، (ز)، (ح)، (ط)، (ی)، (ک) و (ل) ماده ۱۳۹ ق.م.م
-	معافیت ماده ۱۳۸ ق.م.م
نرخ صفر	معافیت ماده ۱۴۱ ق.م.م
نرخ صفر	معافیت ماده ۱۴۲ ق.م.م

جدول تفکیک معافیتهای مالیاتی به نرخ صفر از سایر معافیتهای

معافیت با اعمال نرخ صفر یا بدون نرخ صفر	شرح
نرخ صفر	معافیت ماده ۱۴۳ ق.م.م
نرخ صفر	معافیت تبصره (۱) ذیل ماده ۱۴۳ مکرر ق.م.م
-	معافیت ماده ۱۴۴ ق.م.م
-	معافیت ماده ۱۴۵ ق.م.م

ماده ۸۱

مطابق ماده ۸۱ ق.م.م، درآمد حاصل از کلیه فعالیت‌های کشاورزی، دامپروری، دامداری، پرورش ماهی و زنبور عسل و پرورش طیور، صیادی و ماهیگیری، نوغان داری، احیای مراتع و جنگلها، باغات اشجار از هر قبیل و نخیلات از پرداخت مالیات معاف می‌باشد.

• بخشنامه شماره ۲۰۰/۹۶/۳۸ مورخ ۹۶/۳/۱۳

وجوه دریافتی اشخاص مذکور از مؤسسات بیمه که صرفاً در راستای قرارداد مربوطه و بابت جبران خسارت وارده به فعالیت‌های موضوع ماده مزبور باشد، حسب مقررات به‌عنوان درآمدهای موضوع ماده ۸۱ قانون مالیات‌های مستقیم مشمول معافیت موضوع ماده مذکور می‌باشد.

تبصره ۴ ماده ۱۰۵

مطابق تبصره ۴ ماده ۱۰۵ ق.م.م اشخاص اعم از حقیقی یا حقوقی نسبت به سود سهام یا سهام شرکت در یافتی از شرکت‌های سرمایه‌پذیر مشمول مالیات دیگری نخواهند بود

تبصره ۶ ماده ۱۰۵

مطابق تبصره ۶ ماده ۱۰۵ ق.م.م، درآمد مشمول مالیات ابرازی شرکتها و اتحادیه‌های تعاونی متعارف و شرکتهای تعاونی سهامی عام مشمول بیست و پنج درصد (۲۵٪) تخفیف از نرخ موضوع ماده ۱۰۵ ق.م.م می‌باشد.

مطابق بخشنامه ۵۲/۹۴/۵۲ مورخ ۱۳۹۴/۵/۱۳ صرفاً شرکتهای تعاونی و اتحادیه‌های آنها و شرکتهای تعاونی سهامی عام که تشکیل آنها در انطباق با تعاریف مذکور باشد مشمول تخفیف موضوع تبصره مزبور می‌باشند.

تبصره ۶ ماده ۱۰۵

با توجه به صراحت تبصره (۶) ماده ۱۰۵ قانون مالیات‌های مستقیم، درآمد مشمول مالیات ابرازی شرکت‌ها و اتحادیه‌های تعاونی متعارف و شرکت‌های تعاونی سهامی عام مشمول بیست و پنج درصد (۲۵٪) تخفیف از نرخ موضوع ماده مذکور می‌باشد و درآمدهای کتمان شده، هزینه‌های برگشتی و سایر مواردی که بر اساس مقررات به درآمد مشمول مالیات ابرازی شرکت اضافه می‌شود مشمول تخفیف مذکور نبوده و به نرخ مقرر در ماده ۱۰۵ قانون مالیات‌های مستقیم مشمول مالیات می‌باشد. در مواردی هم که درآمد شرکت و اتحادیه به روش علی‌الرأس تعیین می‌گردد، درآمد مشمول مالیات ابرازی اشخاص مذکور، مشمول تخفیف یادشده خواهد بود

نرخ ماده ۱۰۵ ق.م.م.پس از اعمال تخفیف تبصره ۶ ماده ۱۰۵ ق.م.م.
 $18,75\% = 75\% \times 25\%$

تبصره ۶ ماده ۱۰۵

سود ابرازی یک شرکت تعاونی متعارف در اظهارنامه عملکرد سال ۱۳۹۶ با در نظر گرفتن ۱.۰۰۰.۰۰۰ ریال سود حاصل از تسعیر ارز و ۱.۰۰۰.۰۰۰ ریال سود سپرده بانکی معادل ۲۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال است. در صورتی که مبلغ ۲۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال از هزینه‌های شرکت به لحاظ عدم پیش بینی در مواد ۱۴۷ و ۱۴۸ ق.م.م برگشت داده شود، مالیات شرکت را محاسبه نمایید؟

$20,000,000 - 1,000,000 = 19,000,000$	درآمد مشمول مالیات ابرازی
$19,000,000 \times \%25 \times \%75 = 3,562,500$	مالیات ابرازی
$20,000,000 \times \%25 = 5,000,000$	مالیات تشخیصی
$3,562,500 + 5,000,000 = 8,562,500$	جمع

تبصره ۶ ماده ۱۰۵

• شرکت تعاونی تولیدی (متعارف) در اظهارنامه مالیاتی سال ۱۳۹۶ درآمد مشمول مالیات خود را سیصد میلیون ریال ثبت و اعلام نموده است، اما اداره امور مالیاتی درآمد مشمول مالیات شرکت را سیصد و هشتاد میلیون ریال محاسبه و تعیین نموده است. مالیات تعیین شده توسط اداره امور مالیاتی عبارتست از:

ب) ۹۵,۰۰۰,۰۰۰ ریال

• الف) ۷۶,۲۵۰,۰۰۰ ریال

د) ۷۱,۲۵۰,۰۰۰ ریال

• ج) ۵۷,۱۸۷,۵۰۰ ریال

$۳۸۰,۰۰۰,۰۰۰ - ۳۰۰,۰۰۰,۰۰۰ = ۸۰,۰۰۰,۰۰۰$	اختلاف سود ابرازی و تشخیصی
$۳۰۰,۰۰۰,۰۰۰ \times \%۲۵ \times \%۷۵ = ۵۶,۲۵۰,۰۰۰$	مالیات ابرازی بعد از اعمال معافیت
$۸۰,۰۰۰,۰۰۰ \times \%۲۵ = ۲۰,۰۰۰,۰۰۰$	مالیات اختلاف تشخیصی و ابرازی
$۵۶,۲۵۰,۰۰۰ + ۲۰,۰۰۰,۰۰۰ = ۷۶,۲۵۰,۰۰۰$	مالیات شرکت

تبصره ۷ ماده ۱۰۵

مطابق تبصره ۷ ماده ۱۰۵ ق.م.م، به ازای هر ده درصد (۱۰٪) افزایش درآمد ابرازی مشمول مالیات اشخاص موضوع این ماده نسبت به درآمد ابرازی مشمول مالیات سال گذشته آنها، یک واحد درصد و حداکثر تا پنج واحد درصد از نرخ ماده یادشده کاسته می‌شود. شرط برخورداری از این تخفیف تسویه بدهی مالیاتی سال قبل و ارائه اظهارنامه مالیاتی مربوط به سال جاری در مهلت اعلام شده از سوی سازمان امور مالیاتی است.

مقایسه معافیت‌های تاسیسات ایرانگردی و جهانگردی، هتل‌ها و مراکز اقامتی گردشگری و دفاتر گردشگری و زیارتی

نوع فعالیت	تاریخ صدور پروانه بهره‌برداری	اشخاص حقیقی/حقوقی	میزان معافیت
تاسیسات ایرانگردی و جهانگردی	قبل از تاریخ ۱/۱/۱۳۹۵	اشخاص حقیقی و حقوقی	به مدت شش‌سال (تا سال ۱۴۰۰) از پرداخت پنجاه درصد مالیات بر درآمد ابرازی بابت فعالیت‌های ایرانگردی و جهانگردی به‌استثنای درآمد حاصل از اعزام گردشگر به خارج از کشور معاف می‌باشند.
هتل‌ها و مراکز اقامتی گردشگری	بعد از تاریخ ۱/۱/۱۳۹۵	اشخاص حقوقی	درآمدهای خدماتی هتل‌ها و مراکز اقامتی گردشگری به مدت پنج سال و در مناطق کمتر توسعه یافته به مدت ده سال با نرخ صفر مشمول مالیات می‌باشند.
دفاتر گردشگری و زیارتی	محدودیتی در پیش‌بینی نشده است. قانون	اشخاص حقیقی و حقوقی	درآمد ابرازی دفاتر گردشگری و زیارتی از محل جذب گردشگران خارجی یا اعزام زائر به عربستان، عراق و سوریه تحصیل شده باشد با نرخ صفر مالیاتی مشمول مالیات می‌باشد.

معافیت واحد های تولیدی و معدنی

میزان معافیت:

صد در صد درآمد ابرازی ناشی از فعالیت های تولیدی و معدنی واحدهای تولیدی و معدنی، اشخاص حقوقی غیر دولتی:

در مناطق کمتر توسعه یافته به مدت ۱۰ سال و در سایر مناطق به مدت ۵ سال

- در صورت استقرار در شهرکهای صنعتی و مناطق ویژه اقتصادی:

در مناطق کمتر توسعه یافته به مدت ۱۳ سال و در سایر مناطق به مدت ۷ سال به نرخ صفر مشمول مالیات است

معافیت واحد های تولیدی و معدنی

۲. شرایط لازم برای احراز و اعمال معافیت:

- صدور پروانه بهره برداری یا قرارداد استخراج و فروش از طرف وزارتخانه ذیربط از تاریخ ۱۳۹۵/۱/۱ و به بعد
- عدم استقرار در شعاع ۱۲۰ کیلومتری مرکز تهران به استثنای شهرکهای صنعتی استانهای قم و سمنان
- عدم استقرار در شعاع ۵۰ کیلومتری مرکز اصفهان و ۳۰ کیلومتری مراکز سایر استانها و شهرهای با جمعیت بیش از سیصدهزار نفر به استثنای شهرکهای صنعتی و مناطق ویژه اقتصادی مستقر در فواصل این بند
- عدم استفاده از معافیت موضوع بند (ث) ماده ۱۳۲ قانون مالیاتهای مستقیم برای احداث واحد تولیدی و معدنی
- ابراز درآمد حاصل از فعالیت تولیدی یا معدنی
- تعلق واحد تولیدی و معدنی به اشخاص حقوقی غیر دولتی
- تسلیم اظهارنامه، دفاتر قانونی و اسناد و مدارک حسابداری

معافیت واحد های تولیدی و معدنی

۳. موارد قابل توجه:

- منظور از درآمد ابرازی جمع کل فروش و سایر درآمدهای ابرازی می باشد و هزینه های برگشتی مربوط به درآمدهای ابرازی تاثیری بر میزان معافیت ندارد.
- تولید مازاد بر ظرفیت مندرج در پروانه بهره برداری و همچنین درآمدهای حاصل از فروش ضایعات و تولیدات کارمزدی محصولات موضوع پروانه بهره برداری واحدهای تولیدی و معدنی در دوره محاسبه مالیات با نرخ صفر مالیاتی، با رعایت مقررات مشمول محاسبه مالیات با نرخ صفر این ماده می باشند.
- درآمدهای کتمان شده مشمول نرخ صفر نمی باشند.
- درآمد ابرازی ناشی از فعالیت های تولیدی و معدنی واحدهای تولیدی و معدنی متعلق به اشخاص حقوقی دولتی و اشخاص حقیقی مشمول نرخ صفر نمی باشد.

معافیت واحدهای تولیدی فناوری اطلاعات

۱. میزان معافیت:

۱۰۰ درصد درآمد ابرازی ناشی از فعالیت های تولیدی واحدهای تولیدی فناوری اطلاعات اشخاص حقوقی غیردولتی:

در مناطق کمتر توسعه یافته به مدت ۱۰ سال و در سایر مناطق به مدت ۵ سال

در صورت استقرار در شهرک های صنعتی و مناطق ویژه اقتصادی:

در مناطق کمتر توسعه یافته به مدت ۱۳ سال و در سایر مناطق و مدت ۷ سال به نرخ صفر مشمول مالیات است.

معافیت واحدهای تولیدی فناوری اطلاعات

۲. شرایط لازم برای احراز و اعمال معافیت:

دارای پروانه بهره برداری از مراجع قانونی ذیربط، با تایید معاونت علمی و فناوری رئیس جمهور از تاریخ ۱/۱/۱۳۹۵ و به بعد

عدم استفاده از معافیت موضوع بند (ث) ماده ۱۳۲ مالیاتهای مستقیم برای احداث واحد تولید فناوری اطلاعات

ابراز درآمد بابت خدمات مذکور

تعریف مالکیت واحد تولید فناوری اطلاعات به اشخاص حقوقی غیر دولتی

تسلیم اظهارنامه، ارائه دفاتر قانونی و اسناد و مدارک حسابداری

معافیت واحدهای تولیدی فناوری اطلاعات

۳. موارد قابل توجه:

منظور از درآمد ابرازی جمع کرد فروش و سایر درآمدهای ابرازی می باشد و هزینه های برگشتی مربوط به درآمدهای ابرازی تأثیری بر میزان معافیت ندارد.

محاسبه مالیات با نرخ صفر واحدهای تولیدی فناوری اطلاعات شامل درآمدهای حاصل از تولید محصولات موضوع پروانه بهره برداری می باشد و به سایر درآمدهای واحد های مذکور از قبیل درآمدهای حاصل از پشتیبانی تسری ندارد.

درآمد های کتمان شده مشمول نرخ صفر نمی باشد.

واحدهای تولیدی فناوری اطلاعات در تمام نقاط کشور مشمول نرخ صفر این ماده می باشند

درآمد ابرازی واحدهای فناوری اطلاعات متعلق به اشخاص حقوقی دولتی و اشخاص حقیقی مشمول نرخ صفر نمی باشد

درآمدهای خدماتی بیمارستانها، هتل ها و مراکز اقامتی گردشگری

۱. میزان معافیت:

۱۰۰ درصد درآمد ابرازی ناشی از فعالیت های خدماتی بیمارستانها، هتل ها و مراکز اقامتی گردشگری، اشخاص حقوقی غیردولتی:

- در مناطق کمتر توسعه یافته به مدت ۱۰ سال و در سایر مناطق به مدت ۵ سال
- در صورت استقرار در شهرک های صنعتی و مناطق ویژه اقتصادی:
- در مناطق توسعه یافته به مدت ۱۳ سال و در سایر مناطق به مدت ۷ سال به نرخ صفر مشمول مالیات است.

۲. شرایط لازم برای احراز و اعمال معافیت:

- صدور مجوز از مراجع قانونی ذیربط، از ۱/۱/۱۳۹۵ و به بعد
- عدم استفاده از معافیت موضوع بند (ث) ماده ۱۳۲ قانون مالیاتهای مستقیم برای احداث بیمارستان، هتل و مراکز گردشگری
- ابراز درآمد (درآمدهای کتمان شده از شمول این مقررات خارج است)
- تعلق مالکیت بیمارستان ها، هتلها و مراکز اقامتی به اشخاص حقوقی غیر دولتی
- تسلیم اظهارنامه، دفاتر قانونی و اسناد و مدارک حسابداری

درآمدهای خدماتی بیمارستانها، هتل ها و مراکز اقامتی گردشگری

۳. موارد قابل توجه:

- منظور از درآمد ابرازی جمع کل فروش و سایر درآمدهای ابرازی می باشد و هزینه های برگشتی مربوط به درآمدهای ابرازی تأثیری بر میزان معافیت ندارد
- محاسبه مالیات با نرخ صفر صرفاً در خصوص درآمد ابرازی خدمات بیمارستان ها، هتلها و مراکز اقامتی به سایر درآمدهای واحدهای مذکور نمی باشد
- درآمدهای کتمان شده مشمول نرخ صفر نمی باشد.
- بیمارستان ها، هتل ها و مراکز اقامتی در تمام نقاط کشور مشمول نرخ صفر این ماده می باشند.
- درآمد ابرازی بیمارستان ها، هتل ها و مراکز اقامتی متعلق به اشخاص حقوقی دولتی و اشخاص حقیقی و مشمول نرخ صفر نمی باشد

افزایش نیروی کار شاغل

۱. میزان معافیت:

به ازای افزایش حداقل ۵۰ درصد نیروی کار شاغل در هر سال در دوره معافیت نسبت به سال، یک سال بعد دوره معافیت واحدهای تولیدی و خدماتی و سایر مراکز موضوع ماده ۱۳۲ قانون مالیات مستقیم اضافه می‌شود.

۲. شرایط لازم برای احراز و اعمال معافیت:

- دارای بودن بیش از ۵۰ نفر نیروی کار شاغل
 - تایید تعداد نیروی کار و افزایش مسکور توسط وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و ارائه اسناد و مدارک مربوط به فهرست بیمه تامین اجتماعی
 - عدم کاهش نیروی کار بعد از افزایش (بازنشستگی، بازریدی و استعفا کاهش محسوب نمی‌شود)
۳. موارد قابل توجه:

- در دوران معافیت، پس از افزایش نیروی کار در هر سال در صورتی که نیروی کار از حداقل افزایش مذکور کاهش یابد، مدت معافیت مربوط افزایش نخواهد یافت.
- چنین رویه کار از حداقل افزایش مذکور (۵۰٪) در سال بعد از برخورداری از این مشوق (به استثنای افرادی که بازنشسته، بازریدی و مستعی می‌شوند) واحدهایی که از مشوق مالیاتی این تبصره استفاده کرده اند، مالیات متعلق در سال کاهش، مطالبه و وصول می‌شود.

سرمایه گذاری مجدد و درآمدهای حمل و نقل

۱. میزان معافیت:

الف - در مناطق کمتر توسعه یافته، صد درصد (۱۰۰٪) مالیات سال های بعد از دوره محاسبه با نرخ صفر مذکور در صدر ماده ۱۳۲ قانون مالیاتهای مستقیم و همچنین صد در صد (۱۰۰٪) مالیات درآمدهای واحدهای حمل و نقل مستقر در مناطق مذکور، حداکثر تا معادل میزان سرمایه گذاری انجام شده یا معادل دو برابر سرمایه ثبت و پرداخت شده به نرخ صفر مشمول مالیات است.

ب - در سایر مناطق، پنجاه درصد (۵۰٪) مالیات سالهای بعد از دوره محاسبه با نرخ صفر مذکور در صدر ماده ۱۳۲ قانون مالیاتهای مستقیم و همچنین پنجاه درصد (۵۰٪) مالیات درآمدهای واحدهای حمل و نقل مستقر در این مناطق، حداکثر تا معادله میزان سرمایه گذاری انجام شده یا معادل سرمایه ثبت و پرداخت شده به نرخ صفر مشمول مالیات است.

در صورت مشارکت سرمایه گذاران خارجی:

به ازای هر ۵٪ مشارکت سرمایه گذاران خارجی با مجوز سازمان سرمایه گذاری و کمک های اقتصادی و فنی ایران در سرمایه گذاری مجدد معادل ۱۰٪ به سقف سرمایه ثبت و پرداخت شده مذکور و حداکثر تا ۵۰٪ حسب مورد اضافه می شود.

سرمایه گذاری مجدد و درآمدهای حمل و نقل

۲. شرایط لازم برای احراز و اعمال معافیت:

- صدور مجوز از طرف مراجع قانونی ذی ربط، از تاریخ ۱/۱/۱۳۹۵ و به بعد
- ابراز درآمد در سنوات بعد از انجام سرمایه گذاری.
- پرداخت و ثبت افزایش سرمایه در اداره ثبت شرکتها بعد از اخذ مجوز سرمایه گذاری
- عدم کاهش سرمایه ثبت و پرداخت شده مذکور بعد از استفاده از معافیت
- مخارج مربوط به زمین حداکثر تا سقف میزان مبالغ تعیین شده در مجوزهای قانونی صادر شده قابل محاسبه است.
- واحد مذکور متعلق به اشخاص حقوقی غیر دولتی باشد
- تسلیم اظهارنامه، دفاتر قانونی و اسناد و مدارک حسابداری
- عدم امکان برخورداری از معافیت این بند در صورتی که از معافیت صدر ماده استفاده شده باشد
- علاوه بر موارد فوق در خصوص واحدهای تولیدی و معدنی:
- عدم استقرار در شعاع ۱۲۰ کیلومتری مرکز تهران به استثنای شهرکهای صنعتی استانهای قم و سمنان
- عدم استقرار در شعاع ۵۰ کیلومتری مرکز اصفهان و ۳۰ کیلومتری مراکز سایر استانها و شهرهای با جمعیت بیش از سیصد هزار نفر به استثنای شهرکهای صنعتی و مناطق ویژه اقتصادی مستقر در

سرمایه گذاری مجدد و درآمدهای حمل و نقل

۳. موارد قابل توجه:

- واحدهای موضوع این ماده می بایست قبل از شروع سرمایه گذاری مجوز قانونی لازم را از مراجع ذیربط اخذ نموده باشند.
- در صورت عدم افزایش سرمایه معادل سرمایه گذاری انجام شده متناسب با افزایش سرمایه به عمل آمده امکان برخورداری از این مشوق قرار دارند.
- در صورت کاهش سرمایه ثبت و پرداخت شده نعمت‌پور که از مشوق مالیاتی این ماده استفاده کرده اند، مالیات متعلق در سال کاهش، مطالبه و وصول می شود.
- درآمدهای کتمان شده، مشمول محاسبه مالیات با نرخ صفر نمی باشند.
- سرمایه گذاری مجدد در واحدهای تولیدی و معدنی و واحدهای تولیدی فناوری اطلاعات و بیمارستانها، هتل ها و مراکز اقامتی متعلق به اشخاص حقوقی دولتی و اشخاص حقیقی مشمول استفاده از این مشوق نرخ صفر نمی باشند.

درآمد تولیدی شرکتهای خارجی

میزان معافیت:

۱۰۰ درصد درآمد ابرازی حاصل از فروش محصولات تولیدی با نشان معتبر از تاریخ انعقاد قرارداد همکاری با قاعده تولیدی ایرانی در دوره محاسبه با نرخ صفر واحد تولیدی مذکور (واحد تولیدی ایرانی) به نرخ سفر مشمول مالیات است و در صورت اتمام دوره مذکور، از پنجاه درصد تخفیف در نرخ مالیاتی برخوردار است
شرایط لازم برای احراز و اعمال معافیت:

- انعقاد قرارداد همکاری با واحد تولیدی ایرانی (واحدهای ایرانی متعلق به اشخاص حقوقی غیردولتی)
- استفاده از ظرفیت خالی واحدهای تولیدی داخلی در ایران
- صادرات حداقل ۲۰ درصد تولیدات هر سال در همان سال تولید
- ابراز درآمد تولیدی (درآمدهای کتمان شده مشمول این معافیت نمی گردد)
- عدم استقلال واحد تولیدی در شعاع ۱۲۰ کیلومتری مرکز تهران به استثنای شهرک های صنعتی استان های قم و سمنان
- عدم استقرار واحد تولیدی در شعاع ۵۰ کیلومتری مرکز اصفهان و ۳۰ کیلومتری مراکز

بخشنامه شماره ۲۰۰/۹۴/۶۵

مطابق بخشنامه شماره ۲۰۰/۹۴/۶۵ مورخ ۱۳۹۴/۶/۱۴ «صرفاً درآمد حاصل از فعالیت تأسیسات ایرانگردی و جهانگردی دارای پروانه بهره‌برداری از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی(هرچند پروانه به نام موجر باشد) مشمول معافیت مذکور می‌باشد.»

بنابراین درآمد حاصل از واگذاری تأسیسات مذکور به اشخاص ثالث مشمول معافیت مزبور نخواهد بود.

تاسیسات ایرانگردی و جهانگردی

۱. میزان معافیت:

پنجاه درصد (۵۰%) مالیات بر درآمد ابرازی کلیه تاسیسات ایرانگردی و جهانگردی که قبل از اجرای این ماده پروانه بهره برداری از مراجع قانونی ذی ربط اخذ کرده باشند تا مدت شش سال (سال ۱۴۰۰) معاف است.

۲. شرایط لازم برای احراز و اعمال معافیت:

- اخذ پروانه بهره برداری تاسیسات ایرانگردی و جهانگردی قبل از ۱۳۹۵/۱/۱
- ابراز درآمد حاصل از تاسیسات ایرانگردی و جهانگردی (درآمدهای کتمان شده مشمول این معافیت نمی گردد)
- معافیت قابل تسری به درآمد حاصل از واگذاری تاسیسات مذکور نخواهد بود
- درآمد حاصل از اعزام گردشگر به خارج از کشور مشمول این معافیت نمی باشد
- تسلیم اظهارنامه، دفاتر قانونی و اسناد و مدارک حسابداری
- نوع مالکیت تاسیسات ایرانگردی و جهانگردی مذکور از حیث شخصیت حقیقی یا حقوقی و همچنین خصوصی، تعاونی، دولتی و عمومی غیر دولتی تاثیری در اعمال معافیت ندارد.
- مالکیت اشخاص حقیقی و یا اشخاص حقوقی در تاسیسات ایرانگردی و جهانگردی تاثیری بر اعمال معافیت ندارد

مروری بر قوانین و مقررات مالیاتی با رویکرد آزمون جامعه حسابداران رسمی

@ IRAN_TAX_NEWS

@TAXINFORMATION

منبع:

- کتاب قوانین و مقررات مالیاتی با رویکرد آزمون عضویت در جامعه حسابداران رسمی ۱۳۹۷
 - کتاب مجموعه قوانین و مقررات مالیاتی به انضمام بخشنامه‌ها ۱۳۹۷
 - کتاب حسابرسی و حسابداری مالیاتی جلد اول و دوم ۱۳۹۷
- احمد آخوندی

دفاتر گردشگری و زیارتی

۱. میزان معافیت

صد در صد (۱۰۰٪) درآمد ابرازی دفاتر گردشگری و زیارتی دارای مجوز از مراجع قانونی ذی ربط که از محل جذب گردشگران خارجی یا اعزام زائر به عربستان، عراق و سوریه مشمول مالیات با نرخ صفر است.

۲. شرایط لازم برای احراز و اعمال معافیت:

- اخذ مجوز از مراجع قانونی ذی ربط
- ابراز درآمد بابت جذب گردشگر خارجی و یا اعزام زائر به عربستان، عراق و سوریه (درآمدهای کتمان شده مشمول این معافیت نمی گردد)
- تسلیم اظهارنامه، دفاتر قانونی و اسناد و مدارک حسابداری
- نوع مالکیت دفاتر گردشگری و زیارتی مذکور از حیث شخصیت حقیقی یا حقوقی و همچنین خصوصی، تعاونی، دولتی و عمومی غیردولتی تاثیری در اعمال معافیت ندارد.

هزینه های تحقیقاتی و پژوهشی

۱. میزان بخشودگی:

معادل هزینه های تحقیقاتی و پژوهشی از مالیات ابرازی سال انجام هزینه و حداکثر به میزان ۱۰ درصد مالیات ابرازی سال انجام هزینه مذکور بخشوده میشود.

۲. شرایط لازم برای احراز و اعمال معافیت:

- درآمد ناخالص ابرازی حاصل از فعالیت تولیدی و معدنی واحدهای تولیدی و صنعتی از ۵۰۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال کمتر نباشد.
- واحد تولیدی و معدنی متعلق به اشخاص حقوقی خصوصی و تعاونی باشد.
- تولیدی و صنعتی دارای پروانه بهره برداری از وزارتخانه ذیربط باشد
- عقد قرارداد با دانشگاه های آزاد و پژوهشی و آموزش عالی دارای مجوز قطعی از وزارتخانه های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی شده باشد.
- تایید قراردادهای تحقیقاتی و پژوهشی در چارچوب نقشه علمی کشور توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت و ثبت در سامانه اطلاعاتی شورای علوم، تحقیقات و فناوری (عتف)
- ارائه گزارش پیشرفت سالانه قرارداد تحقیقاتی و پژوهشی که به تصویب شورای پژوهش و مراکز تحقیقاتی مربوطه (مجری طرف قرارداد) رسیده باشد
- تسلیم اظهارنامه مالیاتی و ارائه دفاتر و اسناد و مدارک

هزینه های تحقیقاتی و پژوهشی

۳. موارد قابل توجه:

- درآمد حاصل از فروش ضایعات کالای تولیدی و خدمات انجام شده به وسیله ماشین آلات تولیدی نیز جزء درآمد حاصل است فعالیت تولیدی محسوب می گردد.
- در صورتی که مالکیت واحد تولیدی و صنعتی متعلق به اشخاص حقوقی دولتی و یا نهادهای عمومی غیردولتی و یا بصورت توأمان اشخاص مذکور مالک بیش از ۵۰ درصد مالکیت واحد تولیدی و صنعتی باشند بخشودگی قابل اعمال نمی باشد.
- بخشودگی مالیاتی مزبور صرفاً در خصوص هزینه های حاصل از طرح های تحقیقاتی و پژوهشی بوده و قابل تسری به هزینه های حاصل از سایر فعالیت های اشخاص مندرج در صدر بند س ماده ۱۳۲ قانون مالیاتهای مستقیم نمی گردد
- هزینه های که قبل از لازم الاجرا شدن این قانون (۹۵/۱/۱) شروع شده اند شامل این بخشودگی نمی گردند.
- معادل مبلغ منظور شده هزینه های تحقیقاتی و پژوهشی به حساب مالیات اشخاص صدر الذکر، به عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی پذیرفته نخواهد شد.

معافیت حاصل از مواد ۱۳۲ و ۱۳۸ قانون مالیات های مستقیم

با توجه به ماده ۱۴۶ قانون مالیاتهای مستقیم، معافیت های مالیاتی موضوع مواد ۱۳۲ و ۱۳۸ قانون مالیاتهای مستقیم اصلاحی مصوب ۲۷/۱۱/۱۳۸۰ تا پایان دوره معافیت به قوت خود باقی است.

معافیت ماده ۱۳۳

الف- صندوق حمایت از توسعه بخش کشاورزی به این ماده اضافه شد.
ب- معافیت ماده ۱۳۳ به عنوان مالیات به نرخ صفر منظور شد.

لذا از عملکرد سال ۱۳۹۵ و به بعد:

ماده ۱۳۳- صد در صد (۱۰۰٪) در آمد صندوق حمایت از توسعه بخش کشاورزی، شرکت های تعاونی روستایی، عشایری، کشاورزی، صیادان، کارگری، کارمندی، دانشجویان و دانش آموزان و اتحادیه های آنها به نرخ صفر مشمول مالیات است.

موارد قابل توجه:

اعمال نرخ صفر منوط به تسلیم اظهارنامه و ارائه دفاتر و اسناد و مدارک

معافیت ماده ۱۳۴

الف- آموزشگاه های فنی و حرفه ای آزاد دارای مجوز از سازمان آموزش فنی و حرفه ای به این ماده اضافه شد.

ب- معافیت ماده ۱۳۴ به عنوان مالیات به نرخ صفر منظور شد.

لذا از عملکرد سال ۱۳۹۵ و به بعد:

درآمد حاصل از تعلیم و تربیت مدارس غیر انتفاعی اعم از ابتدایی، راهنمایی، متوسطه، فنی و حرفه ای آموزشگاه های فنی و حرفه ای آزاد دارای مجوز از سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور، دانشگاه ها و مراکز آموزش عالی غیر انتفاعی و مهدهای کودک در مناطق کمتر توسعه یافته و روستاها و درآمد موسسات نگهداری معلولین ذهنی و حرکتی بابت نگهداری اشخاص مذکور که حسب مورد دارای پروانه ی فعالیت از مراجع ذیربط هستند همچنین درآمد باشگاه ها و موسسات ورزشی دارای مجوز از وزارت ورزش و جوانان حاصل از فعالیت های منحصراً ورزشی به نرخ صفر مشمول مالیات است.

معافیت ماده ۱۳۸ مکرر

۱- میزان معافیت:

معادل حداقل سود مورد انتظار عقود مشارکتی مصوب شورای پول و اعتبار

۲- شرایط لازم برای احراز و اعمال معافیت:

- آورده نقدی برای تامین مالی پروژه - طرح و سرمایه در گردش بنگاه های تولیدی
- انجام عملیات در قابل عقود مشارکتی
- عدم خروج آورده نقدی به مدت دو سال از بنگاه تولیدی
- تسلیم اظهارنامه، دفاتر قانونی و اسناد و مدارک حسابداری

موارد قابل توجه:

- اعمال معافیت منوط به تسلیم اظهارنامه و ارائه دفاتر و اسناد و مدارک توسط صاحب درآمد می باشد.
- آورده نقدی می تواند ارزی یا ریالی باشد.
- معافیت مذکور در خصوص آورده کلیه اشخاص اعم از حقیقی و حقوقی به استثنای تسهیلات پرداختی توسط موسسات اعتباری می باشد.
- عقود مشارکتی شامل: مضاربه، مشارکت مدنی، مشارکت حقوقی، سرمایه گذاری

معافیت ماده ۱۳۹

اضافه شدن:

- عبارت " و همچنین ساخت، تعمیر و نگهداری کودکان و نوجوانان بی سرپرست و بد سرپرست در گروه های سنی و جنسی مختلف، مراکز نگهداری و مراقبت از سالمندان، کارگاههای حرفه آموزی و اشتغال مسئولین ضایعه نخاعی، معلولین جسمی و حرکتی، زنان سرپرست خانوار و دختران خود سرپرست، مراکز آموزش، توانبخشی و حرفه آموزی معلولان ذهنی و کودکان نابینا، کم بینا، کم شنوا و ناشنوا و سایر مراکز و اماکنی که بتوانند در خدمت مددجویان سازمان های حمایتی بهزیستی کشور قرار گیرند" به بند (ح)،
- عبارت " و قرآنی(دارای مجوز از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و دستگاههای ذیربط) به بند (ل)،
- عبارت " درآمدها و عایدی حاصل از موقوفات و کمکها و هدایای دریافتی نقدی و غیرنقدی اشخاص موضوع بندهای (ط) و (ک) از پرداخت مالیات معاف می باشد. این حکم شامل درآمد شرکتهای زیرمجموعه اشخاص مذکور نخواهد بود. " تبصره ۵ ماده ۱۳۹

موارد قابل توجه:

- اعمال معافیت منوط به تسلیم اظهارنامه و ارائه اسناد و مدارک توسط صاحب درآمد می باشد.

ماده های ۱۴۱ و ۱۴۲

ماده ۱۴۱- صد درصد (۱۰۰٪) درآمد حاصل از صادرات خدمات و کالاهای غیرنفتی و محصولات بخش کشاورزی و بیست درصد (۲۰٪) درآمد حاصل از صادرات مواد خام مشمول مالیات با نرخ صفر می گردد. فهرست مواد خام و کالاهای نفتی به پیشنهاد مشترک وزارتخانه های امور اقتصادی و دارایی، صنعت، معدن و تجارت و نفت و اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی به تصویب هیأت وزیران می رسد.

تبصره ۱- درآمد حاصل از صادرات کالاهای مختلف که به صورت عبوری (ترانزیت) به ایران وارد می شوند و بدون تغییر در ماهیت یا با انجام کاری بر روی آن صادر می شوند مشمول مالیات با نرخ صفر می گردد.

ماده ۱۴۲- درآمد کارگاه های فرش دستباف و صنایع دستی و شرکت های تعاونی و اتحادیه های تولیدی مربوطه از پرداخت مالیات معاف است.

قانون احکام دایمی

- الف- سود و زیان ناشی از تسعیر دارایی‌ها و بدهی‌های ارزی بانک توسعه صادرات ایران، صندوق ضمانت صادرات ایران و شرکت سرمایه‌گذاری خارجی ایران مشمول مالیات با نرخ صفر است.
- ب- سود تفاوت نرخ تسعیر ارز حاصل از صادرات از هرگونه مالیات معاف است.
- فعالیت‌های صندوق توسعه حمل و نقل از هرگونه مالیات و عوارض معاف است.

ماده ۱۴۳

معادل ده درصد (۱۰٪) از مالیات بر درآمد حاصل از فروش کالاهایی که در بورس‌های کالایی پذیرفته شده و به فروش می‌رسد و ده درصد (۱۰٪) از مالیات بر درآمد شرکت‌هایی که سهام آنها برای معامله در بورس‌های داخلی یا خارجی پذیرفته می‌شود و پنج درصد (۵٪) از مالیات بر درآمد شرکت‌هایی که سهام آنها برای معامله در بازار خارج از بورس داخلی یا خارجی پذیرفته می‌شود، از سال پذیرش تا سالی که از فهرست شرکتهای پذیرفته‌شده در این بورس‌ها یا بازارها حذف نشده‌اند با تأیید سازمان بخشوده می‌شود. شرکت‌هایی که سهام آنها برای معامله در بورس‌های داخلی یا خارجی یا بازارهای خارج از بورس داخلی یا خارجی پذیرفته شود در صورتی که در پایان دوره مالی به تأیید سازمان حداقل بیست درصد (۲۰٪) سهام شناور آزاد داشته باشند معادل دو برابر معافیت‌های فوق از بخشودگی مالیاتی برخوردار می‌شوند.

تبصره ۱ ماده ۱۴۳ مکرر

تمامی درآمدهای صندوق سرمایه گذاری در چارچوب این قانون و تمامی درآمدهای حاصل از سرمایه گذاری در اوراق بهادار موضوع بند (۲۴) ماده (۱) قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۴ و درآمدهای حاصل از نقل و انتقال این اوراق یا درآمدهای حاصل از صدور و ابطال آنها از پرداخت مالیات بر درآمد و مالیات بر ارزش افزوده موضوع قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب ۲/۳/۱۳۸۷ معاف می باشد و از بابت نقل و انتقال آنها و صدور و ابطال اوراق بهادار یاد شده مالیاتی مطالبه نخواهد شد.

تبصره ۳ و ۴ و ۵ ماده ۱۴۳ مکرر

تبصره ۳- در صورتی که هر شخص حقیقی یا حقوقی مقیم ایران که سهامدار شرکت پذیرفته شده در بورس یا بازار خارج از بورس، سهام یا حق تقدم خود را در بورس‌ها یا بازارهای خارج از بورس خارجی بفروشد، از این بابت هیچ گونه مالیاتی در ایران دریافت نخواهد شد.

تبصره ۴ - صندوق سرمایه گذاری مجاز به هیچ گونه فعالیت اقتصادی دیگری خارج از مجوزهای صادره از سوی سازمان نمی باشد.

تبصره ۵ - نقل و انتقال اوراق بهادار بازارگردانی بازارگردانان دارای مجوز از سازمان بورس و اوراق بهادار در بورس و فرابورس از پرداخت مالیات مقطوع نیم درصد (۵/۰٪) این ماده، معاف است.

ماده ۱۴۵

ماده ۱۴۵- سود دریافتی به هر عنوان در موارد زیر از پرداخت مالیات معاف است:

۱- سود متعلق به سپرده های مربوط به کسور بازنشستگی و پس انداز کارمندان و کارگران نزد بانک های ایرانی در حدود مقررات استخدای مربوطه

۲- سود یا جوايز متعلق به حساب های پس انداز و سپرده های مختلف نزد بانکهای ایرانی یا مؤسسات اعتباری غیر بانکی مجاز. این معافیت شامل سپرده هایی که بانکها یا مؤسسات اعتباری غیر بانکی مجاز نزد هم می گذارند نخواهد بود.

۳- جوايز متعلق به اوراق قرضه دولتی و اسناد خزانه

۴- سود پرداختی بانک های ایرانی به بانک های خارج از ایران بابت اضافه برداشت (اوردرافت) و سپرده ثابت به شرط معامله متقابل

ماده ۱۴۵

۵- سود و جوايز متعلق به اوراق مشاركت تبصره- در مواردی که در قانون مالیاتهای مستقیم به بانکها اشاره می‌شود، امتیازات، تسهیلات، ترجیحات و تکالیف ذکر شده شامل مؤسسات اعتباری غیربانکی که به موجب قانون یا با مجوز بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران تأسیس شده‌اند یا می‌شوند، صندوق ضمانت سرمایه‌گذاری صنایع کوچک، صندوق حمایت از تحقیقات و توسعه صنایع الکترونیک، صنایع دریایی و بیمه سرمایه‌گذاری فعالیت‌های معدنی و صندوق حمایت از توسعه سرمایه‌گذاری در بخش کشاورزی نیز خواهد شد.

• احکام دایمی

- - اشخاص حقوقی خارجی مقیم خارج از ایران با معرفی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و موافقت وزیر امور اقتصادی و دارایی در مورد اعطای تسهیلات و تأمین مالی مشمول پرداخت مالیات موضوع ماده (۱۰۷) اصلاحی قانون مالیات‌های مستقیم مصوب نمی‌باشند.

• مالیات سازمان‌ها و مؤسسات وابسته به شهرداری‌ها که به موجب قانون برای انجام وظایف ذاتی شهرداری در امور عمومی، شهری و خدماتی تشکیل و صد درصد (۱۰۰٪) سرمایه و دارایی آن متعلق به شهرداری است با نرخ صفر می‌باشد.

مصوبه شماره ۵۸۸۴۱ مورخ ۱۳۹۷/۴/۲۶ شورای عالی هماهنگی اقتصادی

• در سال ۱۳۹۷، مالیات بر درآمد آن بخش از سود تقسیم نشده شرکت های ثبت شده نزد سازمان بورس اوراق بهادار که به حساب سرمایه منتقل می شود، مشمول نرخ صفر می گردد.

• مالیات کدام یک از درآمدهای ذیل بر اساس نرخ صفر می باشد؟

الف) مالیات بر درآمد آن بخش از سود تقسیم نشده شرکت های ثبت شده نزد سازمان بورس اوراق بهادار که به حساب سرمایه منتقل می شود.

ب) درآمد شرکتهای تولیدی موضوع ماده ۱۳۲ ق.م.م

ج) درآمد شرکتهای مقیم مناطق آزاد تجاری

د) همه موارد

گزینه د صحیح می باشد.

مسکن مهر

• در خصوص مصوبه هیات وزیران در مورد قراردادهای سه جانبه مسکن مهر کدام گزینه صحیح می باشد؟

الف) میزان مالیات پروژه های مسکن مهر بابت هر واحد مسکن در پروژه های سه جانبه حداکثر سه میلیون ریال می باشد.

ب) خرید مصالح پروژه مشمول مالیات بر ارزش افزوده نمی گردد.

ج) قرارداد آماده سازی اراضی و محوطه سازی مشمول مصوبه هیات وزیران نمی باشد.

د) ب و ج

گزینه الف صحیح می باشد.

مناطق آزاد تجاری و صنعتی

مطابق ماده ۱۳ قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری صنعتی، اشخاص حقیقی و حقوقی که در منطقه به انواع فعالیت‌های اقتصادی اشتغال دارند، نسبت به هر نوع فعالیت اقتصادی در منطقه آزاد از تاریخ بهره‌برداری مندرج در مجوز به مدت بیست سال از پرداخت مالیات بر درآمد و دارایی موضوع قانون مالیات‌های مستقیم معاف خواهند بود و پس از انقضای بیست سال تابع مقررات مالیاتی خواهند بود که با پیشنهاد هیأت وزیران به تصویب مجلس شورای اسلامی خواهد رسید. شایان ذکر است مطابق بند (ت) ماده ۱۳۲ ق.م.م، شرط برخورداری از هرگونه معافیت مالیاتی برای اشخاص حقیقی و حقوقی فعال در مناطق آزاد و سایر مناطق کشور تسلیم اظهارنامه مالیاتی در موقع مقرر قانونی است. اظهارنامه مالیاتی اشخاص حقوقی شامل ترازنامه و حساب سود و زیان طبق نمونه‌ای است که توسط سازمان امور مالیاتی تهیه می‌شود.

دستورالعمل نحوه ارائه اظهارنامه مالیاتی و عملکرد مالی در مناطق آزاد تجاری صنعتی و ویژه اقتصادی (شماره ۲۰۰/۹۶/۵۵ مورخ ۱۳۹۶/۴/۲۰)

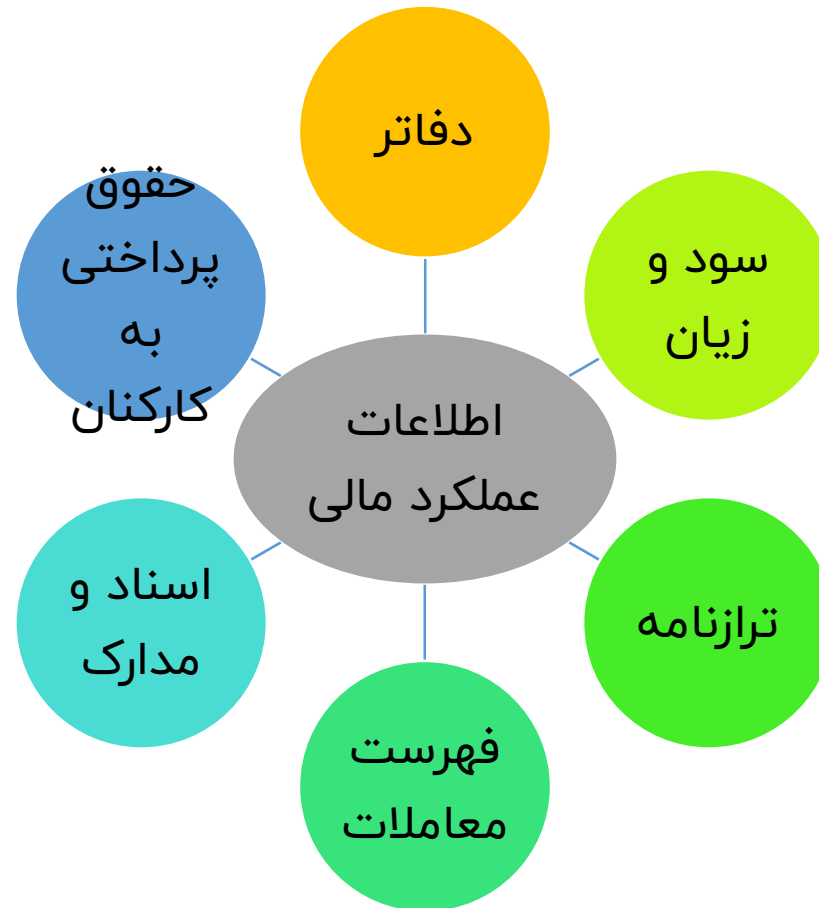
داشتن مجوز فعالیت

شرط برخورداری از هرگونه معافیت مالیاتی برای اشخاص حقیقی و حقوقی در مناطق آزاد

تسلیم اظهارنامه مالیاتی

اطلاعات عملکرد مالی در مواعد مقرر قانونی

دستورالعمل نحوه ارائه اظهارنامه مالیاتی و عملکرد مالی در مناطق آزاد تجاری صنعتی و ویژه اقتصادی (شماره ۲۰۰/۹۶/۵۵ مورخ ۱۳۹۶/۴/۲۰)

شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان

درآمد مشمول مالیات شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان ناشی از قراردادهای و فعالیتهای تحقیق و توسعه، تجاری‌سازی و تولید محصولات و خدمات دانش بنیان در حوزه فناوری‌های برتر و با ارزش افزوده فراوان به ویژه در تولید نرم افزارهای مربوط، توسط همان شرکتها و مؤسسات دانش بنیان به مدت ۱۵ سال پس از تاریخ صدور مجوز برای هر شرکت یا مؤسسه دانش بنیان از مالیات موضوع ماده ۱۰۵ ق.م.م با رعایت سایر مقررات آیین نامه اجرایی مربوط معاف هستند، لذا درآمد مشمول مالیات اشخاص حقیقی که در حوزه فعالیتهای دانش بنیان موضوع دستورالعمل مزبور به فعالیت می‌پردازند و نیز درآمد حقوق کارکنان شاغل در شرکتها یا مؤسسات دانش بنیان مشمول برخورداری از معافیت مالیاتی مورد نظر نخواهند بود.

شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان

واحدهای پژوهشی و فناوری و مهندسی مستقر در پارک‌های علم و فناوری و شهرک‌های فناوری نسبت به فعالیتهای مذکور از تاریخ صدور مجوز توسط مدیریت پارک و نیز کارکنان شاغل در واحدهای یاد شده از معافیت موضوع ماده ۱۳ قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری صنعتی آن برخوردار خواهند بود.

وجوه اداره شده

- نظر به اینکه مانده وجوه اداره شده نزد بانکها سپرده بانکی تلقی نمی‌گردد بنابراین سود دریافتی ناشی از وجوه اداره شده نزد بانک‌های ایرانی یا مؤسسات اعتباری غیر بانکی مجاز، مشمول معافیت موضوع بند (۲) ماده ۱۴۵ ق.م.م.ن خواهد بود.

• چنانچه درآمد ابرازی مشمول مالیات یک شخص حقوقی مشمول ماده ۱۰۵ ق.م.م نسبت به درآمد ابرازی مشمول مالیات سال گذشته آن، هشتاد درصد افزایش داشته باشد چند واحد درصد از نرخ مالیات متعلق به شخص حقوقی مزبور کاسته می‌شود؟

• الف) سه (ب) چهار (ج) پنج (د) هشت

• با توجه به قانون دائمی احکام برنامه ششم توسعه کشور، کدام مورد صحیح نیست؟

(الف) فعالیت‌های صندوق توسعه حمل و نقل از هرگونه مالیات و عوارض معاف است.

(ب) سود تفاوت نرخ تسعیر ارز حاصل از صادرات از هرگونه مالیات معاف است.

(ج) شرکت‌ها و مؤسسات وابسته به آستان‌های مقدس نسبت به تمامی فعالیت‌های اقتصادی خود، مشمول مالیات هستند.

(د) واحدهای صنعتی، معدنی و خدماتی در مناطق غیر برخوردار از اشتغال از هرگونه مالیات و عوارض به مدت پنج سال معاف هستند.

- مطابق ماده ۴۸ احکام دائمی برنامه ششم توسعه، فعالیت‌های صندوق از هرگونه مالیات و عوارض معاف است.
- مطابق ماده ۴۵ احکام دائمی برنامه ششم توسعه، سود تفاوت نرخ تسعیر ارز حاصل از صادرات از هرگونه مالیات معاف است.
- مطابق ماده ۳۱ احکام دائمی برنامه ششم توسعه، آستان‌های مقدس و قرارگاه‌های سازندگی و شرکت‌ها و مؤسسات وابسته به اشخاص مذکور نسبت به تمامی فعالیت‌های اقتصادی خود، مشمول پرداخت مالیات می‌شوند
- مطابق ماده ۳۲ احکام دائمی برنامه ششم توسعه، معافیت مالیاتی واحدهای صنعتی، معدنی و خدماتی در مناطق غیر برخوردار از اشتغال را به میزان معافیت‌های منظور شده در مناطق آزاد تجاری - صنعتی اعمال کند.
- گزینه د صحیح می‌باشد.

• سرمایه‌گذاری اقتصادی انجام شده توسط اشخاص حقوقی غیردولتی (واحدهای تولیدی، معدنی و خدماتی بیمارستان‌ها، هتل‌ها، مراکز اقامتی گردشگری و حمل و نقل) با مجوز سرمایه‌گذاری از مراجع قانونی ذی‌ربط، برای واحدهایی که از تاریخ ۹۵/۱/۱ به بعد برای آن‌ها پروانه بهره‌برداری یا مجوز صادر یا قرارداد استخراج و فروش منعقد شده یا می‌شود، علاوه بر برخورداری از نرخ صفر مالیاتی، در مناطق کمتر توسعه یافته، معادل سرمایه‌گذاری انجام شده..... مالیات سال‌های بعد از دوره محاسبه مالیات با نرخ صفر تا زمانی که جمع درآمد مشمول مالیات واحد حداکثر به میزان سرمایه ثبت و پرداخت شده برسد، با نرخ صفر محاسبه می‌شود.

ب) ۵۰٪ - دو برابر

الف) ۵۰٪ - یک و نیم برابر

د) ۱۰۰٪ - دو برابر

ج) ۱۰۰٪ - یک و نیم برابر

• گزینه د صحیح می باشد. مطابق بند(۱) ماده ۷ آیین نامه اجرایی موضوع تبصره (۲) ماده ۱۳۲ ق.م.م، سرمایه گذاری اقتصادی انجام شده توسط اشخاص حقوقی غیردولتی (واحدهای تولیدی، معدنی و خدماتی بیمارستانها، هتلها، مراکز اقامتی گردشگری و حمل و نقل) با مجوز سرمایه گذاری از مراجع قانونی ذی ربط، برای واحدهایی که از تاریخ ۱/۱/۱۳۹۵ به بعد برای آنها پروانه بهره برداری یا مجوز صادر یا قرارداد استخراج و فروش منعقد شده یا می شود، علاوه بر برخورداری از نرخ صفر حسب مورد به شرح زیر مورد حمایت قرار می گیرد:

۱- در مناطق کمتر توسعه یافته، معادل سرمایه گذاری اقتصادی انجام شده، مالیات سالهای بعد از دوره محاسبه مالیات با نرخ صفر تا زمانی که جمع درآمد مشمول مالیات واحد حداکثر به میزان دو برابر سرمایه ثبت و پرداخت شده برسد، با نرخ صفر محاسبه می شود.

• واحدهای تولیدی و معدنی مشمول مالیات با نرخ صفر که در زمان بهره‌برداری دارای بیش از پنجاه نفر نیروی کار شاغل باشند، در صورتی که در دوره معافیت، هر سال نیروی کار شاغل خود را نسبت به سال قبل حداقل افزایش دهند، به ازای هر سال افزایش کارکنان، در صورت تأیید وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و ارائه اسناد و مدارک مربوط به فهرست بیمه تأمین اجتماعی کارکنان، به دوره معافیت آنان (دوره برخورداری از محاسبه مالیات با نرخ صفر) اضافه می‌گردد.

ب) ۵۰٪ - یک سال

د) ۵۰٪ - دو سال

الف) ۳۰٪ - یک سال

ج) ۳۰٪ - دو سال

• افزایش بهای ناشی از تجدید ارزیابی کدام یک از دارایی‌های اشخاص حقوقی با رعایت استانداردهای حسابداری مشمول پرداخت مالیات بر درآمد نمی‌باشد؟

دارایی‌های نامشهود	سرمایه گذاری بلند مدت	دارایی زیست مولد	
بلی	بلی	بلی	(الف)
خیر	بلی	خیر	(ب)
خیر	خیر	بلی	(ج)
بلی	خیر	خیر	(د)

• کدام گزینه در خصوص واحدهای پژوهشی و فناوری و مهندسی دارای مجوز مستقر در شهرک‌های فناوری صحیح می‌باشد؟

الف) از معافیت موضوع ماده ۱۳ قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری صنعتی برخوردار خواهند شد.

ب) به مدت ۱۵ سال پس از تاریخ صدور مجوز از مالیات بر درآمد معاف هستند.

ج) به مدت ۱۰ سال پس از تاریخ صدور مجوز از مالیات بر درآمد معاف هستند.

د) از معافیت برخوردار نمی‌باشند.

• سود و زیان ناشی از تسعیر دارایی‌ها و بدهی‌های ارزی کدامیک
مشمول مالیات با نرخ صفر نمی‌باشد؟

الف) بانک توسعه صادرات ایران ب) صندوق ضمانت صادرات ایران
ج) شرکت سرمایه‌گذاری خارجی د) شرکت بازرگانی توسعه صادرات ایران

• کدامیک از موارد ذیل جزء تکالیف اشخاص حقیقی و حقوقی فعالان اقتصادی مناطق آزاد تجاری و صنعتی می‌باشد؟

الف) ارسال فهرست معاملات خود مطابق اقلام اطلاعاتی مندرج در سامانه الکترونیکی مربوط

ب) ارسال فهرست حقوق پرداختی به کارکنان خود از طریق سامانه الکترونیکی

ج) تسلیم اظهارنامه مالیاتی در صورت داشتن درآمد اجاره املاک

د) همه موارد

• طبق ماده ۱۳۸ مکرر ق.م.م درآمد حاصل از آورده نقدی اشخاص برای تأمین مالی پروژه‌ها و طرح‌ها و سرمایه در گردش بنگاه‌های تولیدی در قالب عقود مشارکتی معادل حداقل سود مورد انتظار عقود مشارکتی مصوب شورای پول و اعتبار از پرداخت مالیات بر درآمد معاف است. در کدامیک از شرایط ذیل معافیت مزبور تعلق نخواهد گرفت؟

الف) خروج آورده نقدی تا دو سال ب) خروج آورده نقدی تا یک سال

ج) خروج آورده نقدی تا شش ماه د) همه موارد فوق

مطابق تبصره (۱) ماده ۱۳۸ مکرر ق.م.م، استفاده‌کننده از معافیت موضوع این ماده تا دو سال نمی‌تواند آورده نقدی را از بنگاه تولیدی خارج کند. در صورت کاهش آورده نقدی، به میزان ارزش روز معافیت استفاده‌شده، مالیات سال خروج آورده نقدی، اضافه می‌شود.

• سهام شرکتهای الف و ب برای معامله در بورس اوراق بهادار پذیرفته شده و در پایان دوره مالی به تأیید سازمان بورس و اوراق بهادار به ترتیب ۲۵٪ و ۱۵٪ سهام شناور آزاد داشته و درآمد مشمول مالیات آنها به ترتیب ۴۰ ریال و ۲۰ ریال می باشد. مالیات بر درآمد شرکتهای الف و ب را محاسبه نمایید؟

الف) ۹ ریال - ۵ ریال

ب) ۸ ریال - ۴/۵ ریال

ج) ۹ ریال - ۴/۷ ریال

د) ۸ ریال - ۵ ریال

$$۴۰ \times ۲۵\% = ۱۰$$

• مالیات قبل از اعمال معافیت ماده ۱۴۳ شرکت الف

$$۱۰ \times ۸۰\% = ۸$$

• مالیات بعد از اعمال معافیت ماده ۱۴۳ شرکت الف

$$۲۰ \times ۲۵\% = ۵$$

• مالیات قبل از اعمال معافیت ماده ۱۴۳ شرکت ب

$$۵ \times ۹۰\% = ۴/۵$$

• مالیات بعد از اعمال معافیت ماده ۱۴۳ شرکت ب

• مابه‌التفاوت حاصل از فروش اموال و دارایی‌های مازاد بانک‌های دولتی نسبت به مبلغ قیمت دفتری و هزینه‌های فروش پس از کسر سهم سود قطعی سپرده‌گذاران، در اجرای تبصره ۱ ماده ۱۶ قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور

الف) از پنجاه درصد مالیات متعلق معاف می‌باشد.

ب) به‌عنوان سود تلقی و مشمول مالیات بر درآمد می‌باشد.

ج) از پرداخت مالیات معاف می‌باشد.

د) در صورت واریز به حساب خزانه و تخصیص بابت افزایش سرمایه همان بانک، از پرداخت مالیات معاف می‌باشد.

مطابق تبصره ۱ ماده ۱۶ قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور، معادل صد درصد مابه‌التفاوت حاصل از فروش اموال و دارایی‌های مازاد بانک‌های دولتی نسبت به مبلغ قیمت دفتری و هزینه‌های فروش پس از کسر سهم سود قطعی سپرده‌گذاران، به خزانه‌داری کل کشور واریز و جهت افزایش سرمایه همان بانک تخصیص داده می‌شود. وجوه حاصل از این تبصره از پرداخت مالیات و سود سهم دولت معاف است.

• - براساس صورتجلسه شورای عالی مالیاتی، معافیت مالیاتی موضوع قسمت اخیر ماده ۱۴۳ ق.م.م.اصلاحی مصوب بهمن ماه ۱۳۸۰ (در خصوص سهام شناور حداقل به میزان ۲۰%) شامل کدامیک از معافیت‌های اشاره‌شده در متن ماده مذکور می‌گردد:

الف) معافیت ده درصد مالیات بر درآمد شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس‌های داخلی و پنج درصد بازار خارج از بورس داخلی

ب) معافیت ده درصد مالیات بر درآمد شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس‌های خارجی و پنج درصد بازار خارج از بورس خارجی

ج) معافیت ده درصد مالیات حاصل از فروش کالا که در بورس‌های کالایی پذیرفته‌شده است.

د) تمام موارد

• کدام گزینه در خصوص معافیت واحدهای تولیدی فناوری اطلاعات صحیح نمی‌باشد؟

الف) محاسبه مالیات با نرخ صفر واحدهای تولیدی فناوری اطلاعات به درآمدهای حاصل از پشتیبانی تسری ندارد.

ب) درآمد واحدهای مستقر در شعاع یک‌صد و بیست کیلومتری مرکز استان تهران (به استثنای شهرک‌های صنعتی استان‌های قم و سمنان) و پنجاه کیلومتری مرکز استان اصفهان و سی کیلومتری مراکز سایر استان‌ها و شهرهای بیش از سیصد هزار نفر جمعیت براساس آخرین سرشماری نفوس و مسکن، مشمول محاسبه مالیات به نرخ صفر نمی‌باشند.

ج) واحدهای تولیدی فناوری اطلاعات از تاریخ شروع بهره‌برداری مشمول محاسبه مالیات به نرخ صفر می‌باشند.

د) درآمد ابرازی ناشی واحدهای تولیدی فناوری اطلاعات به مدت پنج سال و در مناطق کمتر توسعه‌یافته به مدت ده سال با نرخ صفر مشمول مالیات می‌باشد.

• شرط برخورداری از معافیت در مناطق آزاد تجاری و صنعتی کدام یک از موارد می‌باشد؟

ب) داشتن مجوز فعالیت
د) همه موارد

الف) تسلیم اظهارنامه مالیاتی
ج) اطاعات عملکرد مالی

• مبلغ ۱۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال کمک انجام شده به یک موسسه خیریه در سال ۱۳۹۶ به مصرف نرسیده است، در صورتی که موسسه مربوط اظهارنامه خود را در موعد مقرر تسلیم اداره امور مالیاتی نموده باشد، مالیات متعلق را محاسبه نمایید؟

الف) ۲۵ م ریال

ب) ۱۵ م ریال

ج) با اخذ مالیات به سال مالی بعد منتقل می‌گردد.

د) بدون تعلق مالیات به سال مالی بعد منتقل می‌گردد.

• شرکت الف صاحب یک باشگاه ورزشی دارای مجوز از سازمان تربیت بدنی در اظهارنامه عملکرد سال ۱۳۹۴ خود موارد زیر را به عنوان درآمد ابراز می نماید.

درآمد تبلیغات ورزشی	۲۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال
درآمد نقل و انتقال ورزشکار	۱۵/۰۰۰/۰۰۰ ریال
فروش لوازم متضمن نشان و مشخصات باشگاه	۳۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال
مالیات جهت درج در اظهارنامه را محاسبه نمایید؟	
الف) ۱۶۲/۵۰۰/۰۰۰ ریال	ب) ۵۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال
ج) ۱۱۲/۵۰۰/۰۰۰ ریال	د) صفر

• مطابق تبصره (۱) ماده ۳ آیین نامه اجرایی موضوع ماده ۱۳۴ ق.م.م، درآمد باشگاه‌ها و مؤسسات ورزشی دارای مجوز از مراجع ذی‌ربط از محل تبلیغات، نقل‌وانتقال یا معاوضه ورزشکار، فروش لوازم متضمن نشان و یا مشخصات باشگاه و موسسه ورزشی و همچنین کمک‌های دریافتی آن‌ها از دولت و یا مؤسسات دولتی برای انجام خدمات ورزشی، درآمد ناشی از فعالیت ورزشی تلقی می‌شود. سایر فعالیت‌های اقتصادی باشگاه‌ها و مؤسسات مذکور و نیز فعالیت‌های ورزشی فاقد مجوز مشمول مالیات می‌باشند.

مروری بر قوانین و مقررات مالیاتی با رویکرد آزمون جامعه حسابداران رسمی

@ IRAN_TAX_NEWS

@TAXINFORMATION

منبع:

- کتاب قوانین و مقررات مالیاتی با رویکرد آزمون عضویت در جامعه حسابداران رسمی ۱۳۹۷
 - کتاب مجموعه قوانین و مقررات مالیاتی به انضمام بخشنامه‌ها ۱۳۹۷
 - کتاب حسابرسی و حسابداری مالیاتی جلد اول و دوم ۱۳۹۷
- احمد آخوندی

- آقای سبحانی مبلغ ۱۰۰ م ریال در تاریخ ۹۶/۱/۱ با انعقاد قرارداد در قالب عقود مشارکتی به شرکت تولیدی درنا پرداخت نموده است در صورتی که مبلغ ثبت شده در دفاتر شرکت بابت هزینه مالی قرارداد فوق ۲۵ م ریال و نرخ سود مورد انتظار عقود مشارکتی ۱۸ درصد و نرخ سود سپرده بانکی ۱۰ درصد باشد، هزینه قابل قبول از این بابت را محاسبه نمایید؟ (سال مالی شرکت منطبق با سال شمسی)

$$۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰ \times ۱۸\% = ۱۸,۰۰۰,۰۰۰$$

مهلت زمان رسیدگی مأموران مالیاتی به پرونده‌های مالیاتی و متمم

آخرین مهلت رسیدگی

تسلیم اظهارنامه

عدم تسلیم اظهارنامه

مبلغ ابرازی

کتمان درآمد

یک سال از تاریخ انقضای
تسلیم اظهارنامه

پنج سال از تاریخ
انقضای تسلیم
اظهارنامه

اشخاص مشمول ارسال فهرست معاملات

اشخاص حقوقی

مشاغل گروه اول

مشاغل مشمول مالیات بر ارزش افزوده

عدم الزام درج شماره اقتصادی خریدار

مشمول ثبت نام در نظام مالیاتی نباشد.

میزان عدم مشمول گزارش معاملات فصلی
(۱۶۹ مکرر)

مصرف کننده نهایی حقیقی

حقیقی ماده ۸۱ ق.م.م (کشاورزی، صیادی و...)

عدم الزام درج شماره اقتصادی خریدار

مشمول ثبت نام در نظام مالیاتی نباشد.

میزان عدم مشمول گزارش معاملات فصلی
(۱۶۹ مکرر)

مصرف کننده نهایی حقیقی

حقیقی ماده ۸۱ ق.م.م (کشاورزی، صیادی و...)

عدم الزام درج شماره اقتصادی فروشنده

اشخاص حقیقی

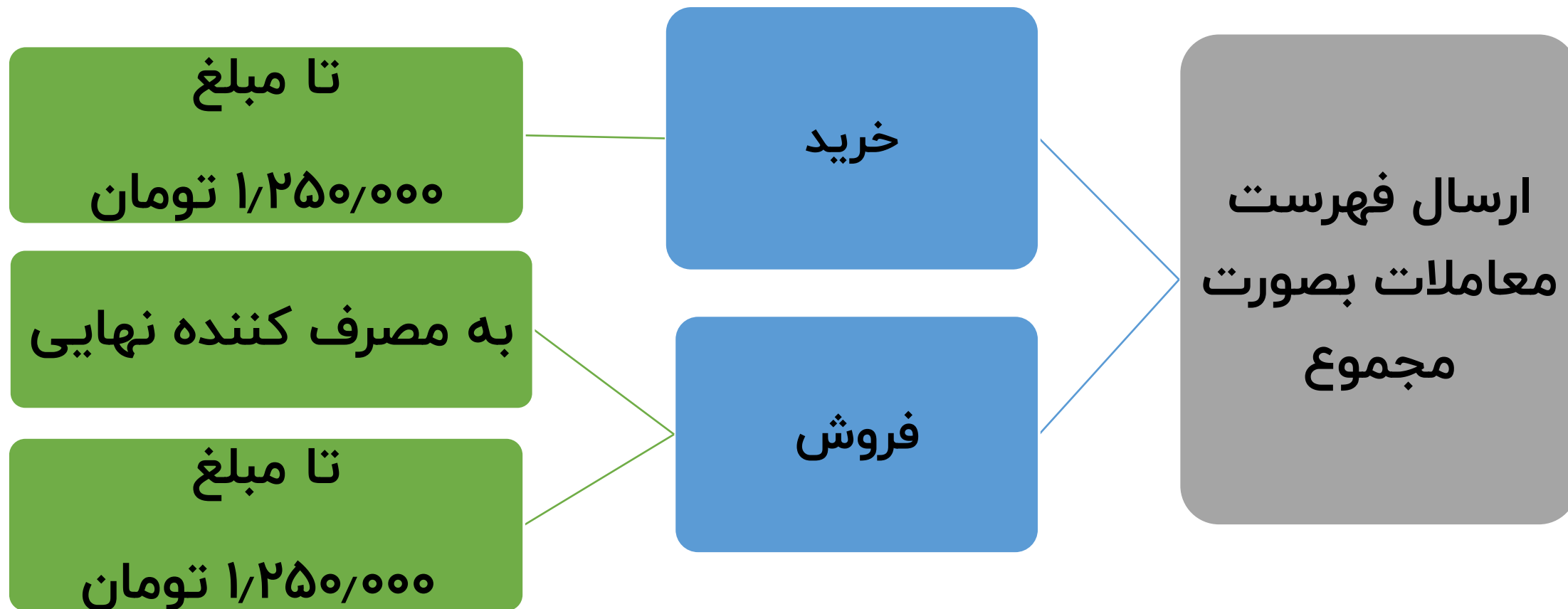
صورت حساب خرید تا
میزان پنج درصد حد
نصاب معاملات کوچک

- مشمولین ثبت نام مکلفند هرگونه تغییرات از جمله، انحلال، تعطیلی فعالیت {دائم یا موقت (تعلیق)}، تغییر نام، تغییر شغل، تغییر نشانی، تبدیل فعالیت انفرادی به مشارکتی و یا بالعکس، تغییر شرکا (اختیاری یا قهری) و یا سایر موارد را حداکثر ظرف مدت دو ماه از تاریخ انجام یا وقوع تغییرات به سازمان اعلام نمایند.

- صاحبان مشاغل و اشخاص حقوقی مشمول ثبت نام مکلفند مادامی که برای آنها شماره اقتصادی جدید صادر نشده است، حسب مورد از شماره ملی، شناسه ملی، شناسه مشارکت مدنی و شماره اختصاصی اشخاص خارجی استفاده نمایند.

- مشمولین ثبت نام مکلفند هرگونه تغییرات از جمله، انحلال، تعطیلی فعالیت {دائم یا موقت (تعلیق)}، تغییر نام، تغییر شغل، تغییر نشانی، تبدیل فعالیت انفرادی به مشارکتی و یا بالعکس، تغییر شرکا (اختیاری یا قهری) و یا سایر موارد را حداکثر ظرف مدت دو ماه از تاریخ انجام یا وقوع تغییرات به سازمان اعلام نمایند.

- صاحبان مشاغل و اشخاص حقوقی مشمول ثبت نام مکلفند مادامی که برای آنها شماره اقتصادی جدید صادر نشده است، حسب مورد از شماره ملی، شناسه ملی، شناسه مشارکت مدنی و شماره اختصاصی اشخاص خارجی استفاده نمایند.

تا مبلغ

۱/۲۵۰/۰۰۰ تومان

به مصرف کننده نهایی

تا مبلغ

۱/۲۵۰/۰۰۰ تومان

خرید

فروش

ارسال فهرست
معاملات بصورت
مجموع

مهلت ارسال فهرست معاملات

فهرست معاملات در مقاطع سه ماهه (فصلی)

تا یک ماه و نیم پس از پایان هر فصل

موارد عدم شمول ارسال فهرست معاملات

خرید و فروش و سود و کارمزد اوراق بهادار

خرید و فروش سهام و سهم‌الشرکه و حق تقدم سهام یا
سهم‌الشرکه

سود و کارمزد و جریمه‌های بانک‌ها، صندوق تعاون، صندوق-
های حمایت از توسعه بخش کشاورزی، مؤسسات اعتباری
غیربانکی مجاز و صندوق‌های قرض‌الحسنه

سود سهام و سهم‌الشرکه

موارد عدم شمول ارسال فهرست معاملات

حق عضویت اعضا، مجامع حرفه‌ای، احزاب و انجمن‌ها
وتشکل‌های غیردولتی دارای مجوز از مراجع ذیصلاح

خرید و فروش سهام و سهم‌الشرکه و حق تقدم سهام یا
سهم‌الشرکه

کمک‌ها، جوایز و هدایای بلاعوض

موارد عدم شمول ارسال فهرست معاملات

مبالغی که تحت عناوین جریمه یا خسارت، انواع عوارض و مالیات (به‌استثناء مالیات و عوارض قانون مالیات بر ارزش افزوده) حق ثبت، حق تمبر، حقوق گمرکی و موارد مشابه، به دستگاه‌های اجرائی پرداخت می‌گردد.

حقوق و دستمزد پرداختی موضوع فصل سوم از باب سوم قانون مالیات‌های مستقیم

وجوه پرداختی بابت حق نگهداری (شارژ) ساختمان محل فعالیت و آبونمان‌های پرداختی.

موارد ابطال شماره اقتصادی

فوت اشخاص حقیقی

اعلام اشخاص حقیقی مبنی بر خاتمه فعالیت اقتصادی

انحلال اشخاص حقوقی ثبت شده پس از اتمام عملیات تصفیه و اعلام ختم تصفیه و سایر اشخاص حقوقی پس از لغو مجوز فعالیت

صدور حکم مراجع قضایی مبنی بر ابطال شماره اقتصادی

در صورت انجام تخلفات موضوع ردیف‌های یک الی سه جدول فوق‌الذکر در هر معامله، جریمه قابل محاسبه و مطالبه حداکثر معادل ۲٪ مبلغ همان معامله خواهد بود.

ردیف	شرح تخلف	نرخ جریمه	مأخذ محاسبه جریمه
۱	عدم صدور صورتحساب فروش کالا یا ارائه خدمت	۲٪	مبلغ مورد معامله
۲	عدم درج شماره اقتصادی خود	۲٪	مبلغ مورد معامله
۳	عدم درج شماره اقتصادی طرف معامله	۲٪	مبلغ مورد معامله

موارد ابطال شماره اقتصادی

ردیف	شرح تخلف	نرخ جریمه	مأخذ محاسبه جریمه
۴	استفاده از شماره اقتصادی خود برای معاملات دیگران	۲٪	مبلغ مورد معامله
۵	استفاده از شماره اقتصادی دیگران برای معاملات خود	۲٪	مبلغ مورد معامله
۶	عدم ارائه فهرست معاملات انجام شده به سازمان طبق روش‌های تعیین شده	۱٪	مبلغ معاملاتی که فهرست آن‌ها ارائه نشده است.

چارچوب و ساختار تبادل اطلاعات بسته های اطلاعاتی آیین نامه اجرایی موضوع تبصره (۵) ماده ۱۶۹ مکرر

بازه زمانی تهیه بسته های اطلاعاتی	حد آستانه	نوع اطلاعات
سالانه	مجموع معاملات برای هر شخص در یکسال به میزان یک میلیارد و پانصد میلیون ریال و بیشتر	خرید و فروش کالا
سالانه	مجموع معاملات برای هر شخص در یکسال به میزان هفتصد و پنجاه میلیون ریال و بیشتر	خرید و فروش خدمات
به صورت برخط و لحظه ای	واردات و صادرات با هر میزان ارزش	تجارت خارجی (واردات و صادرات کالاها و خدمات)

چارچوب و ساختار تبادل اطلاعات بسته های اطلاعاتی آیین نامه اجرایی موضوع تبصره (۵) ماده ۱۶۹ مکرر

بازه زمانی تهیه بسته های اطلاعاتی	حد آستانه	نوع اطلاعات
سالانه	کلیه قراردادها	قراردادهای مربوط به انجام معاملات و فعالیت های تجاری
سالانه	مجموع قراردادهای هر شخص با ارزش هفتصد و پنجاه میلیون ریال و بیشتر	عملیات پیمانکاری و هرگونه خدمات
سالانه	کلیه معاملات بانک مرکزی و سایر بانکها، مؤسسات مالی و اعتباری و صرافی ها با میزانی بیش از یکصد هزار دلار و یا معادل آن در هر سال	خرید و فروش ارز (اعم از نقدی یا برات یا حواله ای)

چارچوب و ساختار تبادل اطلاعات بسته های اطلاعاتی آیین نامه اجرایی موضوع تبصره (۵) ماده ۱۶۹ مکرر

بازه زمانی تهیه بسته های اطلاعاتی	حد آستانه	نوع اطلاعات
سالانه	کلیه قراردادها	قراردادهای مربوط به انجام معاملات و فعالیت های تجاری
سالانه	مجموع قراردادهای هر شخص با ارزش هفتصد و پنجاه میلیون ریال و بیشتر	عملیات پیمانکاری و هرگونه خدمات
سالانه	کلیه معاملات بانک مرکزی و سایر بانکها، مؤسسات مالی و اعتباری و صرافی ها با میزانی بیش از یکصد هزار دلار و یا معادل آن در هر سال	خرید و فروش ارز (اعم از نقدی یا برات یا حواله ای)

چارچوب و ساختار تبادل اطلاعات بسته های اطلاعاتی آیین نامه اجرایی موضوع تبصره (۵) ماده ۱۶۹ مکرر

بازه زمانی تهیه بسته های اطلاعاتی	حد آستانه	نوع اطلاعات
هر فصل	کلیه معاملات بانک مرکزی و سایر بانکها، مؤسسات مالی و اعتباری و بورس کالا	خرید و فروش سکه و شمش طلا
سالانه	کلیه بیمه نامه های صادره و خسارت های پرداختی	انواع بیمه نامه های صادره و خسارت های پرداختی
هر فصل	کلیه بارنامه ها و صورت وضعیت های حمل و نقل بار و مسافر	بارنامه و صورت وضعیت حمل و نقل بار و مسافر
سالانه	جمع گردش خرید یا فروش سالانه سهام یا سایر اوراق بهادار اشخاصی که به میزان پنجاه میلیارد ریال و بیشتر باشد.	جمع گردش سالانه (دوره مالی) نقل و انتقال سهام و سایر اوراق بهادار

چارچوب و ساختار تبادل اطلاعات بسته های اطلاعاتی آیین نامه اجرایی موضوع تبصره (۵) ماده ۱۶۹ مکرر

بازه زمانی تهیه بسته های اطلاعاتی	حد آستانه	نوع اطلاعات
سالانه	الف) اشخاص حقوقی: کل گردش حسابها به استثنای حسابهای اشخاص مشمول ماده (۲) قانون که توسط خزانه داری کل کشور افتتاح شده یا می شود.	جمع گردش و مانده سالانه (دوره مالی) انواع حسابهای ریالی و ارزی (سپرده های دیداری) نزد بانکها و مؤسسات اعتباری
سالانه	ب) اشخاص حقیقی: جمع گردش بدهکار یا بستانکار کلیه حسابهای اشخاص که در طی سال شمسی پنجاه میلیارد ریال (یا معادل ارزی این مبلغ) و بیشتر باشد.	

چارچوب و ساختار تبادل اطلاعات بسته های اطلاعاتی آیین نامه اجرایی موضوع تبصره (۵) ماده ۱۶۹ مکرر

بازه زمانی تهیه بسته های اطلاعاتی	حد آستانه	نوع اطلاعات
سالانه	الف) اشخاص حقوقی: جمع گردش و مانده کلیه سپرده ها و سود متعلق در پایان هر سال به استثنای حساب های اشخاص مشمول ماده (۲) قانون که توسط خزانه داری کل کشور افتتاح شده یا می شود.	جمع گردش و مانده سالانه (دوره مالی) انواع سپرده های غیردیداری ریالی و ارزی و سود آنها نزد بانک ها و مؤسسات اعتباری
سالانه	ب) اشخاص حقیقی: جمع گردش بدهکار یا بستانکار کلیه حساب های سپرده اشخاص که در طی سال شمسی پنجاه میلیارد ریال (یا معادل ارزی این مبلغ) و بیشتر باشد.	

چارچوب و ساختار تبادل اطلاعات بسته های اطلاعاتی آیین نامه اجرایی موضوع تبصره (۵) ماده ۱۶۹ مکرر

بازه زمانی تهیه بسته های اطلاعاتی	حد آستانه	نوع اطلاعات
سالانه	اطلاعات تمامی حسابها، سپرده ها و تسهیلات و تعهدات اشخاص (حقیقی و حقوقی)	جمع گردش و مانده سالانه (دوره مالی) انواع حسابها، سپرده ها و سود آنها (سپرده-های دیداری و غیر دیداری)، تسهیلات و تعهدات نزد بانک-ها و مؤسسات مالی و اعتباری مادامی که از بانک مرکزی مجوز فعالیت اخذ نموده اند.

چارچوب و ساختار تبادل اطلاعات بسته های اطلاعاتی آیین نامه اجرایی موضوع تبصره (۵) ماده ۱۶۹ مکرر

بازه زمانی تهیه بسته های اطلاعاتی	حد آستانه	نوع اطلاعات
سالانه	الف) اشخاص حقوقی کلیه تسهیلات ریالی و ارزی به استثنای تسهیلات اعطایی به اشخاص مشمول ماده (۲) قانون	تسهیلات بانکی اعم از ارزی و ریالی در قالب کلیه عقود توسط بانکها و مؤسسات اعتباری
سالانه	ب) اشخاص حقیقی کلیه تسهیلات ریالی و ارزی که اصل مبلغ تسهیلات یا معادل ریالی آن بیشتر از یک و نیم میلیارد ریال باشد. به استثنای تسهیلات خرید مسکن	
		تسهیلات اعطایی اعم از ارزی و ریالی در قالب کلیه عقود توسط شرکت های اعتباری (بانکها)

چارچوب و ساختار تبادل اطلاعات بسته های اطلاعاتی آیین نامه اجرایی موضوع تبصره (۵) ماده ۱۶۹ مکرر

بازه زمانی تهیه بسته های اطلاعاتی	حد آستانه	نوع اطلاعات
سالانه	مشخصات کلیه ضمانت نامه های صادره برای اشخاص حقیقی و حقوقی	ضمانت نامه ها و نظایر آن
سالانه	اطلاعات کلیه املاک و انواع وسایط نقلیه (هوایی، دریایی، ریلی، جاده ای درون و برون شهری) و انواع ماشین آلات راه سازی و صنعتی و نقل و انتقال آنها	اطلاعات دارایی ها، اموال و املاک و همچنین نقل و انتقال آنها

چارچوب و ساختار تبادل اطلاعات بسته های اطلاعاتی آیین نامه اجرایی موضوع تبصره (۵) ماده ۱۶۹ مکرر

بازه زمانی تهیه بسته های اطلاعاتی	حد آستانه	نوع اطلاعات
سالانه	مجموع معاملات برای هر شخص در یکسال به میزان یک میلیارد و پانصد میلیون ریال و بیشتر	خرید و فروش کالا
سالانه	مجموع معاملات برای هر شخص در یکسال به میزان هفتصد و پنجاه میلیون ریال و بیشتر	خرید و فروش خدمات
به صورت برخط و لحظه ای	واردات و صادرات با هر میزان ارزش	تجارت خارجی (واردات و صادرات کالاها و خدمات)

چارچوب و ساختار تبادل اطلاعات بسته های اطلاعاتی آیین نامه اجرایی موضوع تبصره (۵) ماده ۱۶۹ مکرر

بازه زمانی تهیه بسته های اطلاعاتی	حد آستانه	نوع اطلاعات
سالانه	مجموع معاملات برای هر شخص در یکسال به میزان یک میلیارد و پانصد میلیون ریال و بیشتر	خرید و فروش کالا
سالانه	مجموع معاملات برای هر شخص در یکسال به میزان هفتصد و پنجاه میلیون ریال و بیشتر	خرید و فروش خدمات
به صورت برخط و لحظه ای	واردات و صادرات با هر میزان ارزش	تجارت خارجی (واردات و صادرات کالاها و خدمات)

مروری بر قوانین و مقررات مالیاتی با رویکرد آزمون جامعه حسابداران رسمی

@ IRAN_TAX_NEWS

@TAXINFORMATION

منبع:

- کتاب قوانین و مقررات مالیاتی با رویکرد آزمون عضویت در جامعه حسابداران رسمی ۱۳۹۷
 - کتاب مجموعه قوانین و مقررات مالیاتی به انضمام بخشنامه‌ها ۱۳۹۷
 - کتاب حسابرسی و حسابداری مالیاتی جلد اول و دوم ۱۳۹۷
- احمد آخوندی

سپیدار
همکاران سیستم

قانون مالیات بر ارزش افزوده

ماده ۱ - دامنه شمول قانون

عرضه کالاها و ارائه خدمات در ایران و همچنین واردات و صادرات آنها
مشمول مقررات این قانون می‌باشد.

ماده ۲ - منظور از مالیات در قانون

منظور از مالیات در این قانون به استثناء موارد مندرج در فصول هشتم و نهم، مالیات بر ارزش افزوده می‌باشد.

ماده ۳ - تعریف ارزش افزوده

ارزش افزوده در این قانون، تفاوت بین ارزش کالاها و خدمات عرضه شده با ارزش کالاها و خدمات خریداری یا تحصیل شده در يك دوره معین می‌باشد.

ماده ۴ - منظور از عرضه کالا تبصره - (منظور عرضه به خود و مشمولیت آن)

عرضه کالا در این قانون، انتقال کالا از طریق هر نوع معامله است.

تبصره - کالاهای موضوع این قانون که توسط مؤدی خریداری، تحصیل یا تولید می‌شود در صورتی که برای استفاده شغلی به عنوان دارایی در دفاتر ثبت گردد یا برای مصارف شخصی برداشته شود، عرضه کالا به خود محسوب و مشمول مالیات خواهد شد.

بخشنامه شماره ۲۸۰۰۴ مورخ ۱۳۸۸/۱۱/۱۲

موضوع پاسخ سوالات قانون مالیات بر ارزش افزوده، بندهای ۱ و ۲ و ۳

بخش نامه شماره ۲۸۰۰۴ مورخ ۱۳۸۸/۱۱/۱۲

به استناد مفاد ماده (۱۷) قانون، مالیات و عوارض ارزش افزوده پرداختی مؤدیان مشمول اجرای قانون بابت تحصیل دارایی های ثابت (از قبیل احداث ساختمان، خرید ماشین آلات و تجهیزات، وسائط نقلیه، اثاثه و ملزومات اداری) که برای فعالیت های اقتصادی خود و به استناد صورت حسابهای صادره پرداخت می نمایند، با رعایت تبصره های ذیل ماده مذکور از مالیات و عوارض متعلقه بابت عرضه کالاها و خدمات غیر معاف توسط آن ها قابل کسر و یا تهاتر خواهد بود.

بخش نامه شماره ۲۸۰۰۴ مورخ ۱۳۸۸/۱۱/۱۲

موضوع پاسخ سوالات قانون مالیات بر ارزش افزوده، بندهای ۱ و ۲ و ۳

۱. به استناد مفاد ماده (۱۷) قانون، مالیات و عوارض ارزش افزوده پرداختی مؤدیان مشمول اجرای قانون بابت تحصیل دارایی های ثابت (از قبیل احداث ساختمان، خرید ماشین آلات و تجهیزات، وسائط نقلیه، اثاثه و ملزومات اداری) که برای فعالیت های اقتصادی خود و به استناد صورت حسابهای صادره پرداخت می نمایند، با رعایت تبصره های ذیل ماده مذکور از مالیات و عوارض متعلقه بابت عرضه کالاها و خدمات غیر معاف توسط آن ها قابل کسر و یا تهاتر خواهد بود.

ماده ۵ - منظور از ارائه خدمات

ارائه خدمات در این قانون، به استثناء موارد مندرج در فصل نهم، انجام خدمات برای غیر در قبال ما به ازاء می‌باشد.

بخش‌نامه شماره ۲۸۰۰۴ مورخ ۱۳۸۸/۱۱/۱۲

ارائه خدمات در ایران برای غیر و در قبال ما به ازاء و عرضه کالاها از طریق هر نوع معامله (اعم از عقد بیع، صلح، هبه، ...) به استثنای موارد معاف مطرح در ماده (۱۲) قانون و همچنین واردات آن‌ها با رعایت ترتیبات قانونی و دستورالعمل‌های صادره، مشمول مالیات و عوارض ارزش افزوده می‌باشد.

ماده ۶. تعریف واردات

واردات در این قانون، ورود کالا یا خدمت از خارج از کشور یا از مناطق آزاد تجاری - صنعتی و مناطق ویژه اقتصادی به قلمرو گمرکی کشور می‌باشد.

ماده ۷. تعریف صادرات

صادرات در این قانون، صدور کالا یا خدمت به خارج از کشور یا به مناطق آزاد تجاری - صنعتی و مناطق ویژه اقتصادی می‌باشد.

ماده ۸. تعریف مؤدی

اشخاصی که به عرضه کالا و ارائه خدمت و واردات و صادرات آنها مبادرت می‌نمایند، به عنوان مؤدی شناخته شده و مشمول مقررات این قانون خواهند بود.

ماده ۹. منظور از معاوضه کالا و خدمات

معاوضه کالاها و خدمات در این قانون، عرضه کالا یا خدمت از طرف هر يك از متعاملین تلقی و به طور جداگانه مشمول مالیات می‌باشد.

ماده ۱۰. دوره‌های مالیاتی

هر سال شمسی به چهار دوره مالیاتی سه ماهه، تقسیم می‌شود. در صورتی که شروع یا خاتمه فعالیت مؤدی در خلال يك دوره مالیاتی باشد، زمان فعالیت مؤدی طی دوره مربوط يك دوره مالیاتی تلقی می‌شود.

وزیر امور اقتصادی و دارایی مجاز است با پیشنهاد سازمان امور مالیاتی کشور مدت دوره مالیاتی را برای هر گروه از مؤدیان دو یا يك ماهه تعیین نماید.

ماده ۱۱- تاریخ تعلق مالیات

ماده ۱۱ - تاریخ تعلق مالیات به شرح زیر است:

الف - در مورد عرضه کالا:

- تاریخ صورت حساب، تاریخ تحویل کالا یا تاریخ تحقق معامله کالا، هر کدام که مقدم باشد، حسب مورد؛
- در موارد مذکور در تبصره ماده (۴) این قانون، تاریخ ثبت دارایی در دفاتر یا تاریخ شروع استفاده، هر کدام که مقدم باشد یا تاریخ برداشت، حسب مورد؛
- در مورد معاملات موضوع ماده (۹) این قانون، تاریخ معاوضه.

ب - در مورد ارائه خدمات:

- تاریخ صورت حساب یا تاریخ ارائه خدمت، هر کدام که مقدم باشد حسب مورد؛
- در مورد معاملات موضوع ماده (۹) این قانون، تاریخ معاوضه.

ماده ۱۱- تاریخ تعلق مالیات

ج - در مورد صادرات و واردات:

در مورد صادرات، هنگام صدور (از حیث استرداد) و در مورد واردات تاریخ ترخیص کالا از گمرک و در خصوص خدمت، تاریخ پرداخت ما به ازاء.

تبصره- در صورت استفاده از ماشینهای صندوق، تاریخ تعلق مالیات، تاریخ ثبت معامله در ماشین می باشد.

بخشنامه شماره ۸۶۸۸۲ مورخ ۱۳۸۷/۸/۲۸ سازمان امور مالیاتی، اجرای قانون مالیات بر ارزش افزوده در رابطه با خدمات بیمه ای، بند ۲؛

بخشنامه شماره ۲۸۰۰۴ مورخ ۱۳۸۸/۱۱/۱۲، پاسخ سوالات قانون مالیات بر ارزش افزوده، بندهای ۱۲ و ۱۳ و ۱۵.

ماده ۱۱- تاریخ تعلق مالیات

بخش نامه شماره ۲۸۰۰۴ مورخ ۱۳۸۸/۱۱/۱۲

۱۲- چنانچه مؤدیان مشمول ثبت نام و اجرای قانون، مالیات و عوارض موضوع بر ارزش افزوده را به طور صحیح در صورتحساب درج و از خریداران وصول ننموده باشند، مجاز به وصول مالیات‌ها و عوارض دوره‌های قبلی (از تاریخ شمولیت) در قالب صورتحساب یا صورت وضعیت اصلاحی (حسب مورد) خواهند بود. مالیات و عوارض ارزش افزوده پرداختی در قالب صورتحساب‌ها یا صورت وضعیت‌های مذکور با رعایت ترتیبات قانونی و دستورالعمل‌های صادره برای خریدار به عنوان اعتبار دوره پرداخت محسوب می‌گردد.

ماده ۱۱- تاریخ تعلق مالیات

بخش نامه شماره ۲۸۰۰۴ مورخ ۱۳۸۸/۱۱/۱۲

۱۳- آن بخش از قراردادهای منعقد شده قبل از اجرای قانون (صرفنظر از تاریخ انعقاد قرارداد و عدم پیش بینی مالیات و عوارض متعلقه) که بعد از تاریخ لازم الاجرا شدن این قانون عملیاتی و اجرایی می گردد، مشمول مالیات و عوارض خواهد بود. آن بخش از قراردادها که به موجب اسناد و مدارک مثبتة احراز گردد، قبل از تاریخ اجرای قانون عملیاتی و اجرایی گردیده اند، صرفنظر از تاریخ صدور صورتحساب یا صورت وضعیت حسب مورد مشمول پرداخت مالیات و عوارض موضوع این قانون نخواهد بود.

ماده ۱۱- تاریخ تعلق مالیات

بخشنامه شماره ۲۸۰۰۴ مورخ ۱۳۸۸/۱۱/۱۲

۱۵- تاریخ تعلق مالیات و عوارض در مورد ارائه خدمات در قالب فعالیت های پیمانکاری نیز تاریخ صورتحساب یا تاریخ ارائه خدمت هر کدام که مقدم باشد، حسب مورد خواهد بود. پیمانکاران مکلفند مالیات و عوارض متعلقه را در تاریخ تعلق شناسایی و در صورتحساب های صادره درج و از خریداران (کافرمایان) مطالبه و وصول نمایند. در صورتیکه مبلغ صورتحساب های صادره (صورت وضعیت) توسط کارفرما تعدیل گردد، مالیات و عوارض متعلقه در دوره مالیاتی ثبت تعدیلات در دفاتر پیمانکار (جاری یا دوره آتی حسب مورد) به مأخذ مابه التفاوت ایجاد شده قابل تعدیل نخواهد بود.

ماده ۱۲- کالاها و خدمات معاف از پرداخت مالیات

عرضه کالاها و ارائه خدمات زیر و همچنین واردات آنها حسب مورد از پرداخت مالیات معاف می‌باشد:

1. محصولات کشاورزی فرآوری نشده؛
2. دام و طیور زنده، آبزیان، زنبور عسل و نوغان؛
3. انواع کود، سم، بذر و نهال؛
4. آرد خبازی، نان، گوشت، قند، شکر، برنج، حبوبات و سویا، شیر، پنیر، روغن نباتی و شیر
5. خشک مخصوص تغذیه کودکان؛
6. کتاب، مطبوعات، دفاتر تحریر و انواع کاغذ چاپ، تحریر و مطبوعات؛
7. کالاهای اهدایی به صورت بلاعوض به وزارت خانه‌ها، موسسات دولتی و نهادهای عمومی غیر دولتی با تائید هیئت وزیران و حوزه های علمیه با تائید حوزه گیرنده هدایا؛

ماده ۱۲- کالاها و خدمات معاف از پرداخت مالیات (ادامه ۱)

۷. کالاهایی که همراه مسافر و برای استفاده شخصی تا میزان مقرر طبق مقررات صادرات و واردات، وارد کشور می‌شود. مازاد بر آن طبق مقررات این قانون مشمول مالیات خواهد بود؛

۸. اموال غیر منقول؛

۹. انواع دارو، لوازم مصرفی درمانی، خدمات درمانی (انسانی، حیوانی و گیاهی) و خدمات توان‌بخشی و حمایتی؛

۱۰. خدمات مشمول مالیات بر درآمد حقوق، موضوع مالیات‌های مستقیم؛

۱۱. خدمات بانکی و اعتباری بانکها، مؤسسات و تعاونی‌های اعتباری و صندوق‌های قرض الحسنه مجاز و خدمات معاملات و تسویه اوراق بهادار و کالا در بورسها و بازارهای خارج از بورس؛

۱۲. خدمات حمل و نقل عمومی مسافری درون و برون شهری جاده‌ای، ریلی، هوایی و دریایی؛

ماده ۱۲- کالاها و خدمات معاف از پرداخت مالیات

ماده ۱۲- کالاها و خدمات معاف از پرداخت مالیات

بخشنامه شماره ۲۸۰۰۴ مورخ ۱۳۸۸/۱۱/۱۲

پاسخ سوالات قانون مالیات بر ارزش افزوده، بند ۱۷

- به استناد بند (۸) ماده (۱۲) عرضه اموال غیر منقول اعم از عین و منفعت از پرداخت مالیات و عوارض معاف می باشد. این معافیت قابل تسری به ارائه خدمات هتلداری، انبارداری، غرفه های نمایشگاهی و امثالهم و همچنین ارائه خدمات اجاره اموال منقول از قبیل ماشین آلات منصوبه در آن ها و تأسیسات شهریازی ها نخواهد بود.

ماده ۱۲- کالاها و خدمات معاف از پرداخت مالیات

ماده ۱۲- کالاها و خدمات معاف از پرداخت مالیات

بخشنامه شماره ۲۰۰/۹۶/۹۷ مورخ ۱۳۹۶/۷/۳

- خدمات بیمه درمان و تکمیل درمان از تاریخ ۱۳۹۶/۵/۱۰ (به استثنای پرداخت‌کنندگان مستقیم مالیات بر ارزش افزوده از تاریخ ۱۳۹۰/۷/۹) مالیات بر ارزش افزوده معاف می‌باشد.

ماده ۱۲- کالاها و خدمات معاف از پرداخت مالیات

بند ۱۱ بخشنامه شماره ۲۸۰۰۴ مورخ ۱۳۸۸/۱۱/۱۲ (ابطال شد)

فعالیت های پیمانکاری تأمین نیروی انسانی از جمله ارائه خدمات مشمول مالیات و عوارض موضوع این قانون خواهد بود. ارائه دهندگان این خدمات مکلفند مالیات و عوارض متعلقه را به مآخذ مبلغ نا خالص مندرج در صورتحساب محاسبه و از طرف دیگر معامله وصول نمایند. خدمات پیمان مدیریت تأمین نیروی انسانی در شرایطی موضوعیت دارد که کارفرما حقوق و دستمزد نیروی انسانی را به صورت مستقیم و بی واسطه تخصیص یا پرداخت و در دفاتر قانونی خود تحت هزینه حقوق و دستمزد ثبت نمایند و لیست و مالیات حقوق به نام کارفرما به سازمان های ذیربط ارائه گردد. بدیهی است در این صورت صرفاً کارمزد ارائه خدمات مدیریتی مشمول مالیات و عوارض خواهد بود.

ماده ۱۲- کالاها و خدمات معاف از پرداخت مالیات

به موجب بخشنامه شماره ۲۰۰/۹۷/۷۱ مورخ ۹۷/۵/۶

• ارائه خدمات مشمول مالیات بر حقوق بطور مطلق از مالیات معاف بوده و مقید نمودن آن به پرداخت کنندگان مستقیم و بی واسطه، مغایر هدف و اراده مقنن می باشد؛ لذا بند ۱۱ بخشنامه ۲۸۰۰۴ بر خلاف اطلاق بند ۱۰ ماده قانون یاد شده می باشد و ابطال می گردد.

• براین اساس صرفاً مابه ازای دریافتی بابت خدمات تامین نیروی انسانی پس از کسر هزینه حقوق ماده ۸۲ ق.م.م مرتبط با قراردادهای تامین نیروی انسانی طبق اسناد و مدارک مثبت مشمول مالیات و عوارض موضوع قانون مالیات بر ارزش افزوده خواهد بود.

ماده ۱۲- کالاها و خدمات معاف از پرداخت مالیات

بخشنامه شماره ۲۸۰۰۴ مورخ ۱۳۸۸/۱۱/۱۲

مفاد بند (۱۱) ماده (۱۲) قانون مبنی بر معافیت خدمات بانکی و اعتباری از پرداخت مالیات و عوارض صرفاً در خصوص بانک‌ها و مؤسسات و تعاونی‌های اعتباری و صندوق قرض الحسنه مجاز و صندوق تعاون موضوعیت داشته و قابل تسری به ارائه این گونه خدمات توسط سایر اشخاص نخواهد بود.

ماده ۱۲- کالاها و خدمات معاف از پرداخت مالیات

بخشنامه شماره ۴۵۳۱ مورخ ۱۳۹۰/۴/۴ معاونت مالیات بر ارزش افزوده

۱- از آنجایی که وفق مقررات بند (۱۲) ماده (۱۲) قانون مالیات بر ارزش افزوده، ارائه خدمات حمل و نقل عمومی مسافری درون و برون شهری، جاده‌ای، ریلی، هوایی و دریایی به صورت کلی از پرداخت مالیات و عوارض معاف می باشد؛ لذا ارائه خدمات حمل و نقل عمومی مسافری از طریق انعقاد قرارداد نیز مشمول مقررات بند (۱۲) ماده (۱۲) قانون خواهد بود و از پرداخت مالیات و عوارض ارزش افزوده معاف است.

لازم به ذکر است در مواردی که فعالان اقتصادی مطابق قراردادهای منعقد شده صرفاً وظیفه برنامه ریزی و مدیریت امور حمل و نقل را اجرا و در واقع اقدام به ارائه خدمات مدیریت حمل و نقل نمایند (به عبارتی درآمد تحصیلی آنان مطابق قرارداد منعقد شده، ناشی از حمل و نقل مسافر نباشد) در این صورت ارائه خدمات مزبور مشمول معافیت موضوع بند (۱۲) ماده (۱۲) قانون نخواهد بود.

ماده ۱۲- کالاها و خدمات معاف از پرداخت مالیات (ادامه ۲)

۱۳. فرش دستباف؛

۱۴. انواع خدمات پژوهشی و آموزشی که طبق آیین‌نامه‌ای که با پیشنهاد مشترک وزارت‌خانه‌های علوم تحقیقات و فناوری، امور اقتصادی و دارایی، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، آموزش و پرورش و کار و امور اجتماعی ظرف مدت شش ماه از تاریخ تصویب این قانون به تصویب هیئت وزیران می‌رسد؛

۱۵. خوراک دام و طیور؛

۱۶. رادار و تجهیزات کمک ناوبری هوانوردی ویژه فرودگاه‌ها براساس فهرستی که به پیشنهاد مشترک وزارت راه و ترابری و وزارت امور اقتصادی و دارایی تهیه و ظرف مدت شش ماه از تاریخ تصویب این قانون به تصویب هیئت وزیران می‌رسد؛

۱۷. اقلام با مصارف صرفاً دفاعی (نظامی و انتظامی) و امنیتی بر اساس فهرستی که به پیشنهاد مشترک وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح و وزارت امور اقتصادی و دارایی تهیه و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد. فهرست مذکور از اولین دوره مالیاتی پس از تصویب هیئت وزیران قابل اجرا خواهد بود.

ماده ۱۲- کالاها و خدمات معاف از پرداخت مالیات

بخشنامه شماره ۲۸۰۰۴ مورخ ۱۳۸۸/۱۱/۱۲

به استناد مفاد ماده (۱۲) قانون صرفاً عرضه کالاها و ارائه خدمات و همچنین واردات آن ها که در (۱۷) بند ماده مذکور به صراحت مشخص گردیده اند از پرداخت مالیات و عوارض معاف می باشند. این معافیت قابل تسری به نهاده ها و عوامل غیر معاف به کارگیری شده (نظیر مواد اولیه کالاهای معاف و خدمات حمل و نقل باری، بیمه‌ای، توزیع و بازاریابی، مهندسی و مشاوره‌ای، سردخانه ای و ...) در عرضه کالاها و ارائه خدمات معاف نمی‌باشد.

ماده ۱۲- کالاها و خدمات معاف از پرداخت مالیات

مشمولیت خدمات اعتباری و تأمین منابع مالی به استثنای اشخاص موضوع بند (۱۱) ماده (۱۲) قانون مالیات بر ارزش افزوده (بخشنامه شماره ۲۶۰/۹۳/۷۷ مورخ ۹۳/۷/۹)

نظر به این که وفق مفاد بند (۱۱) ماده (۱۲) قانون مالیات بر ارزش افزوده، ارائه خدمات بانکی و اعتباری توسط بانکها، مؤسسات و تعاونی‌های اعتباری و صندوق‌های قرض الحسنه مجاز از پرداخت مالیات و عوارض معاف می‌باشد و قانون‌گذار ارائه خدمات بانکی و اعتباری را به صورت عام مشمول معافیت ندانسته و ارائه آن صرفاً از سوی بانکها، مؤسسات و تعاونی‌های اعتباری و صندوق‌های قرض الحسنه مجاز مشمول معافیت تلقی نموده است؛ بنابراین در راستای اجرای صحیح مقررات و به منظور وحدت رویه مقرر می‌دارد: «سایر اشخاص ارائه دهنده خدمات اعتباری و تأمین منابع مالی که فاقد عناوین و مصادیق مصرح در بند مذکور باشند، مشمول پرداخت مالیات و عوارض خواهند بود.»

ماده ۱۳. استرداد مالیات صادرات کالا و خدمات

تبصره - استرداد کالاهای همراه مسافران تبعه خارجی

صادرات کالا و خدمت به خارج از کشور از طریق مبادی خروجی رسمی، مشمول مالیات موضوع این قانون نمی‌باشد و مالیاتهای پرداخت شده بابت آنها با ارائه برگه خروجی صادره توسط گمرک (در مورد کالا) و اسناد و مدارک مثبت، مسترد می‌گردد.

تبصره - (کالاهای همراه مسافریین خارجی)

مالیاتهای پرداختی بابت کالاهای همراه مسافران تبعه کشورهای خارجی که از تاریخ خرید آنها تا تاریخ خروج از کشور بیش از دو ماه نگذشته باشد، از محل وصولیهای جاری درآمد مربوط هنگام خروج از کشور در مقابل ارائه اسناد و مدارک مثبت مشمول استرداد خواهد بود.

ضوابط اجرائی این ماده توسط سازمان امور مالیاتی کشور تهیه و به تصویب وزیر امور اقتصادی و دارایی می‌رسد.

مروری بر قوانین و مقررات مالیاتی با رویکرد آزمون جامعه حسابداران رسمی

@ IRAN_TAX_NEWS

@TAXINFORMATION

منبع:

- کتاب قوانین و مقررات مالیاتی با رویکرد آزمون عضویت در جامعه حسابداران رسمی ۱۳۹۷
 - کتاب مجموعه قوانین و مقررات مالیاتی به انضمام بخشنامه‌ها ۱۳۹۷
 - کتاب حسابرسی و حسابداری مالیاتی جلد اول و دوم ۱۳۹۷
- احمد آخوندی

ماده ۱۳. استرداد مالیات صادرات کالا و خدمات

بخشنامه شماره ۵۴۴۰۹ مورخ ۲۶/۰۵/۱۳۸۸ سازمان امور مالیاتی کشور "چگونگی اجرای مالیات بر ارزش افزوده و عوارض مربوطه در رابطه با مناطق آزاد تجاری - صنعتی و ویژه اقتصادی"

۱. مبادلات کالا و خدمات فیما بین اشخاص و فعالان اقتصادی مقیم در مناطق آزاد تجاری-صنعتی و ویژه اقتصادی، در داخل محدوده مناطق یاد شده، مشمول مالیات و عوارض موضوع قانون یاد شده نمی باشد.

۲. صادرات کالا ها و خدمات از مناطق مذکور به خارج از کشور و همچنین واردات کالا و خدمات خارج از کشور به مناطق یاد شده مشمول مالیات و عوارض موضوع قانون نمی باشد.

۳. واردات کالا و خدمات از مناطق یاد شده به قلمرو گمرکی کشور مشمول پرداخت مالیات و عوارض می باشد.

ماده ۱۳. استرداد مالیات صادرات کالا و خدمات

بخشنامه شماره ۲۰۰/۹۴/۴۷ مورخ ۹۴/۰۵/۱۰ سازمان امور مالیاتی کشور "چگونگی اجرای مالیات بر ارزش افزوده و عوارض مربوطه در رابطه با مناطق آزاد تجاری - صنعتی و ویژه اقتصادی"

نظریه اینکه در خصوص نحوه اجرای بند (۱) بخشنامه شماره ۵۴۴۰۹ مورخ ۱۳۸۸-۰۵-۲۶، مبنی بر اینکه «مبادلات کالاها و خدمات فی‌مابین اشخاص و فعالان اقتصادی مقیم در مناطق آزاد تجاری - صنعتی و ویژه اقتصادی در داخل محدوده مناطق یاد شده مشمول مالیات و عوارض موضوع این قانون نمی‌باشد» ابهاماتی بروز نموده، لذا به منظور رفع ابهام و اتخاذ رویه واحد مقرر می‌دارد:

از آنجایی که اشخاص مقیم مناطق مذکور که به عرضه کالا یا ارائه خدمت موضوع این قانون در محدوده مناطق مزبور مبادرت می‌نمایند، در زمره مؤدیان مشمول ثبت نام و اجرای این قانون محسوب نشده و در خصوص اجرای مقررات این قانون، از جمله مطالبه و وصول مالیات و عوارض از خریداران در محدوده مناطق آزاد تجاری - صنعتی و ویژه اقتصادی، تکلیفی برای آنان پیش بینی نگردیده، بنابراین فعالان اقتصادی مقیم مناطق مزبور، در مواقع عرضه کالا یا ارائه خدمت در داخل محدوده مناطق، صرف‌نظر از محل اقامت خریدار، تکلیفی در خصوص مطالبه و وصول مالیات و عوارض نخواهند داشت.

ماده ۱۳. استرداد مالیات صادرات کالا و خدمات

بخشنامه شماره ۲۰۰/۹۴/۴۷ مورخ ۹۴/۰۵/۱۰ سازمان امور مالیاتی کشور "چگونگی اجرای مالیات بر ارزش افزوده و عوارض مربوطه در رابطه با مناطق آزاد تجاری - صنعتی و ویژه اقتصادی"

ضمناً کالاهای تولید و پردازش شده در مناطق آزاد تجاری- صنعتی و ویژه اقتصادی که حسب مقررات مربوط تولید داخل محسوب می‌گردد، در صورت ورود به قلمرو گمرکی کشور مشمول مالیات و عوارض ارزش افزوده خواهد بود.

خاطر نشان می‌گردد گمرک جمهوری اسلامی ایران در رابطه با واردات کالا از مناطق فوق الذکر به قلمرو گمرکی کشور، اعم از اینکه کالا توسط خریدار یا فروشنده وارد شود و فارغ از شمول یا عدم شمول حقوق ورودی، مکلف است در اجرای تبصره (۱) ماده (۲۰) قانون مالیات بر ارزش افزوده و با رعایت ماده (۱۵) قانون مذکور، مالیات و عوارض ارزش افزوده متعلقه را با توجه به نرخ قانونی وصول نماید.

ماده ۱۴. مأخذ محاسبه مالیات

مأخذ محاسبه مالیات، بهای کالا یا خدمت مندرج در صورتحساب خواهد بود. در مواردی که صورتحساب موجود نباشد و یا از ارائه آن خودداری شود و یا به موجب اسناد و مدارک مثبتة احراز شود که ارزش مندرج در آنها واقعی نیست، مأخذ محاسبه مالیات بهای روز کالا یا خدمت به تاریخ روز تعلق مالیات می‌باشد.

تبصره - موارد زیر جزء مأخذ محاسبه مالیات نمی‌باشد:

الف - تخفیفات اعطائی؛

ب - مالیات موضوع این قانون که قبلاً توسط عرضه کننده کالا یا خدمت پرداخت شده است؛

ج - سایر مالیات‌های غیر مستقیم و عوارضی که هنگام عرضه کالا یا خدمت به آن تعلق گرفته است.

درآمد حاصل از خسارت دریافتی از بیمه، تسعیر دارایی های ارزی، جوایز و سود سپرده بانکی، سود دریافتی اوراق مشارکت، سود حاصل از سرمایه گذاری از پرداخت مالیات و عوارض معافمی باشد. لیکن مابه‌ازای حاصل از ارائه خدمات کارشناسی، مشاوره‌ای، ارزیابی، توزیع و بازاریابی، بسته‌بندی، انبارداری، حق توقیف کانتینر(دوموراژ)، تخلیه و بارگیری، خسارت و غرامت به کرایه اضافه بار، نمایشگاهی و دستمزد آسیابانی با رعایت ترتیبات قانونی و دستورالعمل‌های صادره مشمول پرداخت مالیات و عوارض متعلقه خواهد بود.

ماده ۱۵. مأخذ مالیات در مورد واردات

ماده ۱۵

مأخذ محاسبه مالیات واردات کالا، عبارت است از ارزش گمرکی کالا (قیمت خرید، هزینه حمل و نقل و حق بیمه) به علاوه حقوق ورودی (حقوق گمرکی و سود بازرگانی) مندرج در اوراق گمرکی.

تبصره- مأخذ محاسبه مالیات واردات خدمت، عبارت از معادل ارزش ریالی مربوط به ما به ازاء واردات خدمت مزبور.

نرخ مالیات بر ارزش افزوده، يك و نیم درصد (۱/۵٪) می‌باشد

نرخ مالیات بر ارزش افزوده، يك و نیم درصد (۱.۵٪) می‌باشد.
تبصره -نرخ مالیات بر ارزش افزوده کالاهای خاص به شرح زیر تعیین می‌گردد:

۱ - انواع سیگار و محصولات دخانی، دوازده درصد (۱۲٪)

۲ - انواع بنزین و سوخت هواپیما، بیست درصد (۲۰٪)

مطابق تبصره (۲) ماده (۱۱۷) قانون پنج ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی، نرخ مالیات و عوارض برای کالاها و خدمات عمومی به شرح جدول زیر تعیین گردیده است:

ماده ۱۶. نرخ مالیات بر ارزش افزوده

جمع	نرخ عوارض	نرخ مالیات	سال
۳	۱/۵	۱/۵	نیمه دوم ۱۳۸۷ تا پایان ۱۳۸۹
۴	۱/۸	۲/۲	۱۳۹۰
۵	۲/۱	۲/۹	۱۳۹۱
۶	۲/۴	۳/۶	۱۳۹۲
۸	۲/۷	۵/۳	۱۳۹۳
۹	۳	۶	۱۳۹۴
۹	۳	۶	۱۳۹۵
۹	۳	۶	۱۳۹۶

ماده ۱۷. ترتیب تهاتر مالیات های دریافتی و پرداختی

ماده ۱۷

مالیاتهایی که مؤدیان در موقع خرید کالا یا خدمت برای فعالیتهای اقتصادی خود به استناد صورتحسابهای صادره موضوع این قانون پرداخت نموده‌اند، حسب مورد از مالیاتهای وصول شده توسط آنها کسر و یا به آنها مسترد می‌گردد. ماشین آلات و تجهیزات خطوط تولید نیز از جمله کالای مورد استفاده برای فعالیتهای اقتصادی مؤدی محسوب می‌گردد.

تبصره ۱- در صورتی که مؤدیان مشمول حکم این ماده در هر دوره مالیاتی اضافه پرداختی داشته باشند، مالیات اضافه پرداخت شده به حساب مالیات دوره‌های بعد مؤدیان منظور خواهد شد و در صورت تقاضای مؤدیان، اضافه مالیات پرداخت شده از محل وصولی‌های جاری درآمد مربوط، مسترد خواهد شد.

ماده ۱۷. ترتیب تهاتر مالیات های دریافتی و پرداختی

تبصره ۲- در صورتی که مؤدیان به عرضه کالا یا خدمت معاف از مالیات موضوع این قانون

اشتغال داشته باشند و یا طبق مقررات این قانون مشمول مالیات نباشند، مالیاتهای پرداخت شده بابت خرید کالا یا خدمت تا این مرحله قابل استرداد نمی‌باشد.

تبصره ۳- در صورتی که مؤدیان به عرضه توأم کالاها یا خدمات مشمول مالیات و معاف از مالیات اشتغال داشته باشند، صرفاً مالیاتهای پرداخت شده مربوط به کالاها یا خدمات مشمول مالیات در حساب مالیاتی مؤدی منظور خواهد شد.

تبصره ۴- مالیات بر ارزش افزوده و عوارض پرداختی مؤدیان بابت کالاهای خاص موضوع تبصره ماده (۱۶) و بندهای (ب)، (ج) و (د) ماده (۳۸) این قانون، صرفاً در مراحل واردات، تولید و توزیع مجدد آن کالاها توسط واردکنندگان، تولیدکنندگان و توزیع کنندگان آن، قابل کسر از مالیاتهای وصول شده و یا قابل استرداد به آنها خواهد بود.

ماده ۱۷. ترتیب تهاتر مالیات های دریافتی و پرداختی

تبصره ۵- آن قسمت از مالیاتهای ارزش افزوده پرداختی مؤدیان که طبق مقررات این قانون قابل کسر از مالیاتهای وصول شده یا قابل استرداد نیست، جزء هزینه‌های قابل قبول موضوع قانون مالیاتهای مستقیم محسوب می‌شود.

تبصره ۶- مبالغ اضافه دریافتی از مؤدیان بابت مالیات موضوع این قانون، در صورتی که ظرف سه ماه از تاریخ درخواست مؤدی مسترد نشود، مشمول خسارتی به میزان دو درصد (۲٪) در ماه نسبت به مبلغ مورد استرداد و مدت تاخیر خواهد بود.

تبصره ۷- مالیاتهایی که در موقع خرید کالاها و خدمات توسط شهرداریها و دهیاریها برای انجام وظایف و خدمات قانونی پرداخت می‌گردد، طبق مقررات این قانون، قابل تهاتر و یا استرداد خواهد بود.

ماده ۱۷. ترتیب تهاتر مالیات های دریافتی و پرداختی

بخشنامه شماره ۲۸۰۰۴ مورخ ۱۳۸۸/۱۱/۱۲ معاونت مالیات بر ارزش افزوده ۴. مؤدیان مالیاتی مشمول اجرای قانون که به عرضه توأم کالاها یا خدمات مشمول و معاف از مالیات و عوارض قانون اشتغال دارند، مکلفند مالیات و عوارض پرداختی بابت تحصیل کالا و خرید خدمت را برای کالاها و خدمات مشمول و معاف به تفکیک تخصیص نمایند و نسبت به آن بخش از باقیمانده مالیات و عوارض ارزش افزوده پرداختی مشترک که امکان تخصیص آن میسر نمی باشد، از طریق تسهیم بر مبنای میزان فروش کالا یا درآمد خدمات (مادامی که مبنای معقول و منطقی باشد) اقدام نمایند (مشروط بر اینکه نتیجه تسهیم در یک سال مالی در رابطه با کل درآمد یا فروش کالای معاف و غیر معاف رعایت شده باشد).

متذکر می شود با توجه به تبصره های (۲)، (۳) و (۵) ماده (۱۷) قانون، مالیات و عوارض ارزش افزوده پرداختی مربوط به کالاها و خدمات معاف قابل استرداد نمی باشد و به عنوان هزینه های قابل قبول موضوع قانون مالیات های مستقیم محسوب می شود. شایان ذکر است صرفاً "مالیات و عوارض پرداختی مربوط به کالاها یا خدمات مشمول در حساب مالیات مؤدی منظور می گردد و قابل کسر از مالیات و عوارض متعلقه خواهد بود.

ماده ۱۷. ترتیب تهاتر مالیات های دریافتی و پرداختی

بخشنامه شماره ۲۸۰۰۴ مورخ ۱۳۸۸/۱۱/۱۲ معاونت مالیات بر ارزش افزوده

۶. چنانچه به موجب اسناد و مدارک مثبتة احراز گردد، بخشی از مطالبات بهای فروش کالا و خدمات لا وصول (سوخت شده) باشد. مالیات و عوارض آن بخش از مطالبات سوخت شده در دوره مالیاتی تحقق موضوع، قابل تعدیل و از مالیات و عوارض دوره مزبور قابل کسر خواهد بود.

۷. مالیات و عوارض ارزش افزوده پرداختی توسط «مودیان مشمول قانون بابت آب، برق، گاز، تلفن) در قالب صورت حسابهای صادره ارائه دهندگان خدمات یاد شده) برای فعالیت های اقتصادی خود به عنوان اعتبار مالیاتی قابل کسر از مالیات و عوارض متعلقه مالا و خدانات ارائه شده توسط آنها خواهد بود.

۸. مالیات و عوارض ارزش افزوده پرداختی بابت سیگار و محصولات دخانی، بنزین و سوخت هواپیما موضوع تبصره ماده (۱۶) و بندهای (ب) و (ج) ماده (۳۸) و عوارض ارزش افزوده پرداختی بابت نفت سفید، نفت گاز و نفت کوره موضوع بند (د) ماده (۳۸) صرفاً در مراحل واردات، تولید و توزیع مجدد آن کالاها توسط وارد کنندگان، تولید کنندگان و توزیع کنندگان آن به عنوان اعتبار مالیاتی محسوب و قابل کسر از کل مالیات و عوارض ارزش افزوده پرداختی این قبیل مؤدیان بابت موارد مذکور جزء هزینه های قابل قبول قانون مالیات های مستقیم محسوب می شود.

ماده ۱۷. ترتیب تهاتر مالیات های دریافتی و پرداختی

بخشنامه شماره ۲۶۰/۹۵/۴۳ مورخ ۱۳۹۵/۷/۱۲

پذیرش اعتبار مالیاتی مؤدیان مستلزم مشمولیت آنان در نظام مالیات بر ارزش افزوده، ثبت نام در سامانه مالیات بر ارزش افزوده، داشتن گواهینامه ثبت نام و احراز اصالت معامله از طریق کنترل صورتحساب، اسناد پرداخت بهای کالاها و خدمات و مالیات و عوارض ارزش افزوده، اخذ تأییدیه، شناسایی فروشنده، کنترل اسناد حمل، رسید انبار و ... حسب مورد (با در نظر گرفتن روش کار مؤدی که تابع تشریفات و طی مراحل خاص خود می باشد.) خواهد بود و صرف داشتن گواهینامه ثبت نام و عدم درج نام مؤدی (فروشنده) در فهرست «مؤدیان ثبت نام شده فاقد اعتبار مالیاتی» در زمان انجام معامله، شرط کافی برای احراز اصالت معامله و پذیرش اعتبار مالیاتی نخواهد بود.

ماده ۲۰- وصول مالیات توسط مؤدیان

مؤدیان مکلفند، مالیات موضوع این قانون را در تاریخ تعلق مالیات، محاسبه و از طرف دیگر معامله وصول نمایند.

تبصره ۱- گمرک جمهوری اسلامی ایران مکلف است مالیات موضوع این قانون را قبل از ترخیص از واردکنندگان کالا وصول و در پروانه‌های گمرکی و یا فرمهای مربوط حسب مورد درج نماید و اطلاعات مربوط به اشخاص حقیقی و حقوقی مشمول مقررات این قانون را حداکثر به صورت ماهانه به سازمان امور مالیاتی کشور ارائه نموده و امکان دسترسی همزمان سازمان امور مالیاتی کشور به پایگاههای اطلاعاتی ذیربط را فراهم آورد.

گمرک جمهوری اسلامی ایران مکلف است مالیات وصولی هر ماه را تا پانزدهم ماه بعد به حساب مخصوصی نزد خزانه داری کل کشور که به این منظور توسط سازمان امور مالیاتی کشور اعلام می‌گردد، واریز نماید.

تبصره ۲- وارد کنندگان خدمات مکلفند مالیات متعلق به خدمات خریداری شده از خارج از کشور را محاسبه و پرداخت نمایند.

بخش‌نامه شماره ۲۸۰۰۴ مورخ ۱۳۸۸/۱۱/۱۲ معاونت مالیات بر ارزش افزوده، پاسخ سوالات قانون مالیات بر ارزش افزوده، بند ۹.

دستورالعمل شماره ۱۴۱۶۸ مورخ ۱۳۸۹/۸/۱۵ معاونت مالیات بر ارزش افزوده، تسهیل فرایندهای اجرایی نظام مالیات بر ارزش افزوده، بند ۲.

ماده ۲۰- وصول مالیات توسط مؤدیان

بخشنامه شماره ۲۸۰۰۴ مورخ ۱۲/۱۱/۱۳۸۸ معاونت مالیات بر ارزش افزوده

۹. خریداران کالا و خدمات اعم از اشخاص حقیقی یا حقوقی، مکلفند صرفنظر از نوع فعالیت آن ها به صورت صنفی یا غیر صنفی ، دولتی، خصوصی و تعاونی مادامی که کالاها و خدمات غیر معاف را از مؤدیان مشمول اجرای قانون تحصیل می نمایند، نسبت به پرداخت مالیات و عوارض متعلقه وفق مقررات موضوعه اقدام نمایند.

ماده ۲۱۵- نحوه و مهلت تسلیم اظهارنامه و پرداخت مالیات

مؤدیان مالیاتی مکلفند، اظهارنامه هر دوره مالیاتی را طبق نمونه و دستورالعملی که توسط سازمان امور مالیاتی کشور تعیین و اعلام می‌شود، حداکثر ظرف پانزده روز از تاریخ انقضاء هر دوره، به ترتیب مقرر تسلیم و مالیات متعلق به دوره را پس از کسر مالیات‌هایی که طبق مقررات این قانون پرداخت کرده‌اند و قابل کسر می‌باشد، در مهلت مقرر مذکور به حسابی که توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی (خزانه داری کل کشور) تعیین و توسط سازمان امور مالیاتی کشور اعلام می‌گردد، واریز نمایند.

تبصره ۱- چنانچه مدت فعالیت شغلی مؤدی کم تر از مدت يك دوره مالیاتی باشد، تکلیف مقرر در این ماده نسبت به مدت یاد شده نیز جاری می‌باشد.

تبصره ۲- اشخاص حقیقی و حقوقی که بیش از يك محل شغل یا فعالیت دارند، تسلیم اظهارنامه و پرداخت مالیات برای هر محل شغل یا فعالیت به طور جداگانه الزامی است.

ماده ۲۱۵- نحوه و مهلت تسلیم اظهارنامه و پرداخت مالیات (ادامه ۱)

تبصره ۳- در مورد کارگاهها و واحدهای تولیدی، خدماتی و بازرگانی که نوع فعالیت آنها ایجاد دفتر، فروشگاه یا شعبه در يك یا چند محل دیگر را اقتضا نماید، تسلیم اظهارنامه واحد مطابق دستورالعملی است که توسط سازمان امور مالیاتی کشور اعلام می‌گردد.

تبصره ۴- مؤدیانی که محل ثابت برای شغل خود ندارند، محل سکونت آنان از لحاظ تسلیم اظهارنامه و سایر امور مالیاتی مناط اعتبار خواهد بود.

ماده ۲۲- تخلفات و جرائم عدم انجام تکالیف قانونی

مؤدیان مالیاتی در صورت انجام ندادن تکالیف مقرر در این قانون و یا در صورت تخلف از مقررات این قانون، علاوه بر پرداخت مالیات متعلق و جریمه تأخیر، مشمول جریمه ای به شرح زیر خواهند بود:

۱. عدم ثبت نام مؤدیان در مهلت مقرر معادل هفتاد و پنج درصد (۷۵٪) مالیات متعلق تا تاریخ ثبت نام یا شناسایی حسب مورد؛
۲. عدم صدور صورت حساب معادل يك برابر مالیات متعلق؛
۳. عدم درج صحیح قیمت در صورت حساب معادل يك برابر ما به التفاوت مالیات متعلق؛
۴. عدم درج و تکمیل اطلاعات صورت حساب طبق نمونه اعلام شده معادل بیست و پنج درصد (۲۵٪) مالیات متعلق؛
۵. عدم تسلیم اظهارنامه از تاریخ ثبت نام یا شناسایی به بعد حسب مورد، معادل پنجاه درصد (۵۰٪) مالیات متعلق؛
۶. عدم ارائه دفاتر یا اسناد و مدارك حسب مورد معادل بیست و پنج درصد (۲۵٪) مالیات متعلق.

ماده ۲۳- جرائم تاخیر

تأخیر در پرداخت مالیاتهای موضوع این قانون در مواعد مقرر، موجب تعلق جریمه‌ای به میزان دو درصد (۲%) در ماه، نسبت به مالیات پرداخت نشده و مدت تأخیر خواهد بود.

ماده ۲۲ و ۲۳ تخلفات و جرایم مالیات بر ارزش افزوده

نظر به طرح سؤالاتی در خصوص چگونگی محاسبه جرائم مالیاتی موضوع مواد (۲۲) و (۲۳) قانون مالیات بر ارزش افزوده به منظور اتخاذ رویه واحد مقرر می دارد:

1. مآخذ محاسبه جرائم موضوع ماده (۲۲) قانون در موارد بندهای شش گانه ماده مزبور، مالیات و عوارض متعلق به عرضه کالاها یا ارائه خدمات طی دوره، قبل از کسر مالیات و عوارض پرداختی برای تحصیل کالاها یا خدمات در همان دوره خواهد بود.
2. مآخذ محاسبه جرائم تاخیر موضوع ماده (۲۳) قانون، مالیات و عوارض متعلق به دوره پس از کسر مالیات و عوارض پرداختی و قابل کسر (اعتبار مالیاتی) می باشد، که به میزان دو درصد (۲%) در ماه، نسبت به مالیات و عوارض پرداخت نشده و مدت تاخید محاسبه و مطالبه می گردد. در صورتی که مدت تاخیر کمتر از یک ماه باشد، به میزان مدت تاخیر کمتر از یک ماه نیز جریمه قابل محاسبه و مطالبه است.
3. چنانچه مؤدی مشمول جریمه عدم ثبت نام موضوع بند (۱) ماده (۲۲) قانون گردد، مطالبه جریمه عدم تسلیم اظهارنامه تا تاریخ ثبت نام یا شناسایی حسب مورد منتفی می باشد و مطالبه جریمه عدم تسلیم اظهارنامه صرفاً از تاریخ ثبت نام یا شناسایی حسب مورد موضوعیت دارد، بنابر این مطالبه توأم جرایم بندهای (۱) و (۵) ماده مذکور در یک محدوده زمانی معین موضوعیت نخواهد داشت.

ماده ۲۲ و ۲۳ تخلفات و جرایم مالیات بر ارزش افزوده

۴- در صورت عدم صدور صورت حساب موضوع بند (۲) ماده (۲۲) قانون، معادل يك برابر مالیات و عوارض متعلق، جریمه محاسبه و مطالبه می گردد. بنابراین مطالبه جرایم بندهای (۳) و (۴) در مورد همان صورت حساب موضوعیت نخواهد داشت.

۵- مهلت مقرر برای ثبت نام مؤدیان، پایان انقضای مهلت تسلیم اظهارنامه اولین دوره مالیاتی که مؤدی مشمول ثبت نام و اجرای قانون خواهد شد، می باشد. در صورت عدم ثبت نام مؤدیان در مهلت مزبور، جریمه عدم ثبت نام از تاریخ اولین دوره شمول اجرای قانون تا تاریخ ثبت نام یا شناسایی حسب مورد قابل محاسبه و مطالبه خواهد بود.

۶- در صورتی که مؤدی در صورتحسابهای صادره مالیات و عوارض متعلق که جزء اقلام اطلاعاتی صورتحساب طبق نمونه اعلامی سازمان امور مالیاتی کشور است، را درج ننماید، در این صورت نیز مشمول جریمه ای معادل بیست و پنج درصد (۲۵%) مالیات و عوارض متعلق موضوع بند (۴) ماده (۲۲) قانون خواهد بود.

ماده ۲۲ و ۲۳ تخلفات و جرایم مالیات بر ارزش افزوده

۷- مبدأ احتساب جریمه تأخیر موضوع ماده (۲۳) قانون در مورد مالیات و عوارض پرداخت نشده (اعم از ابرازی مؤدی یا مطالبه شده) هر دوره مالیاتی، تاریخ انقضای مهلت تسلیم اظهارنامه مالیاتی و سر رسید پرداخت مالیات و عوارض دوره مزبور خواهد بود.

۹- دو درصد (۲٪) خسارت (جریمه) تأخیر در پرداخت مبالغ اضافه دریافتی از مؤدیان موضوع تبصره (۶) ماده (۱۷)، چنانچه ظرف مهلت سه ماه از تاریخ درخواست مؤدی مطابق ضوابط اجرایی استرداد مسترد نگردد به مأخذ مبلغ اضافه دریافتی احراز شده و نسبت به مدت تأخیر (از تاریخ انقضای مهلت مذکور لغایت تاریخ استرداد مبالغ اضافه دریافتی) محاسبه و پرداخت می گردد. در صورتی که مدت تأخیر کمتر از يك ماه باشد، به میزان مدت تأخیر کمتر از يك ماه نیز خسارت (جریمه) قابل محاسبه و پرداخت می باشد.

ماده ۲۲ و ۲۳ تخلفات و جرایم مالیات بر ارزش افزوده

۱۰- به استناد بند (۶) ماده (۲۲)، جریمه عدم ارائه دفاتر معادل (۲۵٪) مالیات متعلق و جریمه عدم ارائه اسناد و مدارک نیز معادل (۲۵٪) مالیات متعلق خواهد بود. بنابراین در صورتی که مؤدیان از ارائه دفاتر و اسناد و مدارک خودداری نمایند، مشمول پرداخت جریمه جمعاً معادل (۵۰٪) مالیات متعلق می‌باشند. بدیهی است عدم ارائه صورت حساب، در حکم عدم صدور آن بوده و در صورتی که مؤدیان از ارائه صورت حساب خودداری، لیکن دفاتر و دیگر اسناد و مدارک درخواستی مأمورین مالیاتی را ارائه نمایند وصول جریمه موضوع بند (۲) ماده (۲۲) کفایت داشته و در این حالت وصول جریمه بند (۶) موضوعیت نخواهد داشت.

بخشنامه شماره ۲۰۰/۹۶/۱۲۸ مورخ ۱۳۹۶/۹/۲۹

در صورتی که مودیان با صدور صورتحساب (طبق نمونه های اعلامی سازمان امور مالیاتی کشور) اقدام به عرضه کالاها و ارائه خدمات نمایند ، اگر چه ماموران مالیاتی موظفند الزامات مقرر در موارد ۱۴ و ۱۹ قانون یاد شده را در خصوص صورتحساب های صادره کنترل نمایند لیکن صرفاً دلیل عدم شناسایی خریداران کالاها و خدمات ، مجاز نخواهند بود نسبت به مطالبه جرایم بندهای ۲ و ۴ ماده ۲۲ اقدام نمایند.

ماده ۳۴- تکلیف به نگهداری اسناد و مدارك به مدت ۱۰ سال پس از سال مالی مربوط

مؤدیان مشمول مالیات موضوع این قانون مکلفند از دفاتر، صورتحسابها و سایر فرمهای مربوط، ماشینهای صندوق و یا سایر وسایل و روشهای نگهداری حساب که سازمان امور مالیاتی کشور تعیین می‌کند، استفاده نمایند. مدارك مذکور باید به مدت ده سال بعد از سال مالی مربوط توسط مؤدیان نگهداری و در صورت مراجعه مأموران مالیاتی به آنان ارائه شود.

مروری بر قوانین و مقررات مالیاتی با رویکرد آزمون جامعه حسابداران رسمی

@ IRAN_TAX_NEWS

@TAXINFORMATION

منبع:

- کتاب قوانین و مقررات مالیاتی با رویکرد آزمون عضویت در جامعه حسابداران رسمی ۱۳۹۷
 - کتاب مجموعه قوانین و مقررات مالیاتی به انضمام بخشنامه‌ها ۱۳۹۷
 - کتاب حسابرسی و حسابداری مالیاتی جلد اول و دوم ۱۳۹۷
- احمد آخوندی